

Konstantin VASILIOGLU

**BUCAK
DANNIRI**

Konstantin VASILIOGLU

**BUCAK
DANNIRI**

(Siir toplumu)

Știința, 2007

9330

CZU 821.512.165(478)-1

V 34

Responsabil de ediție: *Valentina Ribalchina*

Redactor tehnic: *Nina Duduciuc*

Machetare computerizată și copertă: *Eduard Toacă*

Întreprinderea Editorial-Poligrafică *Știința*,

str. Academiei, nr. 3; MD-2028, Chișinău, Republica Moldova

tel.: (+373 22) 51-68-17, 51-57-49; fax: (+373 22) 50-15-81;

e-mail: prini@stiinta.asm.md

DIFUZARE:

Republica Moldova: ÎM Societatea de Distribuție a Cărții *PRO-NOI*

str. Alba-Iulia, nr. 23/1A; MD-2051, Chișinău;

tel.: (+373 22) 51-68-17, 51-57-49; fax: (+373 22) 50-15-81;

e-mail: info@pronoi.md; www.pronoi.md

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Întreprinderii
Editorial-Poligrafice *Știința*

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Vasilioglu, Konstantin

Bucak Dannari: (Siir toplumu)/Konstantin Vasilioglu.

- Ch.: Î.E.P. *Știința*, 2007 (Tipografia "BALACRON"). - 208 p.

ISBN 978-9975-67-139-2

-- Poezii

821.512.165(478)-1

Imprimare la Tipografia "BALACRON" SRL, str. Calea Ieșilor, 10 "I"
Chișinău, Republica Moldova.

Comanda nr. 208

ISBN 978-9975-67-139-2

© K. Vasilioglu. 2007

© Î.E.P. *Știința*. 2007

İçindekilär

I. Kısadan söz

Bayraamız	10
Gerbimiz	11

II. Benim türküm sizä, gagauzlar!

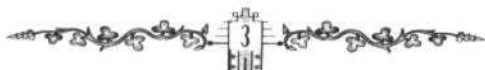
Şanı ol sän, halkım!	12
Yaşasın Bucak!	13
Gagauziya	14
Komrat	15
Vatanım – Bucak	16
Küçük Bucak	16
Vatanım	17
Vatansız	18
Aleksandrovka	19
Bucak	20
Sana benim türküm	21
Komrat – genç merkezim	22
Sana sözüm, Beşgöz	22
Kim bana söyleyecek	23
Koru, Allahım, bizi	24
Genä Çadıra geldim	25
Bän kismetliyim	26
Görecäm Bucaa	26
Çadır	27
Çadır tangosu	28
Bän severim	28
– Türkiyä	29
Ankara	29
Şaşmış Bucak	30
Biz yaşêeriz Bucakta	31
Buyur Komrada!	32
Kär iki kardaşız	33

III. Mamudan paalı erdä bişeycik hiç yoktur

Mamucuum benim	34
Mamu	35
Ana-boba	35
Mamu – benim güneşçim	36
Ana türküsü	37
Nani, nani... ..	38
Döşeklär bekleer uşakları	38
Büü, benim uşaam!	39
Uyukla, benim oolum!	39
Sallangaç türküsü	42
Tay-tay-tay!	42
Nani, nani, kızçaazım!	43
Pupuk yaşları sayêr	43
Susun!	44
Paalı unukacım	44
Yardım	45
Yıkanmadık	45
Sana bu çiçeklär	46
Saugun	47

IV. Tabiatın uşakları

Yaprak dökümü	50
Bän kâr demon	51
Oynêer horu yapraklar	52
Çöktü bulutlar erä	52
Gök kuşaa	53
Güz çiçekleri	54
Şaka	55
Bir nişan bu toprakta	55
Tabiat	56
Alma	56

Ekmek	57
Kartofı	57
Üzüm	58
Karpuz	59
Sarmısak	60
Hırsız kirpi	60
Pali	61
Lelek	61
Sabaa	61
İlkyaz Bucakta	63
Yollar	63
Severim herbir zamanı	64
Ayaz	64
Sıyırıklar geldilər	65
Ne gözəl yaz Bucakta!	66
Kış gecesi	66
Kış yazıları	67
Saa ol, ilkyaz!	68
İlerdeki kışlar	68
Bulutları kurtarın	69
Eni yıllan!	70
Büük kısmet	70
Renkli güz	71
Ne gözəl!	72

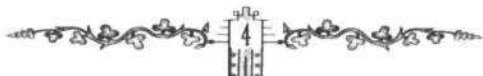
V. Üüsek ruhlu halkım

Gagauzun evelki yaşaması	74
Çakır – Bucak yıldızı	76
Durgun, yolcu!	76
Seni unutmaycez, dostum	77
Ya kalk ta bak	78
Sevgili üürediciykama	78
Benim üüredicim	78
Şiirlerim mi nedän?	79
Oynasın gagauzlar!	79
Eni yıllan, Bucak!	80
Bucak valsı	81
Danışım erlilerä	81

Brak gitsin	83
Neyi bekleeriz, dostlarım?	83
Paskellä	84
Simpoziüm	85
"Kardaşlık"	85
Hristos dirildi	86
Duva	87
Düşünmeklər	87
Pek gözəl	88
Kırmızı yımırta	89
Ömür	89
Çokolat	90
Cuvap tutmak	90
Ömürü kullan	91
Haylaz Tanas	92
Parmacıklar	93
Biraz biz dinnenelim	94
Terleyincä işledik	94
Alatlama fenalık yapmaa	95

VI. Sevgilim, salt seninnän fikirim

Cuvabını senin bekleerim	98
Sofi	99
Cuvap	100
Buluşmak	101
Lüläka	101
İstäärsän – gökâ çıkacam!	102
Hiç unutma beni	102
İltän ölärdim bän sensiz	103
Bitmäz duygu	104
Sevda için çok yazılı... ..	105
Gençliimdü bän sevärdim.....	106
Yıllan bekleycäm	106
Okul valsı	107
Gündüz mü, gecä mi	108
Sensiz	108
Bän severim içmää	109

Karılar-sevgililər!	110	Sade sən	139
Şarap	111	Hadi, gel, gözəlim	140
Bən karı aarêçrım	111	Lânkaylan Kosti	140
Eer bilsâm... ..	112	Açan seftâ	141
Benim daulum	113	Horoz	142
Sakızçılar	114	Nasıl seni unutmaa?	142
Zanaatlar	115	İnanêrımğ gelecân... ..	143
Gözəllik	116	Yalınnan yanêr	144
Kati	117	Ne olursa, olsun	144
Can hem fikir	117	Bir gecâ birerdâ	145
Doni	118	Yalancıyka	145
Hadın, uşaklar, kaymaa	118	Gel bana, canım	147
Valkaneş karıları	119	Senin olsun	148
Sən nəşey yapêrsın benimnân? ..	120	Afet beni	148
Yarım traktorcu işleer	121	Kemençeci	149
Boşuna kaçınêrsın	121	Yıldız gibi, gözâlsin	150
Yabancı dil	122	Sallanêrız dalda	151
Düş	123	Kara şaka	152
Eer bilâydim	123	Neçin, neçin, acaba... ..	153
Mardın biri	124	Açan gençtik	154
Ama neçin sən karşı durêrsın? ..	125	Susana	155
Marina – Marinka	126	Sanki var mı	156
Aalemin kartısı	126	Mardın sekizi	157
Yaayêr yaamur	127	Cennet	158
Bən isteerim kalmaa orada ...	128	Yaşamak	159
Oollarım	128	Şaka istediim	160
Yaamur	129	Fena karı	160
Karı	130	Üzüklâr hazır çoktan	161
Hazırım cendemâ uçmaa	131	Hadi Komrada!	162
Olacam feslen kokusu	132	Benim dostum	162
Düş kısmeti	133	Kolada	163
Gafi	134	Düün yılı	164
Olacam yaamur	135		
Turna gözü	136		

VII. Dolaştım saçlarına

Bən seni unutmadım	138
Dolaştım saçlarına	139

VIII. Paalı Vatanım, sana yalpak laflarım

Pek severim... ..	166
Sevda bizâ... ..	166
Binnârlân yıl	166

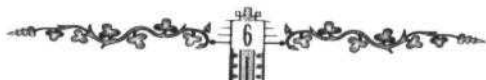

Küçük Bucak... ..	166	Zaamet. İş. Zanaat.	173
Bân kısmetliyim... ..	166	Adam hem adam için	176
Sân nazlıcaysm... ..	166	Gençlik. Sevda. Aylâ	178
Çalışkan hem arif... ..	167	Tabiat (Natura)	181
Bân büüdüm... ..	167	Yılın zamannarı	182
Tabiatı korumaa... ..	167	Ekmek. İmâk	184
Yaşamaa isteeriz... ..	167	Yaşamak. Ömür	186
Sade adam... ..	167	Mamu	189
Sofra gözellii... ..	167	Bân kısmetliyim	190
En paalı... ..	167	Laf	190
Zanaatın... ..	167	Üređici	191
Kim çalışmadı... ..	167	Büük usta	191
Haylaz adam... ..	167	Haliz yaratıcı	191
Eer sana... ..	168	En paalı	192
Eer canm... ..	168	Açık dannarı bekleeriz	192
Aacın gözellii	168	Üörenmiş adam	192
Unutma, adam... ..	168	Emin ederim	193
Padişaa da... ..	168		
Adamın ömürü... ..	168	IX. Şiir kırsntıları	
Mamu. Vatan	168	~~~~~	
Dost. Dostluk	169	№ 1-84-adan	194
Kiyat. Üörenmâk. Bilgi.	171		

*Выражаю сердечную благодарность
своему земляку и спонсору –
Ивану Степановичу Кысса, доктору биологических
наук, Генеральному директору СООО БЕЛ-СИМЕКС,
за оказанную помощь в издании данной книги.*

Автор

I. KISADAN SÖZ

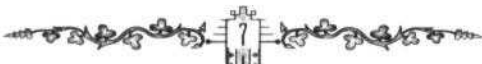
*Binnärlän yıl yaşa, Bucak!
Sarsın seni dostlar.
Yıldan yıla cetin dursun
Erdä gagauzlar!*

Konstantin Vasilioglu duudu fevral ayın 28-ində 1938-inci yılda Aleksandrovka küüyündä, angısı bulunêr Ukrainanın Bolgrad rayonunda Odesa bölge-sində, ama yaşêêr bem çalışêr Kişinöv kasabasında. Konstantin Vasilioglu – baş bilim zaametçisi, üüredici, yazıcı. İyülün 30-unda 1957-nci yılda devlet uurunda gagauzlara verildi yazı. Bu – büük bir enseyiş gagauzların istoriyasında. Yazmaa başladı 1958-inci yılda. Tıpardan çıktı onun yaratma toplumnarı: "Sevgilim" – şiir toplumu, "Vatanım – Bucak" – şiir toplumu, "Sofra" – proza toplumu, "Kelebek düünü" – şiir toplumu, "Olimpiada" – proza toplumu hem ayırı bir kiytta çıktılar "Masallar. Uygun sözlär. Bilmeycelär". Bundan kaarä ana dilində o hazırladı çok üüretmäk kiyadı, sözlüklär, hrestomatiyalar hem başka kiyatlar.

Avtor kendi yaratmalarında tanıdêr gagauzları bütün dünneyä, gösterer onnarım çalışkannını, hatırlını, namuzluunu, tarafımızın gözeiliini...

Moldova Respublikanın Konstitütiyasına görä dekabrının 23-ündä 1994-üncü yılda kabledildi Kanun Gagauziyanın ayırı bir yuridik statusu için. Bu Kanuna görä gagauzlar kablettilär avtonomiya, Moldova Respublikanın içində kalarak.

Pek sevindilär gagauzlar bu oluşa! Pek sevindi buna Konstantin Vasilioglu da. Bu üüsek duyguların, kanatların üstündä bulunarak, Konstantin Vasilioglu başka üürenmişlärlän barabar, çok kuvet koydu, ki gagauz yazısını latin grafikasına geçirmää, eski kiyatlara transliteratiya yapmaa hem orfografiya istediklerinä görä eni üüretmäk kiyatlarını hazırlamaa.

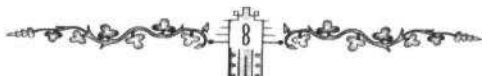
Kendi yaratmalarında avtor gösterer gagauzların dizlerdän kalkmasını hem başka milletlerin arasına katılmasını. Herbir yaratmasında Konstantin Vasilioglu çalër gimn kendi çalışkan hem girgin halkına, angısını o pek sever. Avtor bunun için ölä yazer: "Benim yaşamam, benim sevdam, benim duygularım, benim yaptıklarım sana, Buçak; sana, sevgili Vatanım; sana, körpä Gagauziyam!"

Yaratmalar: "Gerbimiz", "Bayraamız", "Bän kismetliyim", "Emin ederim", "Gagauzların evelki yaşaması", "Bucak", "Vatanım-Bucak", "Komrat", "Çadır", "Genä Çadıra geldim", "Bucak valsı", "Küçük Bucak", "Gagauziya", "Çakir – Bucak yıldızı" hem başka yaratmalar da göstererlar, ani a vtor büük patriot, ani avtorun düşünmekleri, avtorum fikiri, onun yaşaması çetin baalı gagauzların yaşamasına.

Konstantin Vasiliogluya, Moldovadaki "Nistru" Yazarlar Birliin azasına, 1998-inci yılda, açan o doldurdu 60 yaşını, çalışkannı için, ürektän Vatanını sevmesi için hem halkın kulturasını ilerletmesi için verildi en üüsek bir titül: "Gagauziyanın saygılı vatandası".

Kendi yaratma toplumunda "**Bucak dannarı**" Konstantin Vasilioglu taa bir kerä gosterer, ani o bütün yaşamasını, kendi gençliini, bilgilerini hem saalını baaşladı Moldova gagauzlarına, gagauz uşaklarına, kendi yalpak hem sevgili Vatanına.

İyülün 30-unda 2007-nci yılda gagauzlar hem gagauzları sevensär, hatırlayannar karşılayaceklar hem tantanalı geçireceklär büük bir yortu halkın yaşamasında:

50 yıl geeri bu gündä gagauzlara seftä devlet uurunda verildi yazı. Gagauzları seftä insan saydılar. Gagauzları seftä başka milletlerin arasına dizdilär.

Bu selämnarlan Konstantin Vasilioglu girdi şkolaya, uşkların yaşamasına, şkola kiyatlarına da büüncü günädän çıkamêêr şkola işlerindän, brakılamêêr şkola zaametlerindän.

Kendi yaratmalarında hem bu toplumda "**Bucak dannarı**" avtor hodullanêr kendi zavalı hem girgin halkınan. Şennik hem sevinmelik dolu onun ürää hem içi, ani o da gagauzların birisi, o da türk aylesinin, türk milletin bir azası!

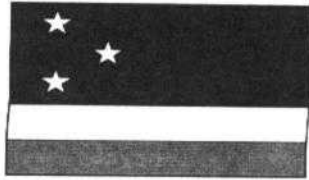
Ne kısmetliydir o adam, angısı sevinmeliklän hem büük hodulluklan var nicä desin, nicä yazêr avtor kendisi: "Bän kısmetliyim, ani duumuşum bu ayozlu erdä, angısının adı Bucak! Avtor büük hodulluklan yazêr dilimiz için da:

Sän nazlıcaysın, yalpacık,
Nicä eni gelin.
Gagauzlarlan barabar
Yaşa, ana dilim!

*Stepan Bulgar,
Gagauziya ispolkomun aaraştırmak
Sovetin müdürü*

BAYRAAMIZ

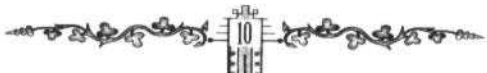

Tantanalı dalganêr
Lüzgerciktä bayrak,
Ondan paalı bizdä hiç yok –
Koru onu, Bucak!

Vatan bayraa salt biricik –
Ona emin sän et,
Ani onu duşmannardan
Koruyacan, elbet.

Maavi göklär bu bayrakta,
Oguzların kanı...
Unutma hiç köklerini,
Tut aklında, tanı!..

Milletin yıldızları
Yanêrlar bayrakta.
Binnärlän yıl dalgalansın
Bu bayrak Bucakta!

GERBİMİZ

Bizim gerbtä duuêr güneş –
Verer tarafıma sıcak.
Girgin sän ol, halkım benim!
Binnärlän yıl yaşa, Bucak!

Tarlalarda büüyer booday –
Gerbi sarêr ongun başak.
Başkalarinnan barabar
Yaşa hem kuvetlän, Bucak!

Tarafımda var çok baalar –
Onuştan da gerbtä üzüm.
Açan görersin onnarı –
Güler, dostum, üzün-gözün.

Kemerleder bizim gerbi
Üç büük, iiri, şafklı yıldız.
Komşularlan dostlukta
Yaşa sän çok yıl, gagauz!

II. BENİM TÜRKÜM SİZÄ, GAGAUZLAR

*Bän büüdüm çoktan,
Er gördüm pek çok,
Ama bil, Bucak:
Sendän gözäl yok!*

ŞANNI OL SÄN, HALKIM!

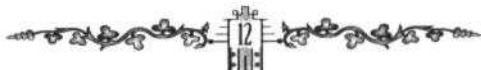
Uzun yollar geçtin, halkım,
Bucaa gelincä sän.
Geçti çok sayısız yıllar,
Kalkınca sän dizdän.

Kalktın, halkım, kuvetlendin,
Duşmannarı kuudun.
Zamannarı geeri brakıp,
Bucaa saabi oldun.

Binnärlän yıl yaşa, Bucak!
Büüsün uşacıklar.
Yıldan yıla çetin dursun
Erdä gagauzlar!

Binnärlän yıl yaşa, Bucak!
Sarsın seni dostlar.
Ko anılsın dolaylara
Girgin gagauzlar!

Bucak, çiçek gibi, açtı,
Küldän, tozdan kalktı.
Dayanıklı gagauzlar
Zorlukları attı.

Ya gelin, görün, dostlarım:
Çalêr, öter kırlar.
Eni bir yaşamak kurêr
Bizim gagauzlar.
Uzun ömür sana, Bucak!
Şanı ol sän, halkım!
Kısmet, saalık hem zenginnik!..
Seninnän salt aklım!
Binnärlän yıl yaşa, Bucak!
Sarsın seni dostlar.
Yıldan yıla çetin dursun
Erdä gagauzlar!

YAŞASIN BUCAK!

Of, Bucak, Bucak,
Zor vakıt geldi.
Döküler kannar
İçerindä.
Kim düştü erä
Duşman elindän,
Yaşaycek diveç
Üüremizdä.
Duşmannar geldi,
Abandı bizä –
Biz sardık seni,
Nicä uşaa.
Duracez çetin
Hem da pek girgin –
Sän dayan bizä,
Ana Bucaam.
Dönecek duşman
Bişeysiz geeri.
Yardımnêêr bizä
Başka halklar.

Hepsi saa olsun!
Yaşasın Bucaam,
Sevgili halkım,
Gagauzlar!

Komşular läözım
Dostça yaşasın,
Taa çok düün olsun
Aramızda.

Diil läözım hiç düüş,
Diil läözım çekiş –
Taa ii bir şarap:
– Hadi, norok!

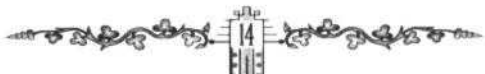
Kişinöv, 1992

GAGAUZIYA

Gagauziya! –
Ana topracım.
Pek cömert halkım,
Paalı tarafçım!
Gagauziya! –
Gül gibi kızlar,
Pek gözäl baalar
Hem da meyvalar!

Gagauziya! –
Çalışkan halkım,
Serbestlii kapıp,
Sän dizdän kalktın.
Gagauziya! –
En gözäl kızlar!
Nereyi da bak –
Dev gibi oollar!

Sade on yılcaaz
Duumandan geçti...
Lüzgärlär fena
Bucakta esti.

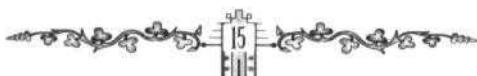

Ama sän durdun!
Serbestlii buldun!
Kuvedi çetin
Elinä aldın.

Sän yaşa gözäl
Çok yıllar, halkım!
Almasın seni
Kimseycik satın.
Olsun sana dost
Andaluziya!
Kısmetli yaşa,
Gagauziya!

KOMRAT

Sendän gözäl kasaba
Var mı başka acaba?!
Sana düştü büük kısmet,
Ki orda Universitet.
Komrat – bilgi merkezi.
Orda saabi herkezi:
Moldovan hem gagauz,
Bulgarlar, çifit hem rus.
Komratta göklär maavi,
Çünkü dostluumuz kaavi.
Milletlär serbest yaşêr.
Buna kâr çoyu şaşêr.
Komrat – zengin kasaba,
Bunu alın esaba.
Zenginni onun – insan,
Bulmaycan orda duşman.
Yıl yıldan sän büü, Komrat,
Çok eni işlär yarat.
Adın ötsün uzakta,
Diil salt bizim Bucakta.
Komrat – aydınnık evim.
Komrat – sevdacım benim.
Üzünü senin öperim.
Üreemi sana vererim.

VATANIM – BUCAK

Vatanım – Bucak,
Tarafım – sıcak,
Gelinnär – toomruk,
Güveelär – toomnuk.

Gagauz – çetin,
Talanta, metin,
Sevdası – kızgın,
Alınmaz satın.

Karılar – yalpak,
Evleri – pek pak.
İşleri – kırnak,
Gel bizä da bak.

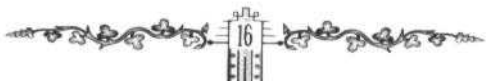
Halkım – çalışkan,
Şaraplar – kâr kan.
Otur, moldovan,
Bizdä – bir vatan.

Ha, buyuralım,
Türkü çalalım,
Herkerä, dostum,
Birerdä olalım.

Vatanım – Bucak!
Tarafım – sıcak!
Merkezim – Komrat!
Ölçüsü – karat!

KÜÇÜK BUCAK

Küçük Bucak,
Sän hartada hiç yoksun.
Küçük Bucak,
Benim girgin halkım.
Seni artık
Her taraflar bilerlär,
Ani, halkım,
Sän dizlerdän kalktın.

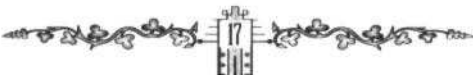
Küçük Bucak,
Sana bän büün çalêrım,
Sana, halkım,
En ii türkülermi.
Sizä, kızlar,
Bän üreemi baaşlêêrım.
Sizä, dostlar, –
Kendi şiirlerimi.

Paalı Bucaam,
Kendin, elbet, küçüksün,
Ama pek büyük
Senin canın, Bucak!
Küçük Bucak,
Sän dostları seversin,
Duşmannara –
Pekçä gelir sıcak.

Sizi: Komrat,
Beşgöz hem Çadır-Lunga!
Sizi: Kongaz,
Tomay hem Beşalma!
Seni, Bucak,
Eşil çayırlarınnan,
Nicä kardaş,
Alêrım kucaama!

VATANIM

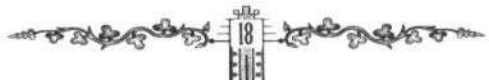
Pek paalı hem gözäl
Laf Vatan.
Herbirin var
Ana tarafı.
Adama deniler
Go-go-man
Açan o unudêr
Bu lafı.
Vatanım! –
Anamın sän sesi
Hem onun dedesi!

Vatanım! –
Sän benim kanadım
Hem göktä allahım!
Vatanım! –
Sän benim köklerim
Hem benim kismetim!
Vatanım! –
Sän benim umudum
Hem benim pak soluum!
Vatanım! –
Sän benim kuvedim
Hem gözäl düşlerim!
Vatanım! –
Hiç geçmâz sän acım
Hem benim kâr canım!
Vatanım! –
Sän benim ömürüm
Hem benim ecelim!
Benim Vatanın
Adı vardır Bucak!
Bucak Vatanım –
Sevgili Vatanım!

VATANSIZ

– Var mı nicä adam
Yaşasın Vatansız?
– Yok! – Bän vererim cuvap
Da biläsin, dostum.
Vatansız –
Kâr ana uşaksız
Hem uşak anasız.
Vatansız –
Nicä ev adamsız
Hem deniz balıksız.
Vatansız –
Nicä küü insansız

Hem yollar yolcusuz.
Vatansız –
Nicä baa üzüksüz
Hem dünnä türküsüz.
Vatansız –
Nicä düün gelinsiz
Hem tarla ekinsiz.
Vatansız –
Kär başça meyvasız
Hem göklär yıldızsız.
Vatansız –
Kär kotlon ateşsiz
Hem fırın ekmeksiz.
Paalı dost!
Duşmandan koruyasın Bucaa!
O – senin Vatanın
Hem senin büük borcun!

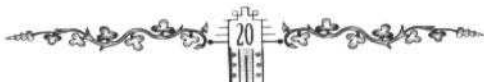
ALEKSANDROVKA

Bän durêrım yamaç üstündä
Da bakêrım senin üzünä.
İlkyazın pek sän gözälsin –
Kär benzeersin telli gelinä!
Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Sän beni duudurdun dünneyä.
Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Küüyümü unutmam birkerä!
Çok erlär bän gezdim, aktardım,
Uzakta vakıt pek zor geçer.
Neredä da olsam, dostlarım,
Burayı kär magnitlän çeker.
Burada uşaklım hem evim,
Hem paalı anacım bobacım.
Burada ilk lafı söledim
Hem da ilk adımı bän yaptım.

Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Gözümdä kâr uçêrsın benim!
Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Düşümä pek çoktan sän girdin.
Burada benim ilk dostlarım,
Sandıkta durêr ilk kiyadım.
Onnarı unutmaa yok nicä,
Zerä gün olur nicä gecä.
Küüyümdän taa gözäl dünnedä
Hiç bulamadım bän birerdä!
Büük duygu doldurêr üreemi:
Küçüktän bän severim seni!
Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Bän seni birzaman unutmam!
Aleksandrovka, Aleksandrovka,
Kâr ölürüm – sendän atılmam!

BUCAK

Karagöz Bucak,
Al beni kucak.
Sän benim tarlam,
Bän – ongun başak.
Herbir adamın
Var ana eri.
Ondan yok gözäl!
Kâr senin gibi.
Sesleycäm seni,
Sevecäm seni,
Hoşlaycam seni,
Taraflım benim!
Yıl yıldan sän büü,
Kaavileş, Bucak!
Herkerä bizä
Ol kaavi dayak!
Bän büüdüm çoktan,
Er gördüm pek çok.
Ama bil, Bucak:
Sendän gözäl – yok!

SANA BENİM TÜRKÜM

Ana dilim, senin için
Çok var nicä yazmaa.
Ama, paalı ana dilim,
İsteerim büün çalmaa.

Ölä isteerim çalayım,
Ani dünnä ötsün.
Ani türküylän aazında
Halkım işä çıksın.

İşidennär ko bilsinnär,
Ani sesliysin pek.
Ani sözün, ana dilim,
Paalı, nicä ipek.

Sän nazlıcaysın, yalpacık,
Nicä eni gelin.
Gagauzlarlan barabar
Yaşa, ana dilim!

Dilim – ustra gibi keser,
Güneş gibi sıcak.
Artık bütün dünnä biler
Seni, girgin Bucak.

Dilim kâr feslenä kokêr,
Çiçek gibi açêr.
Hayırsızı taa uzaktan
Ateş gibi yakêr.

Kavgada ana dilim,
Nicä bir nacak.
Hastaya ana dilim –
Saayaadan yımşak.

Anamın lafı – nazlı,
Mamunun lafı – ballı!
Lääzım kâr ahmak olmaa –
Tatlı baldan atılmaa.

KOMRAT – GENÇ MERKEZİMİZ

Gagauziya, Komrat –

Nicä güvää-gelin.

Halkım birerdäykenä,

Kär demirdän çetin.

Komrat – bizim üreemiz!

Komrat – gözäl çiçeemiz!

Komrat – genç merkezimiz!

Onsuz gitmâz işimiz.

Komrat – kömür atımız!

Komrat – bizim varlığımız!

Komrat – büük hodulluumuz!

O – bizim gagauzluumuz.

Komrat, bän seni severim,

Gözäl üzünü öperim!

Nicä kendi evimä

Pek sıkça sana gelerim.

Komrat, Vatanım benim,

Duva ederim ürektän:

Hepsicii bu dünnedä

Sevsin sizi, nicä bän!

Komratta çannar düüler.

Büün senin günün.

Gagauzlar yaşasın!

Uzun olsun ömürün!

SANA SÖZÜM, BEŞGÖZ

Çoktan istäärdim sölemää,

Açıklamaa sana bir söz.

Sölämeyincä, uslanmam –

Seslä onu, paalı Beşgöz:

Oldun bana ana küüyü,

Anam-bobam kär topraanda.

Senin eşil sokakların

Gecä-gündüz hep aklımda.

Annêırım bân, paalı küüyüm,
Sana deyni bân ikinci,
Ama yaparkan evimi,
Sân topladın bir büük meci.

Çoyu koydu taş evimä.
Onuştan da durêr kaavi.
Dua ederim, dostlarım,
Gökleriniz olsun maavi.

Evlerinizdä uşaklar
Ko olsunnar gözäl hem saa.
Adamnara deyni bendän –
Dolaylarda büüsün çok baa.

Karılara hem gençlerä
Versin Allahım kısmet.
Hem her yılın tarlanızda
Olsun sizä büük bereket.

Yalvaracam sizä, dostlar,
Yaşayın hepsi akıllı.
İsteerim yıl yıldan, Beşgöz,
Olasın taa pek donaklı!

KİM BANA SÖLEYECEK?

Kim bana söyleyecek,
Ne oldu bu insannan?
Hepsicii delirmiş,
Tatula pak imiş.

Kim bana söyleyecek,
Neçin boş sergennär?
Birerdä bişey yok,
Aarayan sa pek çok.

Kim bana söyleyecek,
Kim bizi kullanêr?
Adları demokrat,
Ne istäärseydin yap.

Kim bana söyleyecek,
Ne kaldı pay etmää?
Zenginnii daattılar,
Çır-çıplak braktılar.

Kim bana söyleyecek,
Olacéz mı adam?
Ne buna söylemää:
Diil läázım dilenmää.

Läázım hepsi insan
Tez iştan tutunsun
Hem kendi kendini
Beladan çıkarsın.

Ozaman olacek
Çok ekmek hem sucuk,
Eni ruba, çizmä,
Televizor, boncuk...

KORU, ALLAHIM, BİZİ

Näänı gidersin, Moldova?
Näänı gidersin, Bucak?
Koru, Allahım, bizi:
Yaza olmasın kurak.

İnsannar deli oldu:
Bilmeer nedän tutunmaa.
Allaha dayan, dostum,
Eer istäärsän kurtulmaa.

Gençleri koru, Allaa,
Koru, kurumasin daa.
Çayırlar eşil dursun,
Dünnedä birlik olsun...

Koru, Allahım, bizi,
Koru ana dilimizi,
Adetlerimizi kurtar
Sırayca olsun sıralar.

Hırsızlık hem zorlamak
Erdän kayıp olsun pak.
Kuraktan bizi kuru,
Ambarlar olsun dolu.
Allahım, kuru bizi,
Cenklerdän hem hatadan
Birkerä bilä bizim
Dünnä buulmasın kandan.

GENÄ ÇADIRA GELDİM

Genä Çadira geldim,
Sevindi canım:
Burada yaşêêr benim
Çok kafadarım.
Bän geldim sana, Çadır,
Nasıl yaşamak?
Pek gözäl olmuşun sän
Hem da pek kıvrak!
Sokakların yıl yıldan,
Sansın yayılêr.
Hem senin üzün, Çadır,
Taa açık olêr.
İnsannar da taa yalpak,
Taa cannı olmuş.
Sade kırlar sıcaktan
Azıcık solmuş.
Bän bakêrım: dostların
Gözleri yanêr.
Büün haliz yortu bizdä:
Muzıka çalêr.
Dilimin yortusunu
Hepsimiz tutêrız.
Bucakta insannarı
Ürektän kutlêêrız.
Genä Cadıra geldim,
Türkümü çaldım.
Çok yıla kismet sana,
Sevgili halkım!

BÄN KISMETLİYİM

Bän kismetliyim, ani duumuşum bu ayozlu erdä, angısının adı Bucak! Bän kismetliyim, ani bu geniş ürekli hem girgin halkın birisiyim! Bän kismetliyim, ani bän uslu hem girgin, çalışkan hem serbest gagauzların ooluyum!

Bän bıkmêêrım şaşmaa gagauz karıların hem kızların elindän çıkan kilimnerä, palalara hem türlü kadrelerä! Bän bıkmêêrım şaşmaa: "Nezaman, sanki, bu nazlı, küçüräk insannar etiştirerlär uşaklarını da bakmaa, evlerini da tertiplemää, aylelerini da yıkayıp – doyurmaa, aulda da işlemää, gözellenmää da, başka işinä da bakmaa!"

Bän herkerä mayıl olêrım, açan görerim işlän gömülü gagauzları düünnerdä yada başka konuşkalarda. Ne kadıncalar hem maaramcalar kıvradêrlar! Ne horular hem joklar yavruşka gibi büülü kuvetlän kaldırêrlar bu yorgun gagauzları havaya da onnarın tabannarından sade kıvılcın fırlêêr! Şaşılacak iş!

Bän çok hodullanêrım, açan başka milletlerin arasında (üürenmişlerin, politiklerin, sportsmenlerin), bir kilim sızgısı gibi, durêr yada bulunêr gagauzların da birisi! Bu gösterer, ani Gagauziya yaşêêr, yıldan-yıla kuvetlener! Bu gösterer, ani gagauzlar da sayılêrlar, hatırlanêrlar başka milletlerin arasında! Bu gösterer onu da, ani gagauzlar giderlär zor, ama dooru yoldan!

Beni kâr hodulluk şişirer, açan düşünêrım, ani bän da halkımnan barabar giderim bu geniş serbestlik yolundan güneşä karşı! Bän kismetliyim, ani bän da gagauzum hem bütün türk dünnesinin bir azasıyım!

(Kişinöv, avgust, 1998-inci yıl)

GÖRECÂM BUCAA

Kesildi yaamur birdän.
Bulutlar daaldı.
Göktä büyük renkli kuşak
Tä peydalandı.

Pinecâm tepesinä,
Bakacam uzaa.
Da ordan bän görecâm
Bütünnä Bucaa!

ÇADIR

Çadırdan gözäl yoktur kasaba,
Pek sevdim seni, neçin acaba?!
Çadırdâ kızlar, gül gibi, açar,
Gözleri – yıldız, kıvılcın saçar.

Refren: Hadi, dostum, Çadıra, Çadıra!
Olsun cebindâ para, çok para!
Panayıra gidecez orada,
Sedef-boncuk alacez kızlara.

Çocuklar bizdâ hepsi dev gibi.
Kara gözlerin görünmâz dibi.
Çadırdâ kızlar şekerdân tatlı,
Çiizleri zengin, kilimnâr katlı.

Refren: Hadi, dostum, Çadıra, Çadıra!
Olsun cebindâ para, çok para!
Panayıra gidecez orada,
Sedef-boncuk alacez kızlara.

Çocuklar – levent, çalışkan onnar!
Uzaktan belli: pek ii adamnar!
Sân da gel bizâ, Çadıra, dostum,
Ko bizim evdâ büük şennik olsun.

Refren: Taa tez gelin, dostlarım, Çadıra!
Hiç düşürtmeyin bizi kahıra!
Bakın oyalanmayın siz yolda –
En ii kızlar bulunêr Çadırdâ!

Etiştik artık, çattık Çadıra.
Kızların üzü – kâr altın para.
Gözlerim, canım kaldı burada
Bireri bân gitmeycâm Çadırdan.

Refren: Geldik, geldik Çadıra, Çadıra.
Türküyü çaldık paalı dostlara.
Kim geldi siirâ bu gün Çadıra –
Hepsindân haşlak selâm kızlara!

ÇADIR TANGOSU

Ya bak şindi, dostum,
Ne gözäl dolaylar.
Üreciim titirer,
Cancaazım hem çalar.
Çok gecä biz yalnız
Kär bütün dünnedä
Bulunardık kırdä.
Bu oldu Çadırda.

Geçti pek çok vakıt,
Ama hep aklımdä:
Biz gezärdik pek hoş,
Kısmettän kär sarfoş.
Hadi taa bir kerä
Eskiyi analım:
Tangoyu oynaylım
Sevgili Çadırda.

Pek gözäl, sevgilim,
Ani biz buluştuk,
Şindiyädän canda
Kızgın koor biz tuttuk.
Şükür bän ecelä:
Pek sevdim kırları,
Hem ölüncä, dostum,
Unutmam Çadırı.

BÄN SEVERİM

Bän severim başçada
Güllerin gözelliini.
Siirederim çayırda
Çimenin eşilliini.
Bän severim halkımın
Garipsi türkülerini.
Hem severim yorulmaz
Anamın ellerini.
Her avşam severim bän
Dädunun masalını.
Çinsabaalen selämnêêrim
Şen Bucak dannarını.

TÜRKIYÄ

Türkiyeä seftä gittik,
Seftä gördük o erleri,
Ama ölüncä duracek
O önümüzä, nicä diri.

Bayırların – gökä çikêr,
Çayırların – çiçek açêr.
Türk milleti pek çalışkan,
Dostluk bizimnär aarayan.

Kankardaşlarlan buluştuk,
Tatlı onnarlan konuştuk.
Hiç brakmamaa zorda biri –
Birinizi biz annaştık.

Dedelerin biz topraanı,
Devletini pekçä sevdik.
Geeri dönärkenä, evä,
Sınırında emin ettik.

Seni unutmaycez, Türkiyä!
Şehirlerin üreemizä.

Senin gökün, senin topraan
Kalar bizim düşümüzä.

Seni unutmaycez, Türkiyä!
Sana biz genä gelecez.
Seni biz, nicä anayı,
Bitki günädän sevecez!

ANKARA

Bän seni unutmam, Ankara,
On, yıldan da sora, irimidän dä,
Neçinki bana deyni kaldın,
Nicä gül, cennet başçasında.

Birkerä bilä unutmaycam
Bän senin gözäl sokaklarını.
Ürektän sevdim senin
Çalışkan, işçi insannarını...

Türkiyenin adamnarı –
Bıyıklı, levent hem akıllı.
Kadınnar – yıldız gibi gözäl,
Nicä şefteli yanakalrı.

Osman Paşa kılıcını
Urmuş sertçä çetin taşa...
Hazırım bän dä yollarnı
Kär geçeyim baştan-başa.

Hazırım bän dä çok kerä
Aykırlayım denizleri.
Salt hepsicii bizim türklär
Tez toplansınnar bireri.

Ankara, senin için, dostum,
İsteerim bän türkü çalmaa.
Ani severim pek seni
Şahit olar göktä Allaa.

ŞAŞMIŞ BUCAK

Ku-ku-ri-gu-u-u-u!
Baarmış horoz.
Dolayları
Sarmış avaz.

Uyanmışlar
Kırlar, baalar...
Sevinmektän
Çalmış kuşlar.

Horoz ötmüş
Onbeş kerä.
Güneş göktän
Bakmış erä.

Gülümsemiş
İnsannara,
Angıları –
Gider kıra.

Güneş bakmış
Ölä sıcak,
Ani şaşmış
Bütün Bucak.

BIZ YAŞÊERİZ BUCAKTA

Biz yaşêêriz Bucakta.

Gel bizä sän, gel.

Dostluumuz bizim kaavi:

Gel! Gel! Gel!

Refren: Lâ-lâ, lâ-lâ, lâ-lâ-lâ,

Lâ-lâ, lâ-lâ, lâ!

Lâ-lâ, lâ-lâ, lâ-lâ-lâ,

Lâ! Lâ! Lâ!

Gel bizä musaasfirlää,

Paalı dostum, gel!

Kapumuz bizim açık:

Gel! Gel! Gel!

Refren.

Ver bana sän bir öpüş,

Yalvarêrim, ver!

Dostları biz pek severiz:

Ver! Ver! Ver!

Refren.

Aramızda yok hiç buz,

Moldovan hem rus.

Bunu bilsin bulgarlar,

Ga - ga - uz!

Refren.

Millet kardaşlarına

Sän uzat bir el,

Herbir zorunda bizä:

Gel! Gel! Gel!

Refren.

Bän seni satmam, dostum,

Bunu çetin bil.

Herkerä biz bulacez

Tat-lı dil!

Refren.

Hadi çik tez meydana

Çekelim biz jok.

Hepsinä bundan fayda

Çok! Çok! Çok!

Refren.

Açan biz yalnız, dostlar, –
Cannar sıkılêr.
Ama açan ikimiz, –
Can ça-lêr!

Refren.

Hadi, dostlar, barabar
Türkü çalalım,
Hem da herkerä adam
Ka-la-lım!

Refren.

BUYUR KOMRADA!

Yaşêêrız biz Moldovada,
Yaşêêrız Bucakta.
Yaşêêrız biz, kardaş gibi,
Yaşêêrız dostlukta.

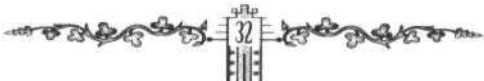
Topraamız zengin bizim,
İnsannar – yalpak.
Başçalar meyva dolu –
Gel, dostum, da bak.

Fıçılar maazalarda
Kâr bayır yatar.
Şaraplar – şampan gibi,
Süüş tauk ta var.

Piinirlär tulumnarda,
Sızırma – küptä.
Şaraptan sora, dostum,
Hiç bozmaz küftä.

Moldovan gagauza
Deer: "Dostum, norok!"
Aramızda annaşmak,
Bir da kavga yok.

– Moş İon, gelin hazır mı?
Petri kapuda.
Çiizleri biz üklederiz,
Hadi Komrada!

KÄR İKİ KARDAŞIZ

Ya dostsuz sän çık yola,
Söleyim: hiç yokuz.
Biz dostsuz heptän kayıp,
Ama dostlan çokuz.

Kimseydän adam korkmaz
Hem tisi onu almaz,
Açan o dostunnan.
Bişey yok bu dünnedä,
Angısı yapılmasın
Dostun yardımunnan.

Näända aar geler bana,
Yapacam seninnän.
Neredä annamaycan,
Annaycan benimnän.

Ayıdan da bän korkman,
Dostum yanımdaykan.
Ko korksun ayı bizdän,
Dostu uzaktaykan.

Herkerä biz birerdä,
Kär ikiz kardaşız.
Neredän geçeriz biz,
Kalêr şafklı iz.

Kimseydän adam korkmaz,
Hem tisi onu almaz,
Açan o dostunnan.
Bişey yok bu dünnedä,
Angısı yapılmasın
Dostun yardımınnan.

III. MAMUDAN PAALI ERDÄ BİŞEYCİK HIÇ YOKTUR

*Mamu, çok yıllar yaşa,
İşlerini çıkar başa,
Uşaklarına sevin,
Kısmetli olsun evin.*

MAMUCUUM BENİM

Paalı mamu, bana baaşladın
Büük bir can hem cennet dünneyi.
Bän dä isteerim sana baaşlayım
Al çiçeklän güllü başçayı.

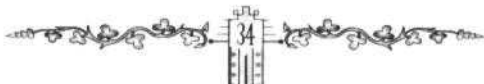
Refren: Mamu, mamucuum benim,
Bän seni çok özledim.
Mamu – sıcak güneşçiiim,
Elimdä nazlı elin.
Mamu, çok yıllar yaşa,
İşlerini çıkar başa,
Uşaklarına sevin,
Kısmetli olsun evin.

Salt yaşa hem mutlu ol, anam,
Başka kimseyi bän hiç bilmäm,
Ki olsun altından paalıca,
Çalışkan, sevgili, nazlıca.

Refren.

Bän unutmaycam göl-gözlerni,
Kabarcıklan dolu ellerni.
Bän hastaykan, kefsizkän gecä
Sän bekläardın benim düşlermi.

Refren.

Ama Şimdi, artık sän dinnen,
İŞlerni biz yaparız hemen.
Salt sölä, yıldızı baaşlaycam,
O kraalı saçına takacam.

Refren.

MAMU

Türlü gözäl karılar
Gök altında çok.
Mamu gibi gözeli –
Dünnedä hiç yok.

Akıllı da çokçana
Dolaylarda var.
Mamu gibi fikirli –
Pek az bulunar.

Hepsi mamular işleer,
Hepsi çalıŐer,
Açan mamucuum işleer –
Ortalık ŐaŐer.

Düünnerdä, konuŐkada
Karılar çalêr.
Mamunun sesi orda
Pek başkalanêr.

Karılar bir sırada
Oynamaa çıkêr.
Mamu hepsindän üstün
Orada oynêr.

Var paalı, gözäl Őeylär
Bu dünnedä çok.
Mamudan paalı erdä –
Bişeycik hiç yok!

ANA-BOBA

Çok işleer bizim mamu evdä:
PiŐirer o bizä gözlemä,
KuŐlara su, imää o verer,
Kapunun önünü süpürer.

O sabaalen bakêr kalkalım,
Havaya görä biz giinelim,
Sofraya, oturup, iyelim,
Vakitlan evä dönelim...
Bu dooru, dostlarım, bu ölä –
Ama yoksaydı baka evdä –
O evin bir ucu bulunmaz,

Kapusu o evin kapanmaz,
Sokakta tokatçık hep girçlır,
Aulda hayvana yok ahır.
O evin örtüsü hep akar,
Yıldızlar tavandan kâr bakar.
Koyunnar aulda alafsız,
O evin kesesi – parasız.
Uşaklar bobasız – pek arsız,
Çorbacıyka onsuz – akılsız...
Ne gözäl yaşamaa ayledä,
Açan mamuytan baka evdä!

MAMU – BENİM GÜNEŞÇİİM

Hepsinin cannıların
Var anaları.

Bizim mamuya büüklär
Deerlär: „Sarp karı!”

Mamu neredä gezer,
Orası – şafklı.
Salt onuştan uşaklar
Hepsi akıllı.

Mamu – göktä güneşçiim!

Bän – erdä uşak.

Mamu – benim tarlacıım!

Bän da – bir başak.

Can sıcaannan yısıdêr
Mamular bizi.
Nereyi da gitmesän,
Tä onun izi.

Ardına sän git onun,
Git hem hiç sakınma.
O gidärkän ilerdä,
Hiç, dostum, bakınma.
Allaha yalvaracam
Bir kerä, onbeş...
Tutsun gökleri açık,
Yısıtsın güneş.

ANA TÜRKÜSÜ

Hepsi dünnedä uyêr,
Hepsi dinnener.
Hepsinä gözäl düşlär
Uykuda geler.
Uyudu kuzucuklar,
Balıklar suda.
Uyudu böceciklär
Pek çoktan kırdä.
Kuşcaazlar uyudular
Karannık daada.
Sade sän uyumêërsın –
Ne var aklında?
Kümeştä taucaklar
Uyudu çoktan.
Uyumuş kaça-kaça
Deliktä sıçan.
Kedicik karannıkta
Ne fasıl hırlêêr.
Piliçlär sıcacıkta
Pek tatlı uyêr.
Hadi sän da, uşacım,
Yum gözlerini.
Sana sabaa alacam
Gölmecik eni.

NANI, NANI...

Nani, nani, kuzucuum,
Sän uyu, uşam,
Ya seslä bir masalcık –
Şansora avşam...

Düşünä senin gelsin
Ayozlu göklär.
Hem göräsin düşündä
Çok gözäl şeylär.

Büük saalık Allaa versin
Hem da çok kısmet.
Akıllı, canını olasin
Hem dä şeremet!

Nani, nani, tavşamcım,
Sän uyu, uşam.
Kuşcaazlar da uyudu –
Şansora avşam.

DÖŞEKLÄR BEKLEER UŞAKLARI

Bayır ardında yattı güneş.
Yıldızlar göktä peydalandı.
Evlerä artık yorgun insan
Dinnenmää sabaadan toplandı.
Karannık örttü çayırları,
Topladı horoz taukları...
Uyumaa yattı böcek, arı...
Döşeklär bekleer uşakları.

Herbir uşacaa büüücü geldi,
Tatlı düş çuvallan getirdi.
Cömert ay, geniş gülümseyip,
Hepsinä birär yıldız verdi.
Siz koruyun o yıldızları,
Takın onnarı yastınıza.
Ko tatlı düşlär çuvallardan
Gelsinnär sizin uykunuza.

BÜÜ, BENİM UŞAAM!

Kucaamdaysın sän benim –
Küçücük yumak.
Tezicik aç gözünü –
Mamuna sän bak.

Hepsindän zenginniktän –
Sän paalı bana.
Bän hazırım canımı
Vereyim sana.

Tanıyêrsın sän beni,
Sän bana guurdêêrsın...
Ep-eni donnarını
Sän bulaştırêrsın.

Sora, gelecek vakıt,
Olacan adam,
Ama şindi, büü, cocuum,
Büü, benim uşam!

UYUKLA, BENİM OOLUM!

Uyukla, benim oolum:
Nani, nani, na.
Bekim, var senin zörün?
Sän sölä bana.

Olmasın hiç kahırın:
Nani, nani, na.
Sabaa genä bän sütçääz
Verecäm sana.

Nani, nani, uşacım,
Dünnä gözelim!
Hadi şindi ikimiz
Biz dinnenelim.

Hepsi çoktan uyudu:
Nani, nani, na.
Ay çoktan yıldızlara
Döşetti yatmaa.

Kendinä da bir kaba
Bulutçuk buldu.
İki kat o, kıvranıp,
Uykuya daldı.

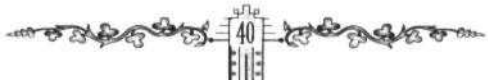
Uyudu bütün dünnä:
Masa, skemnelär, ayna...
Hadi sän dä, uşacım:
Nani, nani, na.

SALLANGAÇ TÜRKÜSÜ

Çobannar düştä görer kuzucuk.
Kuzucuk düştä görer çimencik.
Kızçaazlar düştä görer çok boncuk.
Uşaklar düştä görer oyuncuk.
Kuannar düştä görer çok çiçek.
Küçüklär düştä görer kelebek.
Çiftçilär düştä görer bereket.
Kızçaazlar düştä görer çok kısmet.
Uyukla, benim oolum, ol sän raat.
Sabaa bizä düşlerni sän annat.
Sabaa genä güneşçik çıkacak.
Yaşamak islää, gözäl olacek!

TAY-TAY-TAY!

Tay-tay-tay, benim çocuum,
Tay-tay, uşacım!
Hadi, yap bir adımcık,
Korkma, tavşamcıım!
Hızlıca sän gel bana,
Bakma hiç erä.
Sade bak sän önünä,
Düşecän zerä.
Hadi, genä: tay-tay-tay!
Tay-tay, uşacım!
Hadi, taa bir adımcık
Yap sän, tavşamcıım!

NANİ, NANİ, KIZÇAAZIM!

Nani, nani, kızçaazım!

Nani, uşacım benim!

Allaha yalvaracam:

Olsun uykucuun ilin.

Sevgili kızçaazımı,

Tatlı uyku, sar hızlı.

Hiç istämeer uyumaa,

Zerä pekçenä nazlı.

Sän ilin kanadında

Çok gezdür onu, uyku,

Da büüdüynän ürecii

Olsun insana kuşku.

Ko olsun güldän gözäl,

Başça çiçeendän nazlı.

Ko yolu onun olsun

Aydınnık hem yıldızlı.

Ko büüsün o gün-gündän...

Yaşları hızlı dolsun.

Bän isteerim kızçaazım

Biraz kısmetli olsun.

Ay öper kızçaazımı.

Sän, lüzgär, onu salla.

Kızıma gözäl düşlär

Versin bu gecä Allaa.

Nani, nani, gözelim!

Nani kuşçaazım benim!

Allaha yalvaracam:

Uykucuun olsun ilin.

PUPUK YAŞLARI SAYËR

Sallangaçta uşacık

Uykuya dalêr.

Pupuk onun yaşlarını

Gününä sayêr:

Pu-puk! Pu-puk! Pu-puk!

Pupuk çok sıra öttü:

Yaşasın çok yıl.

Ömürün uzun olsun –

Bän buna kayıl.

Pu-puk! Pu-puk! Pu-puk

Mariya Konstantinonovna Vasilioglu. Şairin anası.
Aleksandrovka, 1956.

Konstantin Vasilioglu Jenä yavklusunnan.
Odesa, 1956.

Boräylan Kosti Vasilioglu.
Aleksandrovka, 1953.

Karadobry Ivan hem Konstantin Vasilioglu.
Kiliya, 1957.

SUSUN!

Susun siz, kediciklär,
Brakın oyunu!
Uyusun benim oolum,
Dünnä zulumu.

Susun, siz, ördeciklär,
Gününä: vrak, vrak!
Brakın, brakın dinnensin,
Uyusun uşak.

Susun siz, horozçuklar.
Olun akıllı!
Uykusu uşacımın,
Ko olsun tatlı.

Susun, susun, hepsiniz!
Uşacım uyêr.
Bakın, görün hepsiniz,
Nicä gülümseer.

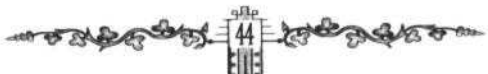
Gülümseer uykusunda
Bir gözäl düşä.
Saalıcaan olsun, uşaam,
Çok yıllar yaşa!

PAALI UNUKACIIM

Sana, paalı unukacım,
Bu kiyadı baaşlêêrım.
Senin kara günnerini
Bän kendimä alêrım.

Ko yaşaman olsun açık!
Uykuların – tatlı!
Olasın sän gözäl, kıvrak
Hem da akıllı!

Yaşa! Sevin yaşamaya
Hem kısmetli sän ol!
Allaa vergisindän, uşaam,
Olsun sana hep bol!

YARDIM

Mamuya yardım yaptım
Yıkadım çanaa.
Saa olasin, kızçaazım! –
O dedi bana.

Avşam ekmeeni yaptık,
Pek tatlı idik.
Saa ol! – hepsimiz birdän
Mamuya dedik.

– Yısladım çiçekleri,
Ot verdim koça.
Baka dedi hızlıca:
Saa ol, çocucaam!

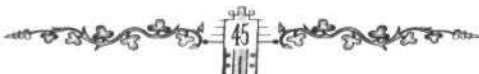
Bän istämedään kırdım
Bir gözäl çini.
Sora hepsinä dedim:
Afedin beni.

Aramızda açıklık,
Saklamak hiç yok.
Yalana insan çoktan
Hepsicii kâr tok.

YIKANMADIK

Çinsabaalen bän kalktım,
Dadalarımı yıkadım:
Maniyi da, Oliyi da,
Kara kaşlı Doniyi da,
Vasiyi da, Petriyi da,
Çakır gözlü Katiyi da.
Toduru hem Länkayı,
Hem da zulum Varkayı.

Suratlarını yıkadım,
Kulaklarını yıkadım...
Sade bän bu arada
Bir yıkanmadık kaldım.

SANA BU ÇİÇEKLÄR

*Paalı anacıma.
Mariya Konstantinovhaya*

Sana bu çiçeklär, anam!
Sana, benim canım!
Hiç aklımdan sän çıkmêersın.
Sensiz – yok bir adım.
Sana söleerim günündä,
Ani severim pek!
Anam, bendän sana bu gün
Al bir kucak çiçek!
Pek yaraşêr sana çiçek.
Üzün – güneş gibi.
Severim gözlerini senin,
Ani hiç yok dibi.
Sana bu çiçeklär ölä
Küçük baaşış, ani
Hazırım bän çiçek büütmää
Sade sana deyni.
Anam, bunu sän kazandın,
Olmaa büün kısmetli.
İsteerim yaşaman olsun
Ölüncä çiçekli.
Baaşlêirim büün bir da fistan:
Taşı onu, anam!
Hem korusun seni Allaa
Yaşlı hatalardan!

2002

SAURGUN

*Kırmızı Manola hem
Mariya Stepanovnaya*

Saurgun saurdêr dışarda
Hiç can-cun bulunmaz kırlarda.
Kalmadı birerdä bir da yol...
Salt yolda bulunêr genç Manol.

Saugun saurdêr dışarda...
Borannar çorbacı orada.
Hiç belli diil poyraz hem batı,
Erlân gök bireri karıştı...
Ama bakmêêr buna hiç Manol –
Canınnan cana açêr yol.
Borannar-haydutlar pek arsız,
Düüşer o onnarlan cansız.
Ne kaldı o zulum borannar
Manolu kâr erä yıksınnar.
Saurdêêr kaarlan toz gözlernä,
Deliycä çıkıp önünä...
Ama genä verilmeer Manol,
Gençecik yärinä açêr yol.
O biler, ani Mani bekleer,
Hem kuvet ona Mani verer.
Zeetledi borannar onu çok –
Verilmäk için laf ta hiç yok.
Ne kolay duşmannar ensener,
Açan kimsä evdä pek bekleer!

Anılmış üüredicilär: [E. K.] hem G. F. Vasilioglu,
Aleksandrovka, 1964.

Natali Vasilioglu Ksüşaylan (Şairin kızı). *Kişinöv, 1988.*

K. K. hem Y. K. Vasilioglu.
İstambul, 1996.

M. F. Krasovskaya hem K. K. Vasilioglu. *Kişinöv, 1999*

Kan oynêr bu bakıştan,
Sinirlâr çetin taştan.
Kışın çiçeklâr açêr,
Gözlâr kıvılcın saçêr.

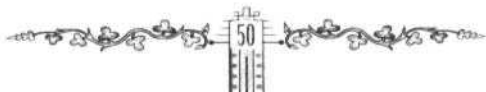
IV. TABİATIN UŞAKLARI

*Tabiat bizi sarêr –
Bunu lââzım annamaa.
Nicä kendi gözünü
Zorda onu korumaa.*

YAPRAK DÖKÜMÜ

Geldi renkli güz, altınnarlan
Doldu dolaylar hem sokak.
Cevizlär, kavaklar meşelärlän
Kär sepetlän dökerlär yaprak.
Uçêrlar, uçêrlar, uçêrlar
Sarılğıt, kızılğıt yapraklar.
– Altın yapraklar dökülerlär! –
Baarêrlar küüdä uşaklar.
Erdä onnar horu oynêêrlar,
Dokuêrlar renkli kilimmär.
Bununnan onnar göstererlär,
Ki artık çorbacı – serinnär.
Günnär gün-gündän kısılêrlar,
Gecelär oldular pek serin.
Kayın aaçları altıncıklan
Giinmişlär donaklı, kär gelin.
Uçêrlar, uçêrlar, uçêrlar
Sarılğıt, kızılğıt yapraklar.
– Altın yapraklar dökülerlär! –
Baarêrlar küüdä uşaklar.

Bulutlar havada kaçınêrlar,
Yapraklar uçuşêrlar göktä.
Yorulduynan, topraa hep konêrlar,
Bulêrlar raatlîk salt erdä.

Kara toprakta sän duuduysan,
Dedelär bulunarsa erdä,
Dostum, kâr gökâ sän çıktıysan
Erken-geç dö necân sän erä.

Uçêrlar, uçêrlar, uçêrlar
Sarılğıt, kızılğıt yapraklar.
– Altın yapraklar dökülerlär! –
Baarêrlar küüdä uşaklar.

BÄN KÄR DEMON

Bizä boran esti poyrazdan,
Aaçların kırarak dallarnı.
Bän annamêêrım, neçin şeytan
Boşuna o uuêr yannarnı.

Toplandı bulutlar üstümä,
Bir dâ gök gürledi titsicä.
Uzaktan siirettim resimi
Da gökâ uzattım elimi.

Şeytanın bän tuttum kuyruundan.
Bän onu sardırdım koluma.
Da göktän taa erin dibinä,
Sıbıttım şeytanı cendemä.

– Hiç becermeersin sän kullanmaa
Çimçirii, boranı, toluyu...
Başka çıkma benim önümä
Hem dur uslu sän erin dibindä.

Biraz gök gürleyip, uslandı.
Yıldırım taa erädän urdu.
Uslanıp, bän kendin da, dostum,
Yaamurlu dünneyä bän baktım.

Eşillik, çiçeklär gülümsäardı,
Er temizdi, gözäldi, dostum...
Çok vakıt kendimä bän şaşardım:
Neçin bän çok vakıt dayandım.

OYNÊÊR HORU YAPRAKLAR

Oynêêr horu yapraklar:

Güvez pembâ, sarı...,

Salt bızırdamêêrlar onnar,

Uçêrlar, kâr arı.

Aaçları yalın kaplêêr,

Çotuklar baada yanêr.

Tabiat gürlü yalınnan

Ta gökädän tutuşêr.

Turnalar sıcaa uçtu,

Sıyırcık hiç kalmadı.

Bän dä istedim uçmaa —

Leleklâr salt almadı.

Kırlarda işlâr bitti.

Biraz dinnensin toprak.

Salt lüzgâr çorlannarı

Tukurlêêr, nicä uşak.

Oynêêr horu yapraklar:

Güvez, pembâ sarı...,

Salt bızırdamêêrlar onnar,

Uçêrlar, kâr arı.

ÇÖKTÜ BULUTLAR ERÄ

Çöktü bulutlar erä

Pekçä aar.

Bir afta tä sıradan

Yaayêr kaar.

Dolaylar görünmeer hiç:

Saurdêr.

Bacalarda borannar

Uluçêr.

Aulda var çok işlâr,

Çık, adam.

Kürtünnerin altında

Ev hem dam.

Koyunnar baarêr orda,
Ne yapmaa?
Nasıl onnarı gidip,
Doyurmaa?
Kafama urdu fikir,
Kâr erik.
Yaptım hayattan dama
Bir delik.
İşlerim kolaylandı,
Ne demää...
Tavana hızlı pindim:
Var imää!
Bacalarda şeytannar
Uluyêr.
Bir afta tâ sıradan
Saurdêr.

GÖK KUŞAA

Yaayêr yaamur – gök kara.
O ölä käämil! – para.
Sora göklâr açıldı,
Bir kemer peydalandı.
Ölä gözâl o kemer!
Edi koraf görüner.
Koraflar da şıralı,
İki yamaca baalı.
Gök kuşaa, nicä köprü,
Uşaklara kâr örtü.
Onun üstünä pinân –
Bütün dünneyi görâr:
Kırları, çayırları,
Dik, üüsek, bayırları,
Gölleri, gür daaları.
Üzüm üklü baaları...
Görüner ordan Moldova,
Görüner bütün Bucak.
Pin kuşaa da ordan bak:
Ne gözâl bizim Bucak!

GÜZ ÇİÇEKLERİ

Güz çiçekleri açtı,
Sıcaklar uzak kaçtı.
Payrazdan lüzgâr eser,
Ortalı serinleder.

Güz çiçekleri açtı,
Mani Mitiyâ kaçtı.
Onnarın yollarına
Çiçeklär kısmet saçtı.

Todilär hem Vanilär,
Paşilär hem Donilär.
Küüyün herbir sokaana
Büük şennik getirdilär.

Güz çiçeklär - güüslerdä,
Demet-demet – ellerdä.
Hepsiciinä – güz çiçää
Sade şennik – düün çiçää.

Onnar bizim gençlerä
Hoşluk hem kısmet verer.
Güz çiçekleri sevda
Herbir evä getirer.

Güz çiçekleri
Başçada açtı.
Sıcaklar uzak
Üülenä kaçtı.

Güz çiçekleri,
Düün çiçekleri!
Yardımnayın gençliimä
Tez dönsün geeri.

ERİK

Mas-maavi eriklär
Dallarda olmuşlar.
Datları, nicä bal!
Pek tatlı olmuşlar!

Sän iyärsän erik –
Gözlerin açılar.
Şekerli eriklär
Kefini kaldırır.

ŞAKA

Zerdeli, bulü,
Zerdeli.
Tavanda var
Bir deri.
Tezlerdä
Kuru deri
Kendi gidir
İleri.

Zerdeli, bulü,
Zerdeli.
Kapunun öñü
Perdeli.
Eer gözälsän,
Gel beeri,
Eer çirkinsän,
Git geeri.

BİR NIŞAN BU TOPRAKTA

Bucaktan artık kuşlar gidärmiş.
Adamın biri kırdan
İştän sora evinä dönärmiş,
Elindä onun – fidan.

Üç yıllık mı? Taa da büyük mü?
Zor buna cuvap vermää.
Sansın göklerden ona gelärmiş:
Fidanı kırdan dikmää.

Hızlıdan adam hırlet bulmuş,
Bir derin kuyu kazmış.
Büük havezlän fidanı dikip,
O ölä duva etmiş:

Büük gölgä olsun yolculara,
Yaamurda olsun bir koruntu,
İlkyazın tatlı kirezlerinnän
Doyursun geçän yolcu...

Hep orda başka bir ilikçi
Serenni pınar yapmış.
Tä ondan da, nicä çoyundan,
Bir nişan bu toprakta kalmış.

Şindi dä, geçärkän, yolcular
Durêrlar gölgedä sucaaz içmää.
Dinnenip, serinneyip, onnar
Çekeder tatlı kirez imää.

TABIAT

Tabiat bizi sarêr –

Bunu lâazım annamaa.

Nicâ kendi gözünü

Zorda onu korumaa.

Tabiat, nicâ ana, –

Duudurdu bu dünneyä.

Kendisi aydın, şafklı –

Kâr benzeer bir kliseyâ.

Dolaylar çiçek açêr –

Pek mayıl bizâ onnar,

Neçin ki dostlarımız

Kırlarda kurtlar-kuşlar.

Birliktâ biz yaşaycez:

Onnar bizâ – senselâ,

Neçin ki göktâ Allaa

Yaratmış bizi ölä.

Ko bilsin çimen, böcek...

Bân onu koruyacam,

Neçin ki bu dünnedâ

Bân kaavi, ruhlu adam!

ALMA

Başçada fidan

Kızarmış heptân.

Ya, sölä bana,

Kızardı nedân?

O fidan inneer

Büük berekettân,

Dallarnı tutêr

Dayaklar erdân.

Ya, ne gözellik!

Ya, ne çok alma!

Sulandı aazım, –

Ver bana datmaa.

Almayı dattım:

Nicâ bir şeker!

Üstünâ baktım:

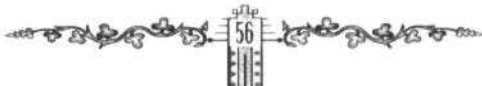
Güneşçää benzeer!

Pek tatlı oldu

Almalar bu yaz!

Fidancık gözâl,

Nicâ bir çamcaaz!

EKMEK

Dünnedä var çok şeylär.
Var üzüm, erik...
Ama yoksaydı ekmek –
Tepemiz delik.

Var yaanı hem var piinir,
Var türlü sucuk.
Ama yoksaydı ekmek –
Kafamız uçuk.

Kär günää demää „aaçlık” –
Varkan yımırta.
İşimiz heptän bokluk –
Yokkan dolapta.

Ko olsun dolaplarda
Çok ekmek, pesmet...
Çalışarsaydık kırdä,
Olacek kısmet.

Var gümüş, altın da var,
Var kiyat para.
Yokkana ekmek evdä –
Günümüz kara.

Var bizdä yaşamakta
Çok paalı şeylär.
Ekmektän paalı hiç yok –
Hepsi bilsinnär.

KARTOFİ

Başçada kartofilär
Pek gözäl oldu.
Şekerli kartofıylän
Kuyular doldu.

Çıkardık kartofıyi,
Maazaya koyduk.
Kışın biz kartofidä
Büük katık bulduk.

Pişirärdik süüş onu
Hem da fırında.
Mancalar kartofidän
Vardı kotlonda...

Soframız kartofısız –
Karpuzsuz bostan.
Kim iyärseydi kartofı –
Herkerä adam!

ÜZÜM

Nekadar gözün tutêr –
Bucakta baalar.
Baaları bozmaa çıkêr
Hepsi insannar.
Büükleri-küçükleri –
Hepsicii işleer,
Berekedi toplamaa
Taa tezçä isteer.
Üzümnär salkım-salkım
Asılı durêr.
Çotuktan birär kazan...
İkişär dolêr.
Üzümnär türlü-türlü
Baalarda büüyer.
Onnar tatlı, nicä bal!
Aazında eriyer.
Bütün güz uşacıklar
Üzümcük iyer.
Kuvetlerinä görä
Yardımcık eder.

PİRÄ

Varmış bir pirä, Pek fena pirä. Dişleri onun keskin, Nicä testerä.	Git burdan, pirä, Brak bizi raata, Hiç kaldırma burada Sän büük şamata.
Vay, vay, vay, – daladı Hayırsız pirä. Dişleri onun keskin, Nicä testerä.	Sora o üzsüz Çalmış: lä-lä-lä. Adamın paçasına Saklanmış birdän.
Yorgandan erä Atlamış pirä, Başaşaa aktarılmış Onsekiz kerä.	Pireyi tuttum, Koşacam onu. Hızlıca getir, dostum, Eni faytonu.

KARPUZ

Pek gözäl bostanımız
Var bizim, dostlar.
Çitili kaun orda
Çok karpuz da var.

Ga-ga-ga-ga, garga,
Konma bostana.
Uç burdan, ba garga, –
Bän dedim sana.

O tatlı karpuzları
Bostanda sän delmä.
Burayı, bostannara,
Sän başka hiç gelmä.

Kaniçli karpuzlara
Umutlanma sän.
Bu käämil karpuzları
Görmeycän bendän.

Git burdan, kalın üzlü!
Uç burdan, hırsız!
Kendimiz biz iyecez
Kaniçli karpuz!

PALİ

Kuçu-kuçu, pali,
Kaçarak bana.
Ver sütçääz ma, mali,
Vereyim ona.

Ko sütçääz içsin o,
Ko büüsün hızlı.
Şindilik küçük o,
Ama akıllı.

Erini biler o,
Şamata hiç yok.
Pek beni sever o,
Bän da onu – pek!

Ne gözäl bakêr o,
Ne fasıl gezer,
Herbir lafımı o
Annamaa isteer.

Kuçu-kuçu, pali,
Kaçarak bana.
Ver sütçääz ma, mali,
Vereyim ona.

SARMISAK

Eer sesläärseydin beni,
Diilseydin ahmak –
İyecän kartofiylän
Dayma sarmısak.
Kâr fasüläylän da var
Nicä o gitsin.
Brakma hiç dizilerdä
Sarmısak bitsin.

Paçaya da sarmısak
Pek çok koyulêr.
Sarmısaklan imeklâr
Taa datlı olêr.

Adam saa olsun deyni,
İlaçtan uzak –
Mutlak o isin läüzüm
Hergün sarmısak.

HIRSIZ KİRPİ

Anaç kirpi hırsızlaa
Kırpıcikleri almış.
Onnarı başçalarda
Almacıklan doyurmuş.

Aacın altında kirpi
Almacıkları toplêêr:
Yuvarlanıp, onnarı
Tikennerinä saplêêr.

Kirpiciklär – göz-kulak

İki tarafta durêr.

Aalemin başçasından

Bakası alma çalêr.

Yavrular da ardına

Taa birârcik tukurlêêr.

Maazada anaları

Alma turşusu kurêr.

LELEK

Lelek, lelek, gel bizä,

Kon bizim örtümüzä,

Yuvanı yap burada,

Birlik olsun dolayda.

Lelek, lelek, gel bizä,

Kon bizim önümüzä,

Hiç ürkünmä sän bizdän,

Al kurbaa elimizdän.

Leleciklär isinnär,

Şükür bizä etsinnär,

Bütün yaz bizä onnar

Sevinmäk getirsinär.

Yavrucukların büüsün,

Saalıcakları olsun.

Buradan, gidip onnar,

Geeri yolları bulsun.

Onnarı biz bekleycez,

Biz onnarlan oynaycez:

Onnar havada uçsun,

Biz da erdä atlaycez.

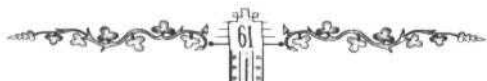
SABAA

Bän severim çiidä

Çinsabaalen gezmää,

Paçalar suvalı

Otları çiinemää.

Göreyim bän severim,
Nicä kır diriler,
Nicä kap-karannık
Aydınnıklan diişer.

Sesleyim bän isteerim
İlk horoz sesini,
Göreyim Bucakta
İlk tavşam izini...

Göreyim lüzgerin
Boyunu-postunu...
Hem isteerim bilmää
Bän onun yolunu.

Pek severim, dostlar,
Çalsınnar çobannar,
Bucaamda her sabaa
Şen aarsın al dannar.

Tä göklär biyazêêr,
Pek hızlı sararêr...
Gözünün önündä
Gül gibi kızarêr...

Günduusu, tutuşup,
Büük yalınnan yanêr.
Yalının dilleri
Göklerä taa çıkêr.

Tä güneş bayırın
Ardından görüner,
Kaşların altından
Bizlerä gülümseer.

Karşılêêr güneşi
Sevinmäklän dünnä:
Kuşçaazlar – göklerde,
İnsannar da – erdä.

Ko olsun dünnedä
Herzaman güneşçik!
Cenklerin erinä –
Hiçbitmäz bir şennik!

İLKYAZ BUCAKTA

Günnär gün-gündän uzêêr,
Yısınêr toprak.
Dallarda peydalanêr
İlk eşil yaprak.

Çayırlar eşil – kadfä,
Fidannar – çiçek.
Payacannar yalabêêr,
Nicä bir ipek.

Sıyırcıklar aaçlarda
Çırtmasız çalêr.
Kuzular hem olaklar
Zum-zum-zum oynêêr.

Karannıktan karannaadan
Kırda insannar.
Traktörler kırdä uuldêêr,
Nicä kuannar.

Küü içindä uşaklar
Gününä kaçar.
Pek gözäldir Bucakta
İlkyazın, dostlar!

YOLLAR

Bizi yol götürer
Uzacık erlerä.
Onnardan biz döneriz
Ana evinä.

Bän severim yolu
Kırlara götürän,
Neredä boodaylar
Sallanêr lüzgerdän.

O uçsuz kırlarda
Taa ilin solumaa.
Gözelli sän gördüynän,
Çeker tez çalmaa.

*Pek severim seni,
Kudretli Vatanım!
Bän sendän uzaktaykan –
Er bulamêêr canım.*

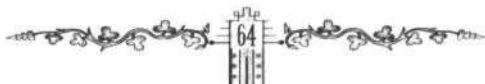
Bän hazırım evä
Kaçarak kâr dönmää.
Bucaktan uzacık
Bireri gitmemää!

SEVERİM HERBİR ZAMANI

İlkyaz – pek yalpak zaman!
İlkyaz – dirilmäk!
İlkyazın tabiata
Büük sevda gelmäk
 Ne var taa gözäl yazdan?
 Dolaylar öter!
 Uşaklar bu zamanı
 Taa kıştan bekleer.
Güzdän taa käämil zaman
Yoktur Bucakta!
Hepsicii sansın yaşêêr
Büük meyvalıkta.
 Kış gibi uygun zaman
 Bilmeerim, dostlar!
 Kaar kundaannan sarılı
 Yorulmuş kırlar.

AYAZ

Gecä geçerim sokaktan –
Gırçlêêr adımnarım.
İnsan pek hızlı gezer,
Nicä yıldırım.
 Sırçalar çiçeklenmiş,
 Herersi – biyaz.
 Tellerä boncukları
 Kış asmış, ayaz.

Evlerdä yanêr kömür:
Lüzgär – poyrazdan.
Kimsey bölä havada
Çıkmêêr auldan.

Bu gecä ölä ayaz:
Gözlerdän – yıldız.
Yakayı bän kaldırdım,
Nicä bir hırsız.

Bän, girärkän içeri,
Uruldum bir sopaya.
Nicä paalı dostuma,
Sarmaştım bän sobaya.

SIYIRCIKLAR GELDİLÄR

Kalkın, çıkın, uşaklar, –
Sıyircıklar geldilär!
Kanatlarında onnar
İlkyazı getirdilär.

Seslän herersi dolu.
Çorbacı çaardı oolu:
Karşıla sän kuşları,
Bizim paalı dostları.

Ya sän as o evceezi
Aacın üüsek dalına.
Da onnar sevinmektän
Sıklık çalsınnar sana.

Ödeksiz çalgıcılar
Hergün seni şennetsin,
Da ondan senin ürään
Kär çiçek gibi açsın.

Sokaklarda bir haber:
Sıyircıklar geldilär!
Kanatlarında onnar
İlkyazı getirdilär.

NE GÖZÄL YAZ BUCAKTA!

Ne gözäl yaz Bucakta! –
Çiçekli dolay.
Uşaklar göl boyunda
Olmuşlar alay.

Orada onnar oynêêr,
Yıkanêr suda.
Sora biraz kaçınêr
Göl kenarında.

Başçalar meyva dolu.
Pek çok eşillik...
Yaz bizim uşaklara –
Büük sevinmelik!

Yazın top oynêêr onnar,
Çok işlär görer.
Güzün genä şoparlar
Şkolaya gider.

KIŞ GECESİ

Ay bakêr göktän erä,
Yıldızlar çakêr.
Buzlan örtünmüş derä,
Ama su akêr.

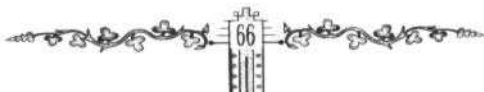
Çayırlar hem bayırlar
Kaarlan örtünmüş.
Şindi hepsicii onnar
Sarp görerlär düş.

İnsannar da dinnener
Zor zaametindän.
Zerä çok işlär geçti
Bu güzün eldän.

Kurt-kuşlar da dinnener,
Dinnener aaçlar.
Sade yabancı ulêêr –
Ters kalkêr saçlar.

Dinnener bütün dünnä,
Dinnener Bucak.
Neçin ki uykusunda
Bän aldım kucak.

Ay bakêr göktän erä,
Yıldızlar çakêr.
Hem o derenin suyu
Durmadaan akêr.

KIŞ YAZILARI

Çoktan kış geldi bizä,
Sertleşti hava.
Dolaylar biyazıdı,
Kaar pekçä kaba...

Kışın, bir pazar günü,
Nicä çok sıra,
Dädu hem unukası
Çıkılmışlar kıra.

Kaarın üstündä uşak
Çok izlär görer
Hem da kim orda gezmiş,
Üürenmää isteer.

– Pek islää, ani bilmää
Havezin gelmiş.
Ozaman seslä, uşam,
O ona demiş:

Kışın kaarın üstündä,
Nicä tefterdä,
Brakêr kuşlar yazılı
Naşey sa erdä.

Yabannar da hep ölä
Becerer yazmaa.
Onu, nicä kiyadı,
Bil sän okumaa.

Tä burdan tilki geçmiş,
Oradan – tavşam.
Canavar burda imiş –
Herersi salt kan.

Gargalar bu meydanda
Yapmışlar topluş.
Näändan annadım bunu?
Bu sizä soruş.

Pek islää gelmäzkän zor
Kış yazıları.
Sän da, kardaşım, üüren
Bu nişannarı!

SAA OL, İLK YAZ!

İlkyaz! İlkyaz dışarda!

İlkyaz günneri!

Yısıdêr yalpak güneş

Hergün bizleri.

Kara gargalar baarêr,

Kâr, nicâ sarfoş.

Sıyırcıklar aaçlarda –

Bir da dal yok boş.

Kırlarda, tolokada

Eşerer çimen.

Piliççıklän ördecik –

Bir eski çiten.

Uşaklar sokaklarda

Doymêêrlar kaçmaa.

Diil lâázım oynunarı

Onnardan almaa.

Ev üstündä yıkanêr

Bizim boz kedi.

Saa ol, ilkyaz sevgilim,

Ani sän geldin!

İLERDEKİ KIŞLAR

Bän tutêrim aklımda,

Nicâ ileri

Her kışın sarardılar

Kürtünnär eri.

Kış olardı pek derin,

Ayazlar – çetin.

Auldan dönüncä sän

Kaybeler izin.

Saugun, cadı gibi,

Bacada ulêêr.

Razgelän yolcuları

Kâr erä yıkêr.

Ba erdän alıp kaarı
Göklerä daadêr,
Ba, deli adam gibi,
Aula toplêêr.

Olmasın işin borannan,
Korusun allaa!
Yoksaydı hazır damda
Biraz yakacaan.

Pek çirkin, açan gidersin
Sân ona karşı.
Brakmêêr ileri gidäsin,
Kär uuldêêr başın.

Ama şindiki kışlar
Annamadaan geçer.
Sade ruba taa sıcak
Uşaklar giyer.

BULUTLARI KURTARIN

Duruk gölün suyunda
Yıkanarmışlar kazlar.
Hep bu suda o vakıt
Dinnenärmış bulutlar.

Kazlar neçinsä sanmış,
Ani bulutlar buulmuş:
Çeketmiş baarmaa onnar,
Kurt-kuşlar toplansınnar:
Gelin! Gelin! Tez çıkarın!
Bulutçukları kurtarın!

Hızlı ördeklär gelmiş,
Horozlar etiştirmiş...
Dalmış suya on kurbaa,
Ellerindä büük bir aa.

Bulutlar artık aada.
Kurtuluş – kurbaalarda.
Hepsicii baktı gökâ –
Bulutlar – erlerindä.

ENİ YILLAN!

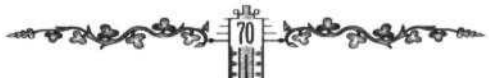
Eni yıllan sizi
Ürektän bän kutlêêrım!
Olsun saalınız
Allaha yalvarêrım.
Versin sizä pek çok
Şennik hem kismet!
Büüsün hem olsun
Kırlarda bereket!

Ko gelän yıllarda
İnsannar uslansın.
Yıl yıldan devletlär
Silähtan atulsın.
Yaşasın dostlukta!
Olsunnar çorbacı!
Arada birkerä
Olmasın laf acı.

Ko Eni yıl, dostlar,
Getirsin zenginnik!
Arada yaşasın
Usluluk hem birlik!
Eni yıllan, dostlar,
Sizi bän kutlêêrım!
Olsun saalınız
Allaha yalvarêrım!

BÜÜK KISMET

Pek bekleerim bän yazı,
Çünkü diilim da nazlı.
Havalar olsun güneş,
Gecä yakılsın ateş...
Kırlarda kuşlar çalsın,
Maavi gök açık olsun.
Milletlär dünnemizdä
Usluluk, raatlık bulsun.

Tarlada yaamur yaasin,
Teknelär hamur dolsun.
Büüsün kırdä bereket,
Evlerdä olsun ekmek.

Üzüm baada kararsın,
Fıçılar şarap dolsun.
Çayırda büüsün otçaaz.
Aullar dolsun kuşcaaz.

İneklär sürülensin,
Koyunnar saalmaa gelsin.
Kuzular gevrek sesinnän
Üreemi şennendirsın.

Açan tarlada yaamur,
Hem teknä dolu hamur...
Açan aulda hayvan,
Hotullar dolu kuan...

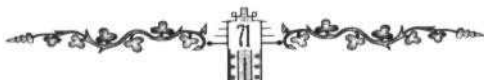
Açan içerdä saalık,
Dünnedä var usluluk,
Sergendä taazä pesmet –
Taa büük diil läüzüm kısmet!

RENKLİ GÜZ

Kırlara, başçalara
Geldi renkli güz.
Yapraklar dayandılar
Suuklan üz-bä-üz.

Sararmaa başladılar,
Kızarmaa suuktan.
Taa çoyu kafasızlar
Atılêr aaçtan.

Onnarı lüzgär, alıp,
Kuytuya aydêêr.
Sade en girginneri
Erindä kalêr.

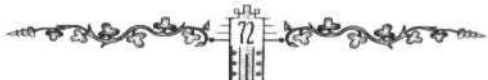

Tutunêrlar otlardan,
Battırıp tırnak.
Kalmış anadan duuma
Yapraksız kavak.

Zerdeli da çır-çıplak
Dayanmış evä.
Süüt aacı kalmış törlak
Kambur, kâr devä.
Sade er gözäl, renkli,
Nicä bir kilim!
Hadi, çıkın gözellii
Tez siiredelim!

NE GÖZÄL!

Daa heptän siireklendi:
Herersi yaprak.
Er kilim gibi oldu:
Ne gözäl! Ya bak!
Yapraklar lüzgerciktä
Dayma fışırdêêr.
Bulutlar, sürü olup,
Poyrazdan kaçêr.
Turnalar bitki sesi
Göklerdän verer.
Daaların boyaları
Gözündä solêr.
Aaçları kâr çırçıplak
Güz birdän braktı.
Onnarın giisilerni
Dolaya daattı.
Alçaklar hızlı doldu
Çok renkli yaprak.
Er kilim gibi oldu:
Ne güzäl! Ya bak!

G. İvanoglu, V. Grajdan, K. Sırf, G. Mustä, K. hem N. Vasilioglu.
Kişinöv, 28.02.2003

Yura Alönacıklan, O. A. Vasilioglu, Maşi (Yuranın eşi)
Ksüşaylan, Natali Yuranın uşaannan Kosticiklän.
Beşgöz, 1996.

V. ÜÜSEK RUHLU HALKIM

*Ko bilsin çimen, böcek...
Bän onu koruyacam,
Neçinki bu dünnedä
Bän kaavi, ruhlu adam!*

GAGAUZUN EVELKİ YAŞAMASI

Çok kerä bana gençlär
Bir soruş koyardı:
Nasıl evelki zaman
Halkımız yaşaardı?

Ee, sesläyin, çocuklar, –
Onnara bän deerim. –
Ya oturunuz gözäl,
Tä bän çekederim:

Biläsiniz, gençlär:
Evellär bindän biri toktu,
Divan, kompyuter, telefon
Hem çok türlü şeylär yoktu.
Uşaklar patta yatardı,
Malay iyip yavan,
Baş altına koyulardı
Bir çuval saman.

Asırdan döşekleriydi,
Zavalı olan.
Erlerä o döşedärdi
Hep çürük saman.

Kuzular hem olaklar
Patın altındaydı.
İlkyazın piliççiklär
Soba üstündäydi.

Bu takım yıldan yıla
Gagauz yaşaardı.
Yırtık çarıklan yortuda
Kliseyä gidärdi.

Poponeţlän o gecä
İşini yapardı.
Alçacık tavannardan
Kamburu çıkardı.

Kurakta topracıını
Terlän o yıslaardı.
Tarlasını toludan
Çullan koruyardı.

Yoktu dinnenmää vakıt,
Yazı-kışı işläärdi:
Çocuklar – aullarda,
Kızçaazlar – didärdi.

Okutmaa bir kiyadı
Popaza gidärdi.
Şkolanın kapularını
Sizleri bilmääzdi.

Çok vakıt benim halkım
Zorlukta yaşaardı.
Salt halkın masallarını
Aklında tutardı.

O bilärdi: gelecek
Taa ii vakıtlar!
Karannıktan çıkacak
Bizim gagauzlar!

ÇAKİR – BUCAK YILDIZI

Çakir – bizim Mefodiy! O literaturaya
Çakir – bizim Kiril! Gösterdi yolu.
Gagauzlara yazı Şindi ardına gidän –
O verdi – sän bil! Yol üstü dolu.

Çakir – Bucak yıldızı! Biz seni unutmaycez,
O – Bir Ay-boba. Ay-boba Çakir!
O bilärdi: gelecek Herkerä sana, boba,
Halkıma sabaa! Soracez fikir.

Çakir – Bucak yıldızı!
O – Bir Ay-boba.
O bilärdi: gelecek
Halkıma sabaa!

DURGUN, YOLCU!

Rametli Dimitri Kara Çobana

Sän yolcuysan, geçärsän seftä,
Beşalma küüyündän, kafadar, –
Alatlama, durgun burada,
Bul çiçek ta yollan mezarlaa.
Orada bulunêr bir adam,
Mezarı görüner uzaktan.
O mezar tanınêr çiçektän,
Bulacan sän onu izlerdän.
O mezar insansız hiç kalmaz,
Çiçeklär hiç senmüz orada,
Bän sana annadırım biraz,
Kim yatêr o paalı mezarda.
Allahım, ayırdın halkımdan
En paalı, en çirkin bir kurban.
Taa ii alaydın beni ozaman...
Da kalaydı diri Kara Çoban.
Ölmedi o, şindiyädän yaşêr
Küçüräk hem kurgaf bir adam.
Sokaktan şindiyädän geçer,
Kär çöker o aarca çuvaldan.

Küçüünü hem büünü o sayêr,
Hepsinä o kalpak çıkarêr.
Şindiyädän, gezip evlerdä,
Muzeydä sergiyi hazırlêr.

Pek sevârdi kendi halkını,
Pek üünârdi, ki o gagauz.

O bilârdi: onun dedesi –

Çalışkan hem girgin hak oguz.

Ama naşey yapmaa? Allahım,

Kaldırdın sän onu göklerä...

Oradan sıkçana o yollêr

Yaratmak şafkını gençlerä.

O öldü, o gitti, geçindi...

Vakıtsız, kimseyä hiç sormaz...

Onun o paalı işlerni

Gagauz bîrzaman unutmaz.

Beşalma küüyündän sän geçärsän,

Hiç unutma benim lafımı:

Bir çiçek şairä götüräsin

Hem iildäsin kendi kafanı.

SENİ UNUTMAYCEZ, DOSTUM

Raametli Gavril Gaydarcıya

Bela... Bela geldi başımıza...

Kara haber urdu kafamıza...

İnanmêrım, hic yok nicä olsun,

Ani Gaydarcı Gavril ölsün...

Ama haslı... Bu diil yalan,

Uluyêr cannarımız, nicä yaban...

Neçin, Allahım, bunu yaptın,

Dostumuzu bizdän aldın?

Herersi dolu haydut, öldürücü...

Onnar läázım olsunnar yolcu.

Ama Gavril – pek üürenmiş adam.

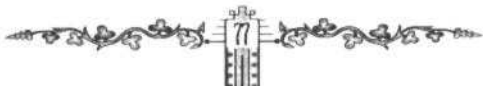
En iisi gitti gagauzlardan.

Aala Moldovaylan Bucak

Gaydarcı gitti bizdän uzak.

Topracın senin ilin olsun...

Seni unutmaycez, dostum.

YA KALK TA BAK

Kim halkımıza deyni metin –
Gagauzun lafı çetin.
Dostum Gavril, ya kalk ta bak:
Adında lişey açtı Bucak.
Sevin gençlärlän barabar,
Yaşa üzlärlän yıl.
Herkez, çıkan bu lişeydän,
Olsun sana mayıl.

SEVGİLİ ÜÜREDİCİYKAMA

Mariya Grigoryevna,
Nändaysın sän?
"Kotiktän" "kot" kär
Oldum bän çoktan.

Bulmêêrim laf,
Sana şükür etmää...
Sölä, bän kayılıım
Kär dizçä çökmää...

Prost edäsin beni,
O zulüm kedicii.
Zarardan bän geçärdim
En başsız deliyi.

Akılca, insanca
Annaardım seni,
Ama sansın şeytan
Hep dürtärdi beni.

Oldum, nicä sän,
İzindän bän gittim.
Dilleri derindän,
Nicä sän, ürendim.

Saa ol! Beni sän
Yola çıkardın!
Taa ölüncä benim
Üreemdä sän kaldın!

BENİM ÜÜREDİCİM

Bizä deyni şkola,
Nicä klisä durardı.
Orada her zaman
Çok bilgi biz bulardık.

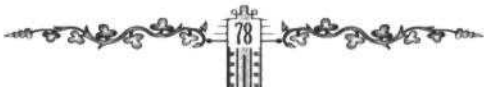
Matvey Mihailoviç
Şindiyädän yaşêêr,
Şindiyädän benim
Üreemi doldurêr.

Şindiyädän bizä
Güleräk o girer.
Şindiyädän bizi
Yaşamaa üreder.

Bän taa yoktur gördüüm
Matematik ölä!..
Kim ondan meraklı
Annadırdı? Sölä!..

Bizä annadarkan –
Uçmazdı sinek.
Kendisi küçücük –
Ama pek büük ürek.

Sevârdim, severim
İlerdän taa onu!
İsterim bilsin
O benim duygumu!

ŞİİRLERİM Mİ NEDÂN?

Şiirlerim benim göktän,
İri, şafklı yıldızdan,
Serin, taazä lüzgerdän,
Sızıntı sucaazından.

Şiirlerim benim göldän,
Açık, sıcak güneştän,
Küçük uşak sesindän
Hem Bucaan güzelliindän.

Şiirlerim benim güldän,
Kokulu zümbüllerdän,
Gökün renkli kuşaandan,
Ongun tarla başaandan.

Şiirlerim benim sudan,
Taazä sabaa soluundan,
Çırtmalı çobannardan,
Gagauz oyunundan.

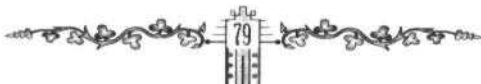
Şiirlerim benim ottan,
Kuzulu çayırlardan,
Meyvalı başçalardan,
Tozlu Bucak yolundan.

Şiirimä girdi, dostum,
Sabaa Bucak dannarı,
Halkımın levent, batal,
Çalışkan insannarı.

OYNASIN GAGAUZLAR!

Benim işçi, girgin halkım,
Kimä seni benzedeyim?
Seni, paalı kardaşımı,
Olur mu bän unudayım?

Kara gözlü Bucaam benim,
Durêrsın sän, nicä Oglan.
Çayırlarda gözäl sesinnän
Çalêrsın: «...ne gözäl olan».

Gaytan kaşlı benim Bucaam,
 Sölä bän naşey yapayım?
 Senin yorgun işçilernä
 Serin çeşmä mi olayım?
 Hazırım bän olmaa ekin,
 Tatlı meyva başçalarda...
 Günün gelirseydi çirkin –
 Kalä olurum sınırda!
 Olurum bän bir büük bulut,
 Yaamur yaayarım kurakta...
 Sade sän ver bana umut –
 Gölgä olurum sıcakta.
 Olurum bän eşil çimen
 Senin gözäl sürülernä.
 Olurum kâr kırdä göcen,
 Düşürüm çii çiçeklernä...
 Olurum bän kâr bir çirtma,
 Çalsın kadınca çobannar.
 Da, işidip gözäl ava,
 Oynasın gagauzlar!

ENİ YILLAN, BUCAK!

Karagöz Bucacım,
 Sän benim ocacım,
 Sän benim anacım,
 Hem benim sevdacım.

Sevgili Bucacım,
 Bän söleerim sana:
 Açan sän uzakta –
 Yaşamak yok bana.

Ne raatlık, ne uyku –
 Görmeyincä seni.
 Buluştuynan, inan:
 İlk – öperim eri.

Bän açan Bucakta –
 Kâr olêrim kaavi.
 Ko olsun, sevgilim,
 Göklerin hep maavi.

Kalanı da seni,
 Nicä bän, sevsinnär,
 Hem olursa läüzüm –
 Canımı versinnär.

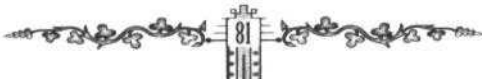
Bän çalêrim türkü
 Büün sana salt deyni.
 Karagöz Vatanım,
 Eni yillan seni!

BUCAK VALSI

Uzakta, Bucakta
Yaşêr sevdacım bir küüdä.
Diil çoktan Komratta
Yarimi bän gördüydüm seftä.
 Ne gözälsin, canım,
 Kaynadı kâr kanım,
 Açan siiredärkän,
 Sana bän bakarkan,
 Seni önümdän kaybettim.
Nereyi sän daldın?
Kâr raatsız o gündän bän kaldım.
Ne da bän yapmasam
Hep durêrsın benim aklımda.
 Hep aarêrım seni,
 Kaybettim izini,
 Ama inanêrım,
 Umut hep tutêrım...
 Seni bulacam, sevgilim.
Küülerdä gezecäm,
Bir da ev girmedik brakmaycam.
Sokakta yatacam,
Ama mutlak seni bulacam.
 Bildirerim, Bucaam;
 Sän saadiç olacan.
 Bana yardımnaarsan,
 Onu bän bularsam,
 Seninnän bir vals oynaycam.

DANIŞIM ERLİLERÄ

Şindiki vakıtlarda
Pek zor oldu yaşamak.
İnsan pek fena oldu,
Dünnä hayırsız doldu.
 Kâr korkunç sokaa çıkmaa,
 Yalnız uşaanı brakmaa...
 Sölemää taman eri:
 Çoyun kannı elleri.

Yalınını yanêr cenklâr,
Kaybeler bizim gençlâr.
Kardaş kardaşa karşı...
Uçsuzluun hiç yok başı.
Sınırlar, gür daa gibi,
Kalktılar aramızda.
Ne demää buna, dostum? –
Yok akıl kafamızda.

Ya, uzat ellerini
Çeh, kirgiz hem ermeni,
Grek, ukrain, belorus,
Moldovan, bulgar hem rus,
Fin, çuvaş hem da franțuz,
İtalyan hem gagauz,
Nemțä, türk, karakalpak...
İnsannar – kim diil ahmak.

Yapalım bir büük alay, –
İşimiz gidâr kolay.
Hepsimiz dostlaşalım,
Nicä kardaş olalım.
Düzelim eni aylä,
Olsun çiçekli maalä,
Arada musaafirlik,
Tatlı dil hem da birlik.

Bir teklif erlilerä:
Olunuz insan! Zerä
Dünnä bizdä biricik –
Yaşamaa läüzım gercik.
Dünneyi, nicä uşaa,
Biz läüzım koruyalım;
Duşmana karşı çetin,
Nicä kalä duralım!

BRAK GİTSİN

Dostun aldattısaydı,
Brak onu gitsin.
Aara sän ölesini –
Dooruluu sevsin.

Yalancı dostta beklämä
Utanmak olsun,
Eni dost sän ayırarkan,
Bak ayık olsun.

Olsun onun esabı,
Çalışkan olsun,
Adadıynan o bişey, –
Lafında dursun.

Varkana senin zorun –
Kendisi gelsin,
Herbir iştä tanımak,
Ölçüyü bilsin.

Haliz dost lääzım seni
Ürektän sevsin.
Eer bunu duymasa o,
Brak onu gitsin.

NEYİ BEKLEERİZ, DOSTLARIM?

Ya çık, ya çık, dostum, da bak:
İşsiz insan – dolu sokak.
Gözlärlän hepsicii – hant-hant,
Sansın biri atmış desant.

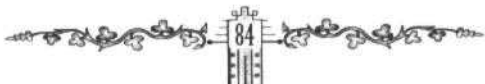
Aarêlar iş, satêlar mal...
İnsan oldu haliz hamal:
Biri – çuval ensesindä,
Biri – boşça tepesindä...

Satêlar hepsini, dostum,
Gördüynän ilk sefer – korktum,
Küflü enser, yırtık fistan,
Altın küpä, biyaz sıçan,
Kiyat, çorap, sıcak ekmek,
Terlik, banan, kırık elek,
Alma, zeytin, eşil suan,
Lääzımsa – al çürük saman.

Buna mı biz alatladık?
Buna mı şimdi biz kaldık?
Sorêrız biz prezidentä,
Sorêrız hem da diil seftä,
İnsan kaldı heptän torlak,
Susêr, sansın oldu ahmak.
Neyi bekleeriz, dostlarım?
Çoktan lââzım uyanalım!

PASKELLÄ

Hepsicii donaklı
Hem üklü sepetlär
Paskayı okutmaa
Kliseyâ gittilär.
Malimiz da gitti
İnsannarlan bilä.
Biz onu bekleycez –
Dönür mali tezdä.
Tokatçık açıldı –
Bir da mali geldi,
Boyalı yımırta
Hem da paska verdi.
Bu gündä, uşaklar,
Tä Hristos dirildi.
Düşünüp azıcık:
Büük yortu bu, – dedi.
Çok renkli hem gözäl
Yımırta var bizdä.
Bän tutêrim aşaa, –
Yukardan sän kezlä.
Kimin saa elindä
Yımırta kalacak,
Tä onun saabisi
Pelivan olacak.
Kim isteer, çocuklar,
Yımırta saa kalsın, –
Sıkçana stavrozu
Hem mitani yapsın.

SİMPOZİUM

Simpoziium bizi çaarêr:
Hızlı, dostlar, oturun.
Hem bu simpoziiumda büün
Çok problemnär kaldırın.
 Konuşun oguzlar için,
 Bilsin bütün dünnä,
 Ani bizim aylemizä
 Geldi eni günnär.
Toplandılar, kardaş gibi,
Türklär: çuvaş, kumık...
Gagauzlar da sırada –
Tatarlar yannaşık.
 İlerlesin ko soylarım
 Yıldan yıla, dostum.
 Ortalıkta kaavi dostluk,
 Çetin birlik olsun.

„KARDAŞLIK”

Bu adın çekiler kardaştan.
Yaşaman çekeder K. Sırfıtan.
Sade on yıl geçti duumandan,
– Sükür! – deerim sana insandan.
 Bän bilerim, paalı „Kardaşlık”,
 Şindi yok çekişmää hiç vakıt.
 Tutundun insanı toplamaa,
 Halkımı kayıptan kurtarmaa.
Pek gözäl neetlerin, „Kardaşlık”,
Hem vakıtları iştän tutundun.
Bir kısa vakıdın içindä
İnsana yolunu sän buldun.
 Sän ayda bölecä, „Kardaşlık”,
 Halkımı uyandır uykudan:
 Tutsunnar dilini çetincä
 Hem aydın olsunnar akıldan.

Adetlär unutulmasın hiç,
Sıralar yaşasın binnän yıl...
Eer bunu tamannaarsan, „Kardaş”,
Halkıma sän olarsın mayıl.
Çalış hem yaşa, „Kardaşlık”,
Ol batal hem girgin yıl yıldan!
Bän duva edecäm Allaha
Korusun halkımı hatadan.

HRİSTOS DİRİLDİ

Stavrozda o durdu gerili,
Enserli, kakılı çetindän.
Çok acı, zeetlenmäk o çekti –
Kan damnaardı onun tenindän.
Pek çekti, dayandı da öldü...
Duşmannar mezara tez gömdü.
Büük taşlar üstünä koydular,
Ondan sora raatlık buldular.
Tä avşam. Dozdolay karannık...
Bekçilär işinä çıktılar.
Ama bir da... olêr aydınık...
O taşlar havaya uçtular.
Hristos dirildi ölüdän,
Dünneyä o çıktı mezardan.
Hristos dirildi! Hakına dirildi!
Bunu sän unutma insan!
Hristos dirildi, uşaklar!
O aydın bir yolcaaz gösterer.
Eer saparsan ondan tarafa,
Günahtan o bizi koruyêr.
Hristos dirildi, analar!
Ki olsun kızçaazlar kıymetli!
Hakına dirildi, bobalar!
Ki olsun çocuklar kıymetli!
Hristos dirildi, uşaklar!
O bizdän birzaman atılmaz.
Hakına dirildi, hakına!
Hristosu insannar unutmaz!

DUVA

Klisenin çannarı
Pek öterlär gözäl.
Göklerä, allaha,
Hep dönerlär gözlär.

Yımırta hem da paska,
Alıp sepedä,
Büük inannan gittim
Allahın evinä.

Klisenin içindä
Kandıllär titirer.
İnasnın duası
Göklerä etişer.

Allahım!
Bän isteerim Bucaam
Duşmandan korunsun.
Hem da biraz insan
Kısmetli taa olsun.

Ko senin altında
İnsanım yaşasın,
Hem sendän, bobamız,
Büük merak o bulsun.
Kabatlıysa halkım önündä,
Sän prost et, bobam.
Ozaman bän sendän
Birazaman atılmam!

DÜŞÜNMEKLÄR

Yaşêêrız biz heptän yanniş,
Kayet siirek hatır yapêrız.
Ama sölä, benim dostum,
Neyä biz vakıdı harcêêrız?

Vakit geçer aaramakta:
İmää, içmää, günmää aarêêrız.
Ama Allaa işlerindän
Seninnän çok geeri kalêrız.

Katı, ünük... – onnar doymaz.

Canı läázım kurtaralım.

Hristos bizä sımarladı

Ondan örnek biz alalım.

Bizi da stavroza gersin

Duşman. Buna dayanacez.

Salt ozaman, benim dostum,

Günahlardan paklanacez.

Zengin olmaa – bu pek islää:

Sucuk, şarap, maşına var...

Salt cennetä deyni yollar

Kalır bizä, dostum, pek dar.

Çalış yapmaa bu dünnedä

İlik, hatır insannara.

Cendem kapularna geldiynän,

Kurtarmaycek seni para.

İliklerin çekärsä aar –

Buna, dostum, pekçä sevin:

Dünnä bitincä olacek

Güllü başça senin evin.

PEK GÖZÄL

Diil gözäl, çocuklar,
Kızçaazlarlan düüşmää,
Lääzımını, läözımsız
Kendini göstermää.

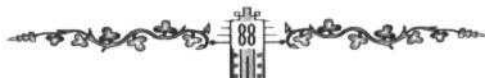
Diil gözäl yaptını
Büüklerdän saklamaa.
Anayı, bobayı,
Aalemi aldatmaa.

Diil gözäl oturmaa,
Başkası işleyärkän,
Hem durmaa küsülü
Kalanı şennenärkän.

Diil gözäl büüklerä
Acı laf sölemää,
Onnardan ileri,
Oturup ta, imää.

Diil gözäl sokakta
Çekişmää, baarışmaa,
Adamı läözımsız
İşindän ayırmaa.

Pek gözäl, dostlarım,
Sizlerä dolayda
Herkerä desinnär:
„Pek käämil uşaklar!”

KIRMIZI YIMIRTA

Sepetlär büün dolu
Boyalı yımırta.
Bän bunu bekledim
Pek çok gün hem afta.
Çok duva allaha
Hem mitani yaptım,
Büük afta horucu
Hem da trimur tuttum.

Büün benim elimdä
Kırmızı yımırta.
Pek çoktan annadım:
Kurtuluş – Allahta.
Hadi şindi, dostum,
Yımırta oynaylın
Hem da taa bir kerä
Hristosu analım.

– Hristos dirildi!
– Hakına dirildi!
Bu yortu bizlerä
Allahtan verildi.

ÖMÜR

Yaşamamız –
Küçük tutam.
Geçti sabaa...
Artık avşam.

Saçlar biyaz...
Gecä çöker...
Tokatçıkta
Ölüm bekleer.

Yaptıysan sän
Erdä iilik,
Evin olur
Bir çiçeklik.

Ama körlük
Yaptıysan çok,
Raatlık, dostum,
Sana hiç yok.

Para, altın...
Orda geçmüz.
Bir kart şeytan
Sendän inmüz.

Kaynaarsın sän
İslää pişincä,
Şeytan sendän
Sabun yapınca.

ÇOKOLAT

Çokolat severim bân,
Çokolat, dostum.
Çokolat imesindän
Büük çocuk oldum.
Çokolat uşakların
Gözündä uçêr.
Çokolat iyän uşak
Taa hızlı kaçêr.
Çokolat kuvet verer,
Kefi kaldırêr.
Kim iyer çok çokolat,
Dev gibi olêr.
Çokolat idim,
Pek hızlı büüdüm.
Dün delikannı çocu
Güreştä urdum.
Çokolat pekçä tatlı,
Sarılı gözäl.
Sevinmäk için, dostum,
Verilmä bizä.

CUVAP TUTMAK

Herbiri lâazım erdä
Kär cuvap tutsun,
Allahın hem zakonun
Önündä dursun.

Annatsın, nicä yaşêr,
Neredä işleer...
Dooru lâazım sölesin,
Ne o düşüner...

Yaşadı kolay mı o,
Zor mu çekti pek,
Ömüründä kimnerdän
O aldı örnek...

İnsanın arasında
Çok türlü adam:
Biriciin eli emdä,
Öbürü – çoban.

Birisi – pekçä tamah,
Öbürü – kıskanç.
Kimisinin önündä
Bitmeer hiç kolaç.

Çoyu var aramızda –
Bilmeer hiç yortu,
Beş kişi kadar işleer,
Hem da az uyku.

ÖMÜRÜ KULLAN

Ömürü kullan, dostum,
Gitmä ardına.
Hiç beklämä belalar
Gelsinnär sana.

Sän yaşa ölä, dostum,
Ki biläsin sän,
Ne ömür hazırlanêr,
Ne isteer sendän...

Ömürdä ölmää deyni
Alatlama, dost.
Aalemi sesläärseydin,
İşlerin pek prost.

İşlesin kendi kafan,
Ölç edi kerä...
İşi ilkin sän düşün,
Sora geç zerä.

Ömürü kullan kendin,
Gitmä ardına.
Kısmet ozaman yolu
Tez bulur sana.

Ama kimisi yaşêêr
Hiç bir kahırsız:
Büük yolda onnar gezer,
Bil, ani hırsız.

Hem yaşêêr bu hayırsız,
Nicä bir boyar.
Kendisi durêr çetin,
Sansın taş duvar.

Ona bakma sän, dostum,
Prost o bitirär.
Gözündä senin olsun
Herkerä kantar.

Gelecek vakıt ölmää,
Kär cuvap tutmaa:
Yaptını iki yıvın
Kantara koymaa.

Büük günaa, sayêrız biz,
Öldürmää, çalmaa...
Sän, dostum, çokça iilik
Alatla yapmaa.
Can verämeycek, adam,
Kaybettisä can.
Gül başçaya düşecek
Çok iilik yapan.
Hiç diil zor cuvap tutmaa
Hem da yaşamaa,
Çalışarsaydın iilik
İnsana yapmaa.
Salt hatır yapan adam
Bizdä anılar.
Nicä bir nişan taşı,
Dünneyä kalar!
İiliklär hem hatırlar
Kalacak diveç.
Alatla iilik yapmaa –
Kalmayasın geç.

HAYLAZ TANAS

Varmış küüdä bir haylaz.
Haylazın adı – Tanas.
O kalkarmış dokuzda,
Yıkanarmış o onda,
Onbirädän taranarmış,
Saat üçädän bakınarmış,
Ülennii üç saat yaparmış,
Sora genä uyuyarmış.
Dün, açan uyuklamış,
Düşündä imää görmüş.
Alatlamayıp kalkêr,
Dolapta ekmek aarêr:
Sıçan, nicä bir emiş,
Bitki trofayı imiş.

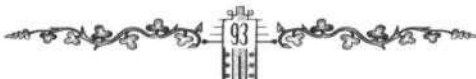
Ne para var, ne ekmek...
Enserdâ kırık elek...
Haylazın işi – bokluk.
Gezer, nicâ korkuluk,
İnsandan gözdân çıkmış.
Uşaklar, karı brakmış...

Naşey yapsın, düşüner,
İki tarafa gezer.
Bir stavroz çapraştırıp,
Allaha o danışêr.
Bir da, gök, nicâ kapu,
Ona birdân açılêr:
Allahtan ona bir ses
Gökün üzündân gelir:
– Sän brakıl haylazlıktan,
Tezçenâ tutun işân.
Sade zaamettâ insan
Kurtulur bu yokluktan!
O gündân Tanas diişmiş:
Sabaası işâ gitmiş,
Uşaklar, karı gelmiş,
Yaşamak heptân dönmüş.
Vasi, Peti hem Goguş,
Olmayın haylaz,
Belayı beklämeyin
Nicâ o Tanas.

PARMACIKLAR

(Fizminutacık)

Urokta çokça yazdık,	Biz yazêrız pek hızlı
Kaskatı heptân kaldık.	Hem da diiliz hiç nazlı.
Biraz biz dinnenecez,	Beş kardaş – nicâ bir dal.
Sora genâ yazacez.	Dostumuz bizim – yazal.

BİRAZ BİZ DİNNENELİM

(Fizminutacık)

Pekçenâ biz yorulduk.

Ha dinnenelim.

Biraz kemicekleri

Şindi ezelim.

Ya kaldır saa ayaanı:

Tup-tup-tup-tup-tup.

Sora da kaldır solu:

Tup-tup-tup-tup-tup.

Şindi kaldır kolları –

Beş kerâ saurt.

Ani sän adamsın, dost,

Tez bunu unut.

Tä kalktık biz havaya.

Kanadı saurt.

Aşaada göreriz biz

Çok almaylan dut.

Hadi konalım gölä,

Tez yıkanalım.

Şindi genâ işlerdän

Biz tutunalım.

TERLEYİNCÄ İŞLEDİK

(Fizminutacık)

Terleyincä işledik

Biz bu urokta.

– Ne yapêriz, dostlarım,

Biz aralıkta?

– Dışarda biz kaçınêriz

Hem oynêêriz top.

Sora aulda atlêêriz:

hop-hop-hop-hop-hop.

Saurdêriz kolları:

V1j-v1j-v1j-v1j-v1j.

Taucaklara baarêriz:

K1ş-k1ş-k1ş-k1ş-k1ş.

Sora, dostum, uroktan

Tutunêriz tez.

Ya bak, şindi işimiz

Olêr taa havez.

ALATLAMA FENALIK YAPMAA

İkinci binyıllık –
Pek düşkün hem veran.
O oldu halizdän
Üzyıllık bir insan:
Elleri titirer,
Kulaklar – işitmäz.
Fikiri da yımşak,
Ayaklar – seslemäz.

Asirin bitkisi –
Binyıllın bitkisi,
Sokakta, meydanda
Fenalın salt sesi.
İnsannar karıştı,
Taa çoyu cenklerdä
Öldürerlär biri
Birini dünnedä.

Cenkçilär pek cansız
Oldular bitkidä –
Kannı kılıçlarlan
Keserlär pidä.
Allaayı unudup,
Cannarnı sattılar:
Parada, altında
Usluluk buldular.

İstä, kâr istämä –
Gelecek vakıtlar:
Kantarın üstünä
Konacek bu cannar.
Kuvet kuvetsiz
Ozaman kalacek.
Yaptına görä salt
Herkezi bulacek.

Alatlama, dostum,
Fenalık sän yapmaa.
Taa ii düşün
Canını kurtarmaa.

K. K. Vasilioglu hem G. A. Gaydarci. *Kişinöv, 1997.*

K.K. Vasilioglu. *Kişinöv, 2005.*

Klişenin önündä: S.S. Kuroglu, M.V. Maruneviç, M.N. Guboglu,
K.K. Vasilioglu. Çakir okumaklarından sora,
Çadır-Lunga, 10.11.2001.

K.K. Vasilioglu. Çiceklän D. Kara Çobana, angısı mayın 27-ndä
2003-üncü yılda 70 yaşını tamamlayaceydı.
Beşalma, Muzeyin önündä, 2003.

VI. SEVGİLİM, SALT SENİNNÄN FİKİRİM

*Sevda için çok yazılı
Türkü hem şiir.
Sana, canım, çalêêrim büün
Türkü taa bir.*

CUVABINI SENİN BEKLEERİM

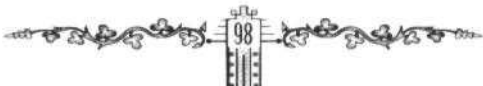
Sän akıllıysın, annaycan,
Kimdän kiyat sana geldi.
Hem, okuyup, sän yollaycan
Bana hızlı cuvap geeri.

Ya ne hodulsun! Ne girginsin!
Hem ne büülü bakêrsın sän!
Beni kâr kaybetmäâ isteersin
O bakışınnan önündän.

Senin, güneş gibi, üzün,
Beni haşlêêr taa uzaktan.
Ama bilersin mi, gözüm,
Ani severim pek çoktan?

Maana bulmaa bana kolay:
Açıklayamadım. Afet.
Bunu biler artık dolay...
Salt sän bir, kör gibi, ... elbet...

Açan sana bän yaklaşardım,
Açan istäärdim sölemää...
Sän ozaman hiç istemääzdin
Beni makar ki seslemää...

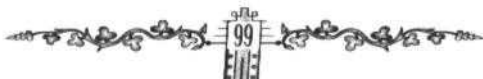
Artık yazdım. Bilersin sän...
Gecelerim kâr uykusuz...
Bu kahırdan ölärim, bil,
Beni brakarsan umutsuz.

Canım benim, düşün çokça,
Sana pekçä bän yalvarêrim.
Burda koyêrim bir nokta
Hem cuvabını senin bekleerim.

1960

SOFİ

– Var mı Sofidän gözäl
Taa başka bir ad?
– Yok, yok, yok! – birdän dedi
Sevgili Komrat.
– Sofidän levent karı
Var mı burada?
– Yok, yok, yok! – işidildi
Çadır dolayında.
– Sofidän gözäl başka,
Ne sanki olar?
– Sade başçada güllär
Hem göktä dannar.
Gözlerin senin – gölcäöz.
Kaşların – gaytan.
Küpelerin kulaanda
Taa gözäl aydan.
Dudacıkların senin –
Güllerdän kalma.
Yanacıkların, sevdam, –
Kırmızı alma.
Sölesänä, gözelim,
He läözüm yapmaa.
Da sana deyni, canım,
Sevgili olmaa?

CUVAP

Bän akıllıyım, annadım,
Kimdän kiyat bana geldi.
Hem, okuyup, hızlı yazdım
Kiyadına cuvap geeri.

Hiç diil hodul bän hem girgin.
Dooru, büülü bakêrım bän.
Seni salt büülemää isteerim,
Beni seväsın ürektän.

Benim, güneş gibi, üzüm
Seni korkutmasın, dostum.
Nesoy adam olursun sän,
Açan korkêrsın karıdan?!

Maana bulmaa yok havezım,
Makar ki bu bana kolay.
Ama kalarsaydım sensiz,
Maana bular bana dolay.

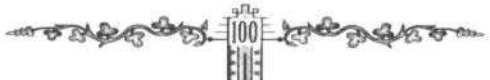
Bu yaklaşmak mı, kardaşım,
Bu sölemäk mi, gözçeezim,
Açan on metradan bana
Sessiz sän nesä mizledin.

Seni aftaylan bekleyärdim,
Uyku bilmääzdim kahrıdan...
Açan gündüz seni görärdim,
Kär bozulardım akıldan.

Kendim istäärdim yanına,
Gidip, sana sarmaşayım,
Senin kara gözlerinä
Doymaz bän saatlan bakayım.

Umutlan hep bän yaşadım,
Bilärdim hem: sän yazacan,
Sän duyacan, ani severim,
Benim ölüncä olacan.

Teklif edersin düşünmää... –
Düşünülmüş artık çoktan.
Sade isteerim, sevdacım,
İki candan olsun bir can.

Nokta koyarız ikimiz.
Cuvap sana birdän vererim.
Yok vakıdım çok lafetmäâ:
Dünürçüleri sendän bekleerim.

1960

LÜLÄKÄ

İlkyazın lüläka
Başçada açtı.
Kıvırcık saçlarını
Dolaya saçtı.

Çii örttü saçlarını,
Kabından damnêêr.
Kokulu eşil otlar
Altından bakêr.

Çii durêr, nicä boncuk,
Kâr sedef dalda.
Asılı lüläkanın
O boynusunda.

Genç lüläkaya yakın
Derecik kaçêr.
Komuşuyulan sarmaşıp,
Taa da pek açêr.

Derä lüläkayı çoktan
Özlemiş pekçä.
Sesçeezi onun öter,
Nicä kemençä.

Bu sevdä için bülbül
Türkücük çalêr.
Onnara ay, bakarak,
Pek mayıl olêr.

1961

BULUŞMAK

Kız elinnän yazılı:
Büün buluşacez,
Genä, benim sevgilim,
Biz sevişecez.

Hem hava da, yardımcı,
Karannık oldu.
Nändansaydı bulutlar
Dolayı sardı.

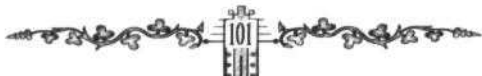
Bulutlar arasından
Erä bakêr ay.
Yıldız ölä az göktä,
Ani al da say.

Başçada bizim gençlär
Sansın büün seftä...
Bu vakıt ay göklerden
Saklandı heptän.

Gülüşerlär, lafederlär...
Ortada – gençlik.
Sarmaşêrlar, öpüşerlär...
İşleri – birlik.

İkisi da kısmettän
Kâr sarfoş olmuş.
Kendilernä gelmişlär,
Açan gün duumuş.

1963

İSTÄÄRSÄN – GÖKÄ ÇIKACAM!

Bülbüllär başçada çalêr,
Salt benim üreciim aalêêr.
Neçin çıkmadın genä yärim?
Gün duunca seni bekledim.
 Ölä bän severim, ölä,
 Ani yoktur gördüü dünnä.
 Bän hazırım aftaylan seni
 Başçada uykusuz bekleyim.
Bän bakêrim senin evinä,
Pek gözäl çiçekli perdenä.
Dışardan salt gölgän görüner,
Gördükçä – canım seviner.
 Ay durêr yıldızlarlan lafa,
 Bän gezerim iki tarafa.
 Tä öttü kümestä horozlar,
 Uyandı çayırda çobannar...
Bän giderim evä – sän uyu.
Saalıcaklan, benim sevdacım!
Sän istäärsän – gökä çıkacam,
Ama genä – benim olacan!

1962

HİÇ UNUTMA BENİ

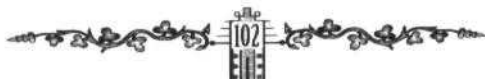
Sän kırdı mı, dostum,
Yapacan işini,
Gecelär döşektä mi
Görecän düşünü –
Hiç unutma beni.

Ol istäärsän lüzgär,
Dalgalat denizi,
Yada ol bir gemi –
Hiç unutma beni,
Bekleycäm hep seni.

Sän olarsan yolcu,
Yol aç arsan eni,
Hem yolda uzakta
Yırt çok çift emeni –
Hiç unutma beni.

Ol istäärsän yıldız,
Ölç gökün dibini... –
Ozaman da seni
Bekleycäm, sevgilim,
Hiç unutma beni.

1970

İLKTÄN ÖLÄRDİM BÄN SENSİZ

Gördüm. İşin durêr pek güç...
Gözälsin, yok ne sölemää.
Geçti yıllar da şindi hiç
Seni istämeerim görmää.

Boyun kıvrak. Saçın uzun.
Örüyüşün – binnik yapêr.
Açan görerim bän seni,
Salt canımı sancı saplêêr.

İlktän ölärdim bän sensiz,
Buvazımdan ekmek geçmääzdi.
Gezärdim bän sansın gamsız,
Ama ürääm, canım süünmääzdi.

Açan sän, gül gibi, açardın –
Aklın uçardı havada.
Gecelerdä uyku bilmääzdim,
Adın çıkmaazdı aklımdan...

Senin gezärdim ardına,
Gölgä gibi. Sän çiineyardın.
Yollaardım bir kiyat sana
Da aylan hep cuvap bekläärdim.
Geçti geeridönmez yıllar,
Geçti, yandı duygum benim.
Ayrıldı bizim yollar –
Başka istämeerim seni.

Gittin, gezdin çok erlerdä...
Da neçin sän geeri döndün?
Hem neçin herbir kösedä
Kabaatsıza yalan ördün?

Görer Allaa. Pek zor olar
Süünük kooru tutuştırmaa.
Benim büüdü artık oolum,
Onu läüzım yola koymaa.

Beni sän brak artık raata.
Hiç debreştirmä aklımı.
Sana yazardım kiyatta:
Bekleerim. Yakma canımı...

Ama yaktın... hem saurdun
Kızgın külü. Bän uslandım.
Sän canımda benim kürtün
Hem saurgun sade braktın.

Da şindi sän aarêersın koor?
İsteersin yısınmaa, kızım?
Bunu yapmaa artık pek zor, –
Başka adam buna lääzım.
Uslan, hiç ezmâ fikirni.
Bilâsin: yok nicâ olsun,
Ani güllär kürtünnerin
Arasında çiçek açsın.
Herbir işin var vakıdı,
Eri bitki-bitkiyâ var..
Hiç debreştirmâ aklımı,
Sana bän yalvarêrim kâr.

1990

BİTMÄZ DUYGU

Geçti çok yıl,
Geçti çok ay.
Üreciimdä
Öter o may.

Açan seninnän
Buluştuk,
Açan karı-
Koca olduk,

Sana dedim:
– Beklä biraz,
Ama bitki
Oldu o yaz.

Açan sensiz
Geçärdim bän,
Açan duva
Edärdim bän:

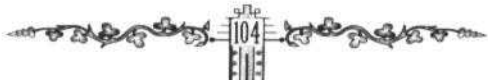
Versin Allaa
Bana kısmet,
Olsun gözäl
Hem şeremet...

Da tä Allaa
Bana verdi
Bir gözeli,
Şeremeti.

Seninnän salt
Dolu ürääm.
Seni sevdim
Öluncä bän.

Geçti çok yıl
Geçti çok ay.
Üreciimdä
Öter salt may.

1991

SEVDA İÇİN ÇOK YAZILI...

Sevda için çok yazılı
Türkü hem şiir.
Sana, canım, çalarım bân
Türkü taa bir.

Örüyüşün senin gözâl,
Boyun kıvrak.
Açan türkü çalêrsin sän,
Sesleer sokak.

Açan geçersin sokaktan –
Lüzgâr durêr.
Çocukların enseleri
Buruk kalêr.

Senin kara o gözlerin,
Güven gibi.
Ölä derin onnar, ani
Hiç yok dibi.

Kara gaytan o kaşların
Sarfoş eder.
Pembä, tatlı dudakalrın
Saalık verer.

Benim duygum ölä gözâl,
Ölä haşlak,
Ani hazırım taşımaa
Seni kucak.

Seni gördükçä, kanadım
Büüyer birdän.
Haşlak öptükçä, kâr sarfoş
Olêrim bân.

Sevda için çok yazılı
Türkü hem şiir.
Sana, canım, çalêrim büün
Türkü taa bir.

1990

GENÇLİİMDÄ BÄN SEVÄRDİM...

Gençliimä bän sevärdim Marinkayı
Bir gözäl, kıvracık kızçaazı.
Bän sabaalen koşardım taligayı
Da gidärdik daatmaa tınazı.

Uydurardım onu bän çiçeklän,
Bütün yol savaşardım öpmää.
O kızçaaz kısacık pelicäklän,
Çalışardı beni büülemää.

Bir kerä, biz kıra etişincä,
Komuşu on kerä dolandı.
Pek käämil biz işleeriz onunnan...
Öpmektän – kâr ürääm bulandı.

1989

YILLAN BEKLEYCÄM

Uzakta yaşêêr yärim,
Çoktan görmedim.
Patredä baktıkça bän,
Titirer içim.

Bän seläm sevdacıma
Yollamaa isteerim.
Guguşu kafesindän
Kendimä çaarêrim.

Uç sän, guguşçuk, uzaa,
Yärimä sölä,
Ani hep onu severim.
Hem da taa sölä,

Ani ölä özledim –
Tutmêêr hiç uyku,
Ani hep onu bekleerim,
Uykucuum kuşku...

Ko gelsin bana gecä,
Ko dönsün gündüz...
Açan bän boyanacam –
Süünecek yıldız.

Ko gelsin pazar günü,
Ko cumaa olsun,
Sade o bana geeri
Tez yolu bulsun.

Hadi, guguş, şindi git,
Kanadı salla.

Yıllan onu bekleycäm:
Yardıma, Allaa!

1989

OKUL VALSI

Geçti yıllar, okul bitti.
Biz hepsimiz büyüdük.
Hem burada, benim dostum,
Seftä sevda duyduk.

Döneriz biz hızlı valsta
Kızlarla barabar.
Bizä hiç diil läüzüm tafta...
Oynayın – büün pazar!

Sevinmektän döner kafam.

Bitti artık okul.

Ötää dooru, paalı dostum,
Kendin yolu sän bul.

Çalgıcılar gözäl çalêr.
Valsı oynêêr gençlär.
Bütün gecä gülüş, öpüş...
Kesilmeer şen seslär.

Bu büyük zalda valsı oynêêr

Benim, üüredicim.

Okul kalınca geeridä,

Bän çok yıl üürendim.

Biz nereyi da gitmesäk,
Unutmaycez dönmaa.
Vereriz laf: sıkça gelmaa
Bu sevgili evä.

1991

GÜNDÜZ MÜ, GECÄ Mİ

*Georgiy Födoroviçä hem
Elena Konstantinovnaya*

Gündüz mü, gecä mi
Giderim sizä.
Sansın giderim
Kendi evimä.

Açık kapuyu
Braktınız hep bana.
Geldikçä küüyä –
Bän giderim kana*.

Sizi bän severim
Çoktan hem haşlak.
Sizä uşaklar
Olsunnar büük dayak.

Ko Alla korusun
Onnarı hatadan.
Ko sizi dolaylar
Saysinnar büük adam.

Ko sizä danışmaa
Gelsinnär insannar.
Ko gördükçä sizi,
Sevinsin uşaklar.

Ko sizin saalınız
Etsin taa üz yıla.
Çok-çok yıl aylenez
Bilmesin hiç bela!

1989

SENSİZ

İçerdä bir afta
Oturêrim yalnız.
Bulanık üreciim –
Daahştık sebepsiz.

Bän bilmääzdim, ani
Bölä zor olacek.
Hem bilmääzdim, ani
Evim boş kalacek.

Gecelär döşektä
Hiç yaklaşmêêr uyku.
Ne gecä, ne gündüz
Beni brakmêêr korku,

Ani bän bu yaşta
Yalnızça kalacam.
Ani genä kendim
Fırını yakacam...

Bir da saat durmaycam:
Gidecäm avşama...
Ko beni çekişsin –
Salt dönsün yanıma.

Butakım, sevgilim,
Sän görmäsin başka.
Hadi, bu kavgada
Koyalım bir nokta.

1996

* kan – sensela

BÄN SEVERİM İÇMÄÄ

Pek severim, dostum,
Açan var şarapçık.
Hem olsun şarapçık
Pek keskin hem açık.

Bir filcan içecän –
Gözlerin açılsın.
İki-üç alacan –
Kuvedin duyulsun.

Bän severim içmää
Bir, iki, üç... filcan,
Açan yok kimseycik
Yakında, bir da can.

Maazada fiçılar
Dizili kâr durêr.
Pek sık babu beni
Orada hep bulêr.

Nekadar o geler –
Hep filcan elimdä,
Turşuyulan çanak
Hem piinir önümdä.

Babu pek çekişer...
Naşey bän yapayım?
Neetlendim o büülü
Kapuyu tı kayım.

Baalarda büüyêr çotuk –
Herersi üzüm.
Bereket ölä pek büyük –
Kâr güler üzüm.

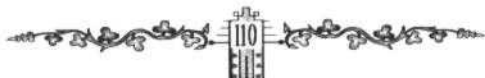
Şarapanada üzüm
Kıyılmış artık.
Kan-kardaş tä oldular
Zaybir, yalabık...

Biyazlar da kıyıldı,
Araya girdi.
Hepsi fiçıya düştü –
Ne Allaa verdi.

Kaynadı da uslandı,
Duruldu şarap.
Ya doldur filcanını
Da şafka sän bak!
Kär şampan gibi olmuş –
Yukarı fırlêêr.
Çok içärsëydin, dostum,
Tez erä urêr.
Bu şarap pekçä benzeer
Turna gözünä.
Saa ol ! – deeriz insana.
Saa ol! – üzümä.

KARILAR-SEVGİLİLÄR!

İlkyazı sizä baaşlêêrım!
Ko olsun sizin.
Çiceklär da – hep sizä!
Bu bendän izin.
Hepsi karılar bizim
Kısmetli olsun!
Hem da hepsicü kızlar
Eşini bulsun!
Uşaklar – sevindirsin!
Adamnar – sevsin!
İlkyaz dört kerä yılda
Kızlara gelsin!
Ko kızlar da kär çiçek
İlkyazın açsın!
Çocukalrın gözleri
Kıvılcın saçsın!
Ko iki bininci yıl
Çok saalık versin!
Hem karı kesesindä
Para bitmesin!

ŞARAP

Vardır işittiim bilennerdän,
Ani şarap – o bir ilaç.
Ama bilmäärseydin içmää,
Ozaman taa tez sän kaç.

Kırmızı şarap – o kan
Hem kuvet verer buyurana.
Ama içärseydin zeedä,
Gülüntü olursun insana.

Kırmızı şarap – o kef,
Gözlär yalabêêr – sedef.
Türküyä çeker pekçä,
Gidişmää başlêêr ökçä.

Ayaklar isteer oyun.
Bas kadınca da doyun.
Hepsinin lafı uyêr,
Kendini çetin duyêr.

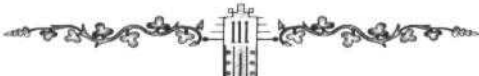
Buyurarsan şarapçık,
Bunun yok hiç zararı.
Çalış olmamaa sarfoş,
Hiç kaybetmä kararı.

Şarap – insanı toplêêr,
Şarap – ortalı bozêr,
Şarap – nicä bir yılan.
Akıllı onu kullan!

BÂN KARI AARÊÊRİM

Karısız evdä adam,
Nicä bir kolsuz.
Nasıl yaşamaa, dostum,
Var nicä onsuz?!

Neetledim bän evlenmää:
Pek zor karısız.
Sadeciim karı olsun
Hem da adamsız.

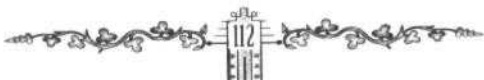
Kör olsun, kalın olsun,
Gözleri yılık...
Gecä yorgan altında
Diil mi karannık?!
Gençecik bularsaydım –
Kısmetli olarım.
Kartaman düşerseydi –
Taa tez dul kalarım.

Varsaydı taa kuvedi –
Çok uşak yapsın.
Uşaksız kalarsaydı –
Hiç yok kahırım.
Eer sevärsedydi şarap –
Olmasın kuduz.
Ama hiç sevmärsedydi –
İçecäm yalnız.

Bän karı aarêêrim –
Ko olsun yılık.
Gecä yorgan altında
Diil mi karannık?!
1998

EER BİLSÄM...

Eer bilsäm, ani seversin –
Güvercin olarım.
Neredä da olmasan,
Tez seni bularım.
Eer bilsäm, ani seversin –
Sızıntı olarım,
Seni dayma serincä
Suylan doyurarım.
Eer bilsäm, ani seversin –
Bir çiçek olarım,
Bän senin aulunda
Gününä kokarım.

Eer bilsäm, ani seversin –
Bir yolcaaz olarım,
Sıkçana aulumda
İzlerni bularım.
Eer bilsäm, ani seversin –
Güneşçik olarım,
Yazı-kışı sıcaamı
Sana doorudarım.
Sölesänä, sevgilim,
Ani sevgiliyim.
Pek buna sevinecäm –
Ne sana deyim.
Sarmaşarım boynuna
Kär olsun sokakta.
Hadi bunda, sevgilim,
Koyalım nokta.

BENİM DAULUM

Toplandı düünä insan,
Şennener dolay,
Kadıncayı oynaycez –
Yapın tez alay.
Dum-çik, dum-çik, dum-dum-dum!
Dum-çik, dum-çik-dum!
Dolayları uyanndırdı
Benim daulum.
Pek hodul saadiç gezer,
Hazır bulgurlar.
Dolayı bürcü kokuyulan
Doldurdu onnar.
Dum-çik, dum-çik, dum-dum-dum!
Dum-çik, dum-çik-dum!
Dumburdat bu kadıncayı,
Sesli daulum!

Hadi şindi, saadıçlar,
Şen olunuz siz!
Biz da sizä bir kadınca
Gözäl oynaycez.

Dum-çik, dum-çik, dum-dum-dum!
Dum-çik, dum-çik-dum!
Bütün küyâ işidiler
Benim daulum.

Çıkınız siz ortaya,
Paalı düüncülär,
Ne gözäl bu kadıncayı
Çalêr düdüklär!

Dum-çik, dum-çik, dum-dum-dum!
Dum-çik, dum-çik-dum!
Yorulttu kâr hepsiciini
Benim daulum.

Brakın biraz, saadıçlar,
Soluk alalım.
Hem birär da filcan şarap
Biz buyuralım.

Dum-çik, dum-çik, dum-dum-dum!
Dum-çik, dum-çik-dum!
Hadi biraz dinnenelim,
Benim daulum!

SAKIZÇILAR

Bizim inek
Kıra gider,
Aazı, durmaz,
Sakız çiiineer.

Gezer – çiiineer.
Durêr – çiiineer.
Yatêr – çiiineer.
Kalkêr – çiiineer.

Kırda gezer –
Doymaz çiiineer.
Geeri döner –
Yolda çiiineer.

Aramızda
İnsan da var.
Sakız çiiineer,
Nicä bu mal.

Susêr – çiiineer.
Lafta – çiiineer...
Nezaman sanki
O dinnener?

ZANAATLAR

Bizim batü – çilingir,
Önündä kızgın demir.
Kaçın, etmeyin engel,
Tokatçaa yapêr çengel.

Bizim bakamız – çiftçi,
Çalışkan, haliz işçi.
Gününä kırdä işleer.
Ekmecik bizä büüder.

Ama bizim mamu
Fermada işleer.
O bizä, uşaklara,
Tatlı süt verer.

Kaku işleer başçada,
Ondan hepsinä fayda.
Herersi dolu meyva:
Şefteli, erik, ayva...

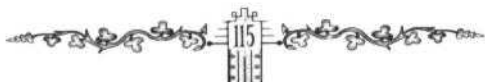
Bizim dädu – kuancı.
Hepsi deer ona balcı.
Hepsicii balı sever,
Şükür däduya eder.

Ama malimiz–aşçı.
Bu paalı zanaat.
Kaplarda läázım bilmää:
Kaç var but, kanat...

Simu batü – agronom,
Kolhozda işleer.
Neyi nezaman ekmää,
Sade o biler.

Çiçumuz işleer taşçı.
Pek çok ev yaptı.
Ustalınnan dolayda
İlk eri kaptı.

Petri batümüz bizim
Traktorcu işleer.
Yok onda hiç dinnenmäk:
Ba sürer, eker...

Baka – zavodta işçi,
Mamu – kilimciyka.
Kaku şkolada işleer,
O – üürediciyka.

Birisi işleer sütçu,
Birisi – çoban.
Komuşu işleer sırtmaç,
O güder hayvan.
Hepsi zanaatlar paalı,
Hepsi – faydalı.
Kâr bekçi da çalışsan –
Sade ol adam.

GÖZELLİK

Gözellik yaşêêr erdä,
Hepsiciin evlerindä,
Yaşêêr dar dereciktä,
Bıyıklı böceciktä.
Gözellik yaşêêr göldä,
Herbir uşak üzündä,
Şen ana gülüşündä,
Gençlerin öpüşündä.
Gözellik yaşêêr erdä:
Üreklär dolu sevda.
Dostluk açêr kâr çiçek,
Arada hiç yok kavga.
Gözellik yaşêêr kırdä,
Al sabaa dannarında,
Kaarlan örtülü yolda,
Almalı başçalarda.
Gözellik yaşêêr erdä,
Cannarı yısıdarak,
Bizim sert ürekleri
Yavaş-yavaş yımışadarak.
Gözellik yaşêêr bizdä,
Bakın, kaçmasın evdän.
O bizi kurtaracak
Hem da Adam yapacak.

KATI

Kati, Katüša,
Rus kızı sän.
Neçin beni
Erittin sän heptän?

Neçin aldın
Aklımı, uykumu?
Neçin çaldın
Üreemdän duygumu?

Nesoy ilaçlan
Beni büüledin?
Nezaman, naşey
Bana sän verdin?

Naşey yaptın sän?
Bana ne dedin sän?
Da beni, tilkiyi,
Parasız edindin?

Dooru, olmalı,
Sölemiş o adam:
Şiret tilkilär
Tutulêr burnudan.

Kapansız tutuldum,
Tüfeksiz uruldum...
Seninnän, Katüša,
Kısmet bän buldum.

1996

CAN HEM FİKİR

Bän dün gördüm gözäl bir kız,
Yakışıklı, uygun.
Onu gördüynän, dostlarım,
Pekçä dalgalandım.

Canım beendi onu birdän
Fikir – karşı durêr.
Canım benim sevda eker,
Fikir – geeri çeker.

Bana gelir bu kavgada
Zorca ucu bulmaa:
Sölä bana, benim şiirim,
Payı kimdän tutmaa?

İnanmaa canı? Ya dur,
Yaparsın yannişlık.
O işitsin salt adını –
Bulamêêr er, soluk...

Bekim, fikir taa dooruca,
Ona yardım etmää?
Harcama vakıdı. Onnar
Becermeerlär sevmää.

1991

DONİ

Doni, bän seni severim.
Doni, bän sensiz ölerim.
Pek isteerim bän, dostlar,
Dolayda çalsın kuşlar,
Kısmetli olsun insan.

Doni, sän beni çekersin,
Doni, düşümä gelersin.
Pek bana läazımsın sän,
Taa tezçä biz evlensä,
Yaşamak olur başka.

Doni, hepsindän gözälsin.
Doni, al gülä benzäärsin.
Bän hazır sana konmaa,
Gülün tozunu almaa,
Başkası sokulmaycek.

Doni, sän hiç oyalanma.
Doni, boşuna boyanma.
Bän seni kucaklaycam,
Sabaayadan öpecäm,
Olacak bizä islää.

Doni, bän seni bekleerim.
Doni, çık tez yalvarêrim.
Hızlı bizä gidecez,
Mamuyulan buluşacez,
Sora olacan bizim.

1997

HADİN, UŞAKLAR, KAYMAA

Bütün gecä yaamış kaar –
Herersi biyaz.
Hadin, uşaklar, kaymaa,
Zerä tezdä yaz.

Yoldan kızaklar geçti,
Beygirlär – ateş.
Siz, ürük beygirlerim,
Olun bana eş.

Biz sizinnän uçacez,
Kalkacez gökâ.
Uzaktan görünecez,
Nicä bir lekâ.

Orada kaçınacez
Gününä yalnız.
Biz gökün uasında
Kalacez yıldız...

Ama beygirlär kaarı
Toz-duman yaptı,
Beni yolun üstündä
Bakarak braktı.

Onnara, ürüklerä,
Pek üfkelenim.
Sora kızaamı alıp,
Bän kaymaa gittim.

VALKANEŞ KARILARI

Valkaneş karıları
Sıradan gözäl.
Ama sade neçinsä
Bakmêêrlar bizä.

Valkaneş karıları
Hepsicii korkak.
Sade sän sokul ona –
Titirer – yaprak.

Valkaneş karıların
Gözleri tunuk.
Neçinki Valkaneştä
Yok hiç su duruk.

Valkaneş karıları
Nicä kışın buz.
Valkaneş karıları
Salt gezerlär uz.

Valkaneş karıları
Adamdan kaçêr,
Adımna ona dooru –
Kapuya bakêr.

Valkaneş karıları,
Nicä payvantlı.
Onnara, benim dostum,
Pinmeycän atlı.

Onnarı Allaa yapmış
Gözellik için
Açan bunu annadım,
Kär yandı içim.

1980

SÄN NAŞEY YAPËRSİN BENİMNÄN?

Açan buluşêrim seninnän,
Unudêrim kendi adımı.
Sän naşey yapêrsın benimnän?
Da çelersin benim aklımı?

Sendän uzacık bulunarkan,
Hazır aklımda çok laflar.
Lafçı – sırada konuşarkan,
Lafçı, – hepsi deer insannar.

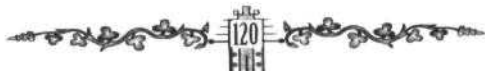
Laftan kimseycik enseyâmeer,
Zorca lafıma laf bulmaa.
Ama birisi enseyârsä, –
Kayıl bän aşaa da kalmaa.

Girginim da biraz insanca,
Hiç kimseycik mutü demäz.
Kaldım halizdän lafbulmaz,
Seni bän gördüynän bu yaz.

Bulamayıp laf, salt susêrim,
Olêrim bän, nicä sarfoş.
Açan ikimiz buluşêrız –
Kafam susaktan da kär boş.

Sana sölemää hep isteerim:
– Büülü sevdacım sän benim!
Hazırım baarmaa, işidâsin,
Ama hiç çözümeer dilim.

1990

YÄRİM TRAKTORCU İŞLEER

Yärim traktorcu işleer,
Dayma çalışêr,
Her geçtikçä sokaktan,
Dooru aula bakêr.

Bän bilerin: o sever,
Ama neçinsa susêr.
O da bana pek mayıl,
Bän ona gitmäâ kayıl.

Ama hergün o geçer,
Sade traktoru baardêr.
Buluştukça gülümseer,
Bir dilsiz gibi susêr.

Bän ona bişey sorêrim –
Geeri hiç yok laf.
Aklı, boyu – pek gözäl,
Kendisi – kurgaf.

Pek işçi hem çalışkan,
Hem uslu çocuk.
Dün verdi bana sessiz
Bir dizi boncuk.

Çoktan annadım onu:
Dünürü bekleerim.
Herbir traktor sesinä
İçerdän firlêêrim.

1960

BOŞUNA KAÇINÊRSİN

Boşuna kaçinêrsın, karı,
Hiç çalışma sän göz boyamaa.
Canın boşkan hem yokkan sevda –
Faydasız butakım donanmaa.

Boynuna sän asmışın boncuk,
Üzüklär yalabêêr parmaanda.
Bu ölä, bu gözäl, karıcık,
Ama ne var senin aklında?

Sän beenersin benim evimi,
Pek isteersin olsun zenginnik.
Ama ilkin isteerim bilmää:
Erdä sän yaptın mı iilik?

Bän – kendi evimä eklenti.
Zenginnii bän kendim topladım.
Çorbacıyka olasın deyni,
Salt onuştan sana bän lääzim.

Kaç kerä buluştuk biz seninnän,
Duygular için yok bir da laf.
Hiç ilişmä yoldan sän geçärkän,
Okadar mı sokak pek kıstaf?!

Aaraycam kendimä bän başka bir
Namuzlu, duygulu, şeremet.
İnanêrım: bendä bulacek o
Zenginnik, büük sevda hem kısmet.

YABANCI DİL

Sän lafedersin yabancı dildä,
Ama seni annêırım bän,
Zerä isteerim annamaa,
İsteerim sevilmiş olmaa.

Bilâsin: sansın enidän duudum,
Açan seftä seninnän buluştum.
Şehit olur bana bütün dünnä,
Etişmeyim hiç o şafklı günä.

Allaa verdi bana bir can,
Saalık, uzun ömür.
Ama senin ürään pek suuk,
Sansın hiç yok kömür.

Dudakların da kâr nicä buzdan,
Onnar sıcak benim sıcaamnan.
İsteerim bän belli olsun,
Hem evimdä koksun adamnan.

Sevda için sınır hiç yok,
Annêer o çok türlü dillär.
Sevda sendä, dostum, duuarsa,
Ozaman olur işlär.

İnanêrim, annaycan
Sän benim da dilimi.
Aarayıp, sän bulacan
Açıp sevda kilidimi.

DÜŞ

Avşam genä benim
Sän geldin düşümä.
Genä sansın dünnä
Açıldı önümdä.

Yıldızlar göklerden
Kıptılar gözlerni.
Çiçeklär hem otlar
Uzattı ellerni.

Kol-kola biz gittik
Pek uzak erlerä.
Çok çayırlan bayır,
Aşırdık bir derä.

Biz seninnän daldık
Eşillik içinä.
Şennenärdi kuşlar
Hem çalardı dünnä.

Pekçenä yorulduñ –
Bän aldım kucaama.
Ama sora kendin
Sarıldın boynuma.

Ama neçin düştä
Hep gelersin bana?
Taa ii diil mi dünür
Yollayım tez sana?

EER BİLÄYDİM

Sän bendän uzakta yaşayardın,
Hiç bilmääzdim, ani sän burada.
Eer biläydim – çoktan geleceydin
Burayı, sevgili Komrada.

Ama näändaydın sän şindiyädän?
Neçin geç buluştuk ikimiz?
Nicä su yamaçtan çayıradan
Kaydı yaşamak bellisiz.

Senin yanında bulunarkan,

Oynêêr içimdä damarlar.

Kanım da kaynêêr, Mariana,

Nicä güzün bizim şaraplar.

Benim önümdä oturarkan,

Bakmaa bän hazırım doymaz.

Senin adını, Mariana,

İsteerim bilsin salt avaz.

Beni sän sevärsän, Mariyâ,

Hazırsan benimnän gitmäâ,

Düşünmeyip çok, Mariana,

Kısmeti ikiyâ pay etmäâ...

Gökâ kanatsız bän çıkarım,

Alarım ateş elimâ,

Kuşu bän uçarkan tutarım,

Dalarım deniz dibinä.

Olasın sade kısmetli sän,

Biläsin sän, ne o sevda.

Eer erdä elimdän kurtularsan –

Sän benim olacan göklerde!

MARDIN BİRİ

Mardin biri. Bän Komratta.

Üreciim sevda dolu.

Angı yolu bän kapayım

Da gideyim sana dooru?

Seninnän genâ buluşmaa

İsteerim, sevgilim benim.

İki günün bän içindä

O telefonu deli ettim.

Ama cuvap: "O yok evdä".

Eki da: "Brakınız raata".

Makar ki söleyäydin sän,

Buluşacez angı saatta.

Ne fenalık yaptım sana?
Seni bän neylän küstürdüm?
Da sän beni ölä cansız
Hem üfkeli pek itirdin?
Sölä, makar ki bileyim,
Ne kabaatım var önündä?
İsteerim naşeyşa yapmaa –
Ama durêrsın önümdä.
Tä saadımda artık dokuz.
Havezlän kapuyu kapcêrım.
Fikircä bän seni, sevdam,
Haşlak canımnan kucaklêêrım.

1991

AMA NEÇİN SÄN KARŞI DURÊRSIN?

Derecik deräylän toplanêr.
Derä denizlän karışêr.
İlkyazın delikannı lüzgâr
Bürçü kokuyulan sarmaşêr.
Kâr günaa bizä yalnız olmaa.
Allahtan verilmişä görä,
Eşli olsunnar läázım, dostum,
Hayvannar, kuşlar hem da pirä.
Bak, gökâ çıkêrlar bayırlar,
Balıklar eşli bizim göldä.
Gençecik dalgaylan kart dalga
Öpüşerlär kâr önümüzdä.
Çiçeklär da yazın başçada
Sarmaşıp, yatêrlar lüzgerdä.
Ama neçin sän karşı durêrsın,
Başkalanêrsın sän bu dünnedä?
Günün kucaanda yatêr dünnä.
Ay da suvazlêêr dalgaları.
Ama kalarsaydın benimnän.
Kıskanmaycan hiç kalannarı.

1988

MARİNA – MARİNKÂ

Marina, Mariya, Marinka,
Uçêrsın benim gözümdä.
Gecä da, gündüz da durêrsın,
Durêrsın benim önümdä.

Sokaa, aaçlara kâr bakêrim –
Görêrim senin üzünü.

Açan uykuya bân yatêrim –
Bekleersin benim düşümü.

Seninnän vakıt geçirêrim,
Seninnän kefim düzülü.
Seni ozaman bân gördüynän –
Başka karılar kaybeldi.

Elim titirer kâr yazarkan
Senin adını bu şiirä.
Sade düşünerim, Marinka,
Seni öpeyim bir kerä.

İsteerim benimnän olasın
Makar ki bir saat, bir gecä.
Marinka, olarsan benimnän,
Doymaz, yorulmaz öpecäm.

Zeetlâmä beni sän, Marinka,
Kuvet hem kanat ver bana.
Ozaman, laf verêrim, Marinka,
Şiirleri yazacam salt sana!

1991

AALEMİN KARISI

Aalemin karısı,
Aalemin karısı!
Diil beni, aalemi
Sän seväsın lâüzım.

Sän onunnan şennen,
Sän ona yalpaklan
Hem bendän gün-gündän
İracaa uzaklan.

Sän benim sesimi
Gözlermi tez unut.
Ko yollar geçsinnär,
Kalmasın hiç umut.

Gözelim, sevdacım,
Sölä naşey yapmaa,
Açan yok kuvedim
Hiç seni unutmaa.

Bän artık gözlerin
Şafkını unuttum.
Sade ten sıcaanı
Aklımda bän tuttum.

Eer gidärsän bendän,
Aalemin karıstı,
Hiç unutma, canım sän
Bendä yarısı.

1989

YAAYÊR YAAMUR

Yaayêr yaamur...
Bän yazêrım kiyat:
Dün seni bekledim,
Zerä pek özledim.

Yaayêr yaamur...
Bän bakêrım sokaa,
Ama hep gözümdä
Sade sän önümdä.

Yaayêr yaamur...
Okumaa tutundum:
Kiyatta sade sän,
Herbir bukvada sän.

Yaayêr yaamur...
Bän imää oturdum:
Kaşımā sän düştün,
Dişimä iliştin.

Yaayêr yaamur...
Bân yattım uyumaa:
Aklımda – sade sän,
Düşümdä – sade sän.

Çinsabaalen kalktım –
Bulutlar daalmışlar.
Sän – benim güneşim,
Gel, bekleerim, eşim!

1990

OOLLARIM

*Paalı oollarıma
Vitäya hem Yuraya*

Oollarım çoktan büüdü
Hem levent oldu.
İkisi da ömürdä
Yolunu buldu.

Oolarım benim gider
Pek uz bir yoldan.
Birisi kâr demirdän
Çıkarêr yonga.

Onnarın işlerinä
Dolaylar mayıl.
Butakım yaşasınnar –
Hepsicii kayıl.

Ooların uşakları,
Nicä bir çiçek.
Bu küçük şoparları
Bân severim pek.

Ko büüsün unukalar,
Çok yıl yaşasın,
Da bizim köklerimiz
Derinä dalsın.

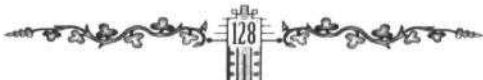
Oollarım! Sizä saalık!
Çok sizä kısmet!
Olun herkerä girgin
Hem da şeremet!

1990

BÂN İSTEERİM KALMAA ORADA

Pek çoktan kaybettim bân seni,
Kim sevârdi ürektän beni.
Her avşam gelersin düşümä,
Su kızısı durêrsın önümdä.

Bân sıkça görerim düşümdä
Uzun senin saçlarını.
Onnar kâr bütünnä örter
Denizin eşil sularını.

Tutularsıydım saçlarına,
Kâr balen balı tepinecäm.
Ama kurtulmaa bana korkunç,
Neçinki seni kaybedecäm.

Taa aşaa giderim gün-gündän,
Bitki kerä soluk alêrim.
Bän bilerim – yok geeri yolum,
Ama genä dibinä dalêrim.

Pek gözäl o deniz dibindä!
Sän durêrsın benim önümdä.
Bän isteerim kalmaa orada.
Bir gecä o büülü düşümdä.

1997

YAAMUR

Gününä yaayêr yaamur,
Sebgili yaamur.
Ortalık oldu çamur,
Kâr nicä amur.

Yaamurdan korktu yârim,
Gitmedi evä.
Da, kalıp gecelemää,
O dedi ölä:

Pek islää olar bizä,
Ko yaasın yaamur.
Çıkmaycez hiç dışarı,
Zerä pek çamur.

Duva edecam: sıkça
Yaamurcuk yaasın.
Herkerä, korkup ondan,
O bendä kalsın.

Çok yıllar gecä-gündüz
Yaamurlar yaasın.
Da geeri dooru yolu
O bulamasın.

1989

KARI

Sölä, dostum, kimi läüzüm
Gecä-gündüz biz sevelim?
Kimin için hazırız biz
Canımızı kâr verelim?

Sizdä, bizdä, herbir evdä
İşleer onnar, nicä arı.
Onnar durêrlar ilk erdä,
Hem onnarın adı – karı.

Karı – umut hem büük sevda
Bizä deyni, adamnara.
Bizdä eer yoksaydı karı,
Günnerimiz bizim kara.

Karı – ana uşaklara,
Karı bizä – altın para.
Karı – kâr teneyä toprak,
Açan onunnan biz yalpak.

Karı – bizim günneşimiz!
Karı – pak soluumuz bizim!
Kâr çıkacez bulutlara –
Salt versinnär bizä izin.

Karı – ana, karı – aşçı,
Karı – bizim çamaşırıcı,
Karı – kazêr, karı – yolêr,
Karı – koçinayı paklêr...

Dostum benim, ya kalk hızlı!
Biläsin: karılar nazlı.
Ya onnara yardımnaylim,
İştä dayak biz olalım!

Da sora bak sän onnara,
Bizim gözäl karılara:
Onnar bizä sevinecek,
Bizi sevdaylan bekleycek.

1998

HAZIRIM CENDEMÄ UÇMAA

Gecä çıktım bän başçaya,
Koktum çiçek, baktım aya,
Bürçü kokuyulan soludum,
Ondan heptän sarfoş oldum.

Peydalandı gözäl resim:
Uzaklardan sessiz geldin,
Geldi Kavkaz geceleri
Hem ne yapardık ileri.

Açan orda salt ikimizdik,
Açan pekçä biz gençeciktik,
Yaşamayı renkli görärdik,
Görüşmedään bir saat – ölärdik...

Açan biz saatlan birerdä,
Bakmaazdık hiç: bayır, derä...
Gidärdik kol-kola kefli,
Üzlerimiz pek kısmetli...

Açan biz sennän sevişärdik,
Taa bayılınca öpüşärdik.
Lüzgärlän barabar kaçardık,
Açılmadık kapu açardık...

Açan biz sevdadan sarfoştuk,
Bir trofasız günnärlän toktuk.
Gezardık biz bayırlarda,
Ama... kaldı kısmet orda.

Açan gelir bu aklıma,
İstämeerim kâr yaşamaa.
Makar geçti o vakıtlar,
Ayın-açık durêr onnar.

Bana titsi birdän geldi,
Bän istedim dönmää geeri,
Ama başım benim döndü –
O resimnär birdän süündü.

Vererim bän o günnerä,
Ne var paalı bu dünnedä.
Vererim on yıl bir günä,
Vererim o üzerinä.

Ani onnar bana zeedä,
Çok yaşadım sensiz erdä.
Hazırım cendemä uçmaa,
Eer sän ordaysan, buluşmaa!

1992

OLACAM FESLEN KOKUSU

Çok gecä, gündüz seni,
Yıllan aaradım,
Ama sade dün, canım,
Horuda buldum.

Bän açan seni gördüm,
Kumayı buldum.
Telli kitkayı sana
Tez bän yolladım.

Bireri gidärseydim,
Sän hep aklımda.
Adını senin söleerim
Herbir adımda.

Bän sana deyni, sevdam,
Olacam yıldız,
Sade bil: seni pekçä,
Pek sever bu kız!

Sän benim evimseydin,
Olacam saçaan.
Sän kavak aacıysaydın –
Bän senin yapraan.

Sän dargınnanarsaydın, –
Olacam yalpak.
Sän ekin olarsaydın, –
Olacam toprak.

Bän yanniş yaparsaydım, –
Sän beni durgut.
Fena laf söläärseydim, –
Sän onu unut.

Eer sän aaç olarsaydın, –
Olacam armut.
Sän erik olarsaydın, –
Olacam bän dut.

Eer olarsaydın, dostum,
Çöşmedä sän su,
Olacam sana deyni
Feslen kokusu.

Bän bilerim: olacez
Kısmetli, sevdam.
Yalvarêrım pek sana:
– Yardımna, Allaa!

1989

DÜŞ KISMETİ

Kızçaaz gidärmiş, yolca,
Onunnan – yavklusu.
Vermiş ona gülcääz bir –
Bürcü pek kokusu.

Giderlär, öpüşerlär,
Durup-durup yolda.
Bizim bülbül artistçä
Sıklık çalêr dalda.

Onnar hep öpüşärdi,
Kefliydi kısmettän,
Ama horoz öttüynän,
Uyku daalêr birdän.

2000

GAFİ

Batal çocuklar
Sokaktan geçer.
Onnarın gözlerine
Gafi işler.

Gafi aulda
İşini yapêp,
Ama çocuklar, durup,
Gafiyâ bakêr.

Gafi, Gafi, Gafi!
Gafi, ol benim!
Brakma beni umutsuz,
Gafi sevgilim!

Gafi şeremet,
Gafi çalışkan.
O uygun hem incecik,
Nicâ bir fışkan.

Gafi gençecik,
Gafi pek gözâl.
Hepsindâ çocuklarda
O uçêr gözdâ.

Gafi, Gafi, Gafi!
Gafi, ol benim!
Brakma beni umutsuz,
Gafi sevgilim!

Gafi, gel bana!
Gafi, ol benim!
Gafi, gözelim benim,
Ol bana gelin!

Butakım laflar
Çocuklar söyleer,
Ama, – yok! – geeri cevap
Hepsi işider.

Gafi, Gafi, Gafi!
Gafi, ol benim!
Brakma beni umutsuz,
Gafi sevgilim!

Ama bir kerâ
Bir levent çocuk
Baaşlamış o Gafiyâ
Bir dizi boncuk.

Gözünâ bakmış,
Sarmaşmış ona.
Sora yapısık kalmış
Dudaklarına.

Gafi, Gafi, Gafi!
Gafi ol benim!
Brakma beni umutsuz,
Gafi sevgilim!

Mamusu görmüş,
Bakası çıkmış.
O gündân beeri onnar
Kısmetli kalmış.

O gündân beeri
Kısmetli onnar.
Gafi için biz çaldık,
Şen olun, dostlar!

Gafi, Gafi, Gafi!
Gafi, ol benim!
Çok vakit işidecez
Genç çocuklardan!

2000

OLACAM YAAMUR

Neredäysin sän?
Gel tezçä bana.
Bän hazırladım
Pak döşek sana.

Karşıluyacam,
Kucaklayacam,
Sarmaşıp, kızgın,
Sık-sık öpecäm.

Sade gel, canım,
Çok düşünmä hiç.
Kloçka olacam,
Sän da ol piliç.

Üşüyärsän eer,
Altıma sän gir.
Yısınmaa deyni,
Vär nicä taa bir...

Taa da bir kerä
Üstündän denä.
Sora taa da bir –
Kefinä görä.

Eer istäärseydin,
Olacam budak.
Yonacez onu –
Dayansın dudak.

Yapacam sendän,
Ne istäärseydin.
Şindi deerim salt:
– Hos bana geldin!

Eer istäärseydin,
Holluk olacan.
Orada salt bän
Yımirtlayacam.

Eer istäärseydin,
Olacan sıçan.
Deliinä hızlı
Bän saklanacam.

Bän seni raata
Brakmaycam, canım,
Sabaayadan taa
Kaynasın kanım.

Ol, kızım, çiçek
Bän da bir arı.
Tozuna diidim –
Kalacan karı.

Yada ol sinek,
Olacam bän bal.
Sän yapışacan,
İşimiz – helal!

Olacam yaamur,
Sän da toprak-can.
Pek hızlı bendän
Sän yımışayacan.

1997

TURNA GÖZÜ

Baalarda büüyer çotuk –
Herersi üzüm.
Bereket ölä pek büük –
Kär güler üzün.

Şarapanada üzüm
Kıyılmış artık.
Kan-kardaş tä oldular
Zaybir, yalabık...

Biyazlar da kıyıldı,
Araya girdi.
Hepsi fıçıya düştü –
Ne Allaa verdi.

Kaynadı da uslandı,
Duruldu şarap.
Ya doldur filcanını
Da şafka sän bak!

Kär Şampan gibi olmuş –
Yukarı fırlêêr.
Çok içärsəydin, dostum,
Tey erä urêr.

Bu şarap äckçä benzeer
Turna gözünä.
Saa ol! – deeriz insana.
Saa ol! – üzümä.

K.K. Vasilioglu. 60 yaş engel etmáz, Bir kadınca çok gelmáz.
Kişinöv, 1998-inci yıl.

N. Baboglu, S. Kristioglu, K. Vasilioglu, h.b.
Akerman, 2004-üncü yıl.

VII. DOLAŞTIM SAÇLARINA

*Karagöz saçlarına dolaştım
Nicä kuş, kafesä kâr düştüm.
Bir avşam bän seni salt gördüm.
Sän baktynan – heptän eridim.*

BÄN SENİ UNUTMADIM

Yılların kâr var adı –
Seni unudamadım.
Saçlarım biyazıdı,
Ama uslanamadım.

Aklımda tutêrım bän
Yıldız gibi gözlerni.
Gecä-cundüz yıldızlar.
Raata brakmêêrlar beni.

Oollarım artık evli,
Büüdü çoktan şefteli,
Çok işlär unutuldu –
Sade bir sevda kaldı.

Çok kerä seni, gözüm,
Bän görmää pek istedim.
Unutmaa seni, canım,
Sän inan – yok kuvedim.

Bän seni unutmadım,
Sän da hiç unutma.
Umútlan yaşaycêz, sevdam,
Küsü, acı sän tutma.

1995

DOLAŞTIM SAÇLARINA

Bän seninnän seftä buluştum
Seni pek çok vakıt aaradım.
Gözlernä bän baktım kırlarda.
Annadım: kalacam orada.

Karagöz saçlarına dolaştım
Nicä kuş, kafesä kâr düştüm.
Bir avşam bän seni salt gördüm.
Sän baktıynan – heptän eridim.

Sade kıp gözünü, ver nişan –
Meydanda bekleycäm her avşam.
Dolayda bülbüllär çalsınar.
Hepsicii kısmetli olsunar.

1996

SADE SÄN

Sade sän kabaatlıysın, sän,
Ani büün ikimiz yabancı.
Sade sän kabaatlıysın, sän,
Ani dayma saplêêr sancı.

Günnerim karannık oldu,
Üreciim büük kahırlan doldu.
Artık yoksun iki afta...
Sofraya oturêrim seftä.

Sade bän kabaatlıyım, bän,
Ani bän ozaman inandım.
Sade bän kabaatlıyım, bän
Ani sän o gecä kaldın.

Sän hiç korkma, aalaşmaycam bän,
Kimsey bilmeycek bu işleri.
Bän kayılım seni unutmaa.
Ama näbayım o düşleri?

Sade sän kabaatlıysın, sän,
Ani o büüyecek bobasız.
Sade sän kabaatlıysın, sän,
Ani yaş bän dökerim yalnız.

1987

HADI, GEL, GÖZELİM

Dün gittin sän heptän –
Aalemi sesledin.
Bän sabaadan seni
Kapuda bekledim.

Hep bakêrım yola –
Yoruldu gözlerim.
Yalvarêrım sana:
Hadi, gel, gözelim.

Dön geeri, gülümsä,
Boynuma sän dolan...
İnsanı hiç seslämä:
Dünnedä çok yalan.

Tä güneş kızdırêr,
Ama bän üşüdüm,
Sarınp, bekleycäm:
Gel yısıt, gözelim.

Dön geeri sän, canım, –
Yok sensiz yaşamak.
Eer beni inanmasan –
Avşama gel da bak.

Bän bilerim, canım,
Sän geeri dönecän.
Hem beni karşıdan
Haşlacık öpecän.

1993

LÄNKAYLAN KOSTİ

Konstantin hem İläna
Yannaşık hep durêr.
Onnarı salt ateş
Yada su ayırêr.

Bän isteerim, kızım,
Ko ölä da kalsın.
Kär senin üreciin da
Buna baalansın.

İsteerim biläsin:
Pek yattın üreemä,
Açan oynayarkan
Uz baktın gözlermä.

Ver, Allaam, bu gözlär
Hep karşı dursunnar
Hem Länkäylan Kosti
Birerdä olsunnar.

1994

AÇAN SEFTÄ...

Açan karıylan sän, dostum,
Seftä döşää yatêrsın,
Biläsin, ani cuvabı
Sän üstünä alêrsın.

Sän alatlama çinemää,
Nicä horoz tauu.
Dayan, kendi o açılısın,
Nicä papşoy kauu.

Unutmayasın – sän adam,
İşlär olur iiliklän.
Sölä ona gözäl laflar,
Aldatma al ipliklän.

Tamahlını, dostum, unut,
Sän iç yudum-yudum
O sızıntı sucaazından...
Ürään, canın duysun.

Çalsın türkü damarların,
Sinirlerin ötsün!
Ama unutma kendini:
Kafa ayık olsun.

Kayıl oldu o insancık
Çok yalvarmaktan sora.
Bunu biläsin sade sän
Hem saar küündän körä.

1989

HOROZ

Ko-ko-ko! – demiş horoz, –
Ya dur, taucak!
Bän seni çoktan severim...
Da almış kucak.

Pek isteerim evlenmää...
Hepsicii hazır.
Buldum bir çuval darı –
Bu – bir büük hatır.

Çok düşünmä, taucak,
Ol benim karım.
Çok gezdim hem aaradım...
Bän sensiz – yarım.

Görecän sän, nicä bän
Pek gözäl öterim.
Nicä bütün kümeştän
Salt seni severim.

1990

NASIL SENİ UNUTMAA?

Raat işläärdim, bakardım
Kendi işimä.
Sän girdin, hiç sormaz,
Yapıştın üreemä.

Neçin sanki ölä?
Neçin geç sän geldin?
Neçin? Neçin umut
Saklıdan sän verdin?

Bän süündüm, dirildim,
Kär şarap kaynadım...
Bir kadınca hem vals
Bitkidä oynadım...

Etiştim bän evä,
Savaşım uslanmaa,
Ama nasıl seni,
Gözelim, unutmaa?

Şindiyädän durêrsın
Benim önümdä
Hem tutêrsın sıcak
Elini elimdä.

Ne yapmaa, sevdacım?
Gözlerin – ateş,
Yanacıkların senin –
Başçada aşş.

Sän sölä kendin, canım,
Ver cuvap bana:
Hiç gelerim mi senin
Bän akılcına?

1993

İNANÊRİM, GELECÂN...

Pet çoktan seni severim,
Düşlerim dolu
Salt seninnän, salt seninnän...
Yaşlarım – tolu.

Neçin, yârim, unuttun
O geceleri,
Açan güüsündä yırtardın
Sän gölmekleri?

Diz çöküp, emin edârdın,
Anı alacan,
Hem bendän, gözelindän,
Hiç atılmaycan.

İstedin sän ozaman,
Olayım senin...
Ama şindi ya sölä,
Nasıl yaşayım?..

Başlaycek belli olmaa...
Nasıl saklamaa?..
Osa dereyâ gidip,
Suya mı atılmaa?

İnanêrım, gelecân
Bir pazar günü.
Bän fistan diktirecäm –
Alatlat düünü.

1990

YALINNAŃ YANÊR

Bütün gün yaamurcuk
Hiç durgunmêêr, çiseer.
Dul karı adamı
Kapuda hep bekleer.

Salt bir ses işitsin –
Hızlıca tokatçaa.
Yukardan hep yaayêr,
O hiç bakmêêr saçaa...

Saçacık ta aalêêr,
Nicä o kendisi.
Büük yalınnaŃ yanêr
Dulcaazın güüdesi.

Garafa hazır,
Süüş tauk ta pişmiş...
"Beklä beni büün", –
O atatlan demiş.

Artık oniki saat...
Şindiyädän taa yok.
Olmalı, evindä
İşi vardı pek çok...

Ansızdan hem sessiz
Tokatçık gırçladı:
Zavalı karıcık
Boynuya sarıldı.

1990

NE OLURSA, OLSUN

Ne doymaz o beni
Sabaayadan zettleer.
Ne gözäl, ne haşlak
Dayma-dayma öper.

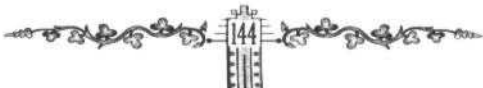
Dudaklar sabaayadan
Kär mos-mor oldu.
Bir altın anatar
Üreemä o buldu.

Çinsabaalen gitti
O bendän, kumacım,
Ama genä gecä
Gelecek sevdacım.

Boşuna bän ondan
Savaştım saklanmaa.
Ama yok hiç kuvet
Saklıda çok durmaa.

Bän çıkêrım karşı –
Ne olursa, lsun.
Ko onun ürecii
Salt benimnän dolsun.

1997

BİR GECÄ BİRERDÄ

– Ya sölä, mari kız,
Näbacan avşama?
Gideyim mi seni
Bu gecä korumaa?
– Bän çaarêrim seni,
Karagöz sevgilim,
Sän unutma köpää:
Al ekmek bir dilim.
Gel bizä saat birdä,
Açan boş sokaklar.
Bil: açık olacek
Tokatçık, kapular.
– Yapacam, ne dedin,
Salt olasin hazır.
Girecäm bän sessiz –
Hiç sän tutma kahr.

Bir gecä birerdä
İkimiz olacez,
O ballı küpünün
Dibinä dalacez.
Bän sabaadan seni
Hep doymaz öpecäm.
Sora genä hem genä
Küpä dalacam.

YALANCIYKA

Dün dedin bana: "Gözüm,
Avşama sän gel".
Gidecääzaman verdin
Haşlactık bir el.
Bän gittim, ama sän yok,
Aldattın beni.
Sän çaldın benim heptän
Kär fikirimi.

Yalancıyka, yalancıyka,
Neçin aldattın?
Neçin genä uykusuz
Sän beni braktın?

Pek beenerlär çocuklar
Hem seni sever.
Hepsicii onnar bekleer
Salt sendän haber.

Haberlär sendän türlü

Onnara geler:
Boşuna onnar gecä
Görüşü bekleer.

Yalancıyka, yalancıyka,
Neçin aldattın?
Neçin genä uykusuz
Sän bizi braktın?

Birisi bekleer orda,
Neredä yolun.
Öbürü bekleer göldä,
Nicä annaştın.

Çıkmadın sän kimseyä,
Gülümseersin salt.
Çocuklar sa bekledi
Boşuna çok saat.

Yalancıyka, yalancıyka,
Genä aldattın
Genä sän bu gençleri
Pek dalgalattın.

Çocuklar ufkelenmiş –
Kär ateş yakar
Bil san: bulutsuz göktän
Yıldırım çakar.

Delikannılar kızmış,
Nicä arılar.
Kendi iinelerini
Pek derin saplaar.

Yalancıyka, yalancıyka,
Aldattın eter.
Zerä yanacak canın
Nicä bir biber.
Kız taa o pazar günü
Horuya gitmiş,
Gençlerin arasından
Birini seçmiş.
Hepsicii uslanmışlar,
Üfkelär suumuş.
Bu takım çocuklardan
Kız tez kurtulmuş.
Yalancıyka, yalancıyka,
Kısmetin olsun.
Ko bizim gençlerimiz
Biraz raat dursun.

1990

GEL BANA, CANIM

Çakır gözlü Anka –
Yıldızım benim.
Sän benim yaşamamda
Bir çiçek eni.
Yoktur butakım çiçek
Bän gördüüm, canım,
Senin bürcü kokundan
Kaynadı kanım.
Kokundan sarfoş oldum,
Gözümdä perdä.
Bana kalsa, yok sendän
Taa gözäl erdä.
Afet sän beni, ani
Seslän bän baarêrım.
Anka, gel bana, gözüm!
Gel! Pek yalvarêrım!

1989

SENİN OLSUN

Sana baaşlêêrim üreemi –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim canımı –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim sevdami –
Bizim olsun.

Sana baaşlêêrim uykumu –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim raatlımı –
Bizim olsun.

Sana baaşlêêrim soluumu –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim evimi –
Bizim olsun.

Sana baaşlêêrim düşümü –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim altın saat –
Bizim olsun.

Baaşlêêrim kendimi, ol raat –
Senin olsun.

Sana baaşlêêrim döşemi –
Bizim olsun.

Salt seni alêrim bân –
Bu da – benim olsun.

1990

AFET BENİ

Onedi yaz-kış geçti,

Onedi da güz,

Açan seftä karşılaştım

Seninnän üz-bä-üz.

Ansızdan geldin bana,

Sevdacım benim,

Afet, tanıyamadım

Bän birdän seni.

Kooladım ölä uzak
Hem ölä fena,
Ani şindi da, sevdam,
Dönmeersin bana.

Artık otuzu geçti,
Ama hep yalnız.
Sän oldun ölä uzak,
Nicä bir yıldız.

Nicä başçada güllär,
Küüyümdä kızlar.
İnanêrım olacek
Kismetli onnar.

Sade bän, nicä çorlan...
Deerlär: "kart tekä".
Kär hazır şarap ernä
İçeyim sirkä.

Yalvarêrım, sevdacım,
Afet sän beni.
Hadi, brak sän küsüyü,
Dön bana geeri.

1989

KEMENÇECİ

Kemençä sesli öter
Başçanda senin.
Hadi, çık, Marinka, çık –
Tä geldi yärin.

Çok lafetmeer bu çocuk –
Kemençä söleer,
Ani saabisi onun
Pek seni sever.

Kemençä sana söleer –
Tez çıkasın sän.
Hem atılmayasın hiç
O kemençedän.

Annadêr arkuş sana
Saabisi için,
Hem onun gözäl, şafklı
Duygusu için.

Annadêr, ani ona
Yok sensiz uyku.
Hem arkuş sana söleer:
Ol sän büün kuşku.

Gelecek dünürçülär –
Sän hazırsın mı?
Hem karı-koca olmaa
Sän kayılsın mı?

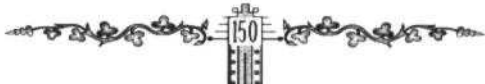
Kemençä, sän çal, dostum, –
Bu gözäl avşam.
Hiç tatlı sevdacımndan
Bän ayırılmam.

1990

YILDIZ GİBİ GÖZÄLSİN

Gözälsin sän, çiçek gibi,
Bunu bilerim bän.
Gözälsin sän, canım benim,
Şafklı, taazä güldän.
Seninnän yannaşık koymaa
Olur salt yıldızı.
Burda läüzüm açıklamaa,
Kiminsin sän kızı.

Anan da butakım gözäl,
Nicä çili bir gül.
Sesi da, nicä kemençä,
Çalêr – haliz bülbül.
Onuştan yanacın senin,
Nicä olmuş alma.
Onuştan gözlernä senin
Kär var nicä dalmaa.

Onuştan çocuklar seni,
Gördükçä, tutuŝêr.
Bir genç lüzgär, benim dostum,
Başka sokaa kaçêr.

Gecä, çıktıynan yıldızlar,
Sana bakıp, süüner.
Güneş sabaalen selâmı
İlkin sana verer.

Giderim bu avşam sana –
Unut gözelliini.
İstäärseydin benim olmaa,
Uzat salt elini.

1989

SALLANÊRİZ DALDA

Yavklucuum, biz artık birerdäyiz,
İkimiz sallanêrız dalda.

Sän benim kucaamda oturêrsın –
İkimiz da doluyuz sevda.

Gözlerin kâr yıldız yalabêêrlar.

Dolayı şafk ederlär onnar.

Sevdacımnan dalda sallanêrız.

Taa bizi koolayınca dannar.

Hiç annamêêrim, neçin ahmaktım?

Neçin bän kaybettim iki yıl?

Sän, çiçek gibi, Mani, gözälsin!

İlk gündän taa olêrim mayıl.

Her avşam buluŝêrız yärimnän,

Her avşam sallanêrız dalda.

Nicä yaa hem da bal biz yaşêêrız,

Doldurêr kenaradan sevda.

Pek piŝmanım bän şindi, Marinka,

Boşuna kaybettim iki yıl.

İstäärsän, Marinka, kâr yaarın

Yollamaa dünürcü bän kayıl.

1990

KARA ŞAKA

Mani – pek gözäl bir kızdı,
Yoktu taa gözäl küüdä.
Sevdacı açan bekleersin,
Kalkınêr sıkça güüdä.

Karannık çoktan olduydu,
Görünmääzdi Petri taa.
Dolaylar da uslandıydı,
Saklandıydı kuş saçaa.

Mani kenarda bekläärdi,
Nicä onnar annaşmış.
Karannık islää çöktüynän,
Petri kıza yaklaşmış.

Mani selâmı bekläärkän,
İşitmiş yavklusundan,
Ani bu avşamdan sora
Petri atılêr ondan.

Bu kara şakasından
Kız kireç gibi olmuş.
Ama az vakıttan sora
Şakaya şaka bulmuş:

– Hiç gücenmä, yavklucuum,
Geldim sade söyleyim,
Ani avşam annaşlık
Vaniylän evlenelim.

İnanamamış çocuk,
Ama kararmış fikir.
Sansın kimsä üreenä
Saplamış küflü demir.

Ne yapmaa? Olsa gündüz,
Gözünä tez bakacek...
Ama şimdi nasıl o
Şakayı tanıyacek?

Duymuş Petri, ani iş
Döndü kendinä karşı.
Diişilmiş birdän soluu...
Dönmüş fasılca başı...

Sora o erä birdän,
Kesik aaç gibi, düşmüş.
Kız gelincä kendinä,
Petri kenarda ölmüş.

Annadıynan kız bunu,
Kenarı bir ses yarmış.
Bu çirkin, keskin sesä
Bütün küü tez toplanmış.
Bozulmuş kız akıldan
Bir kara o şakadan.
Sade neçin bu ölä?
Neçin, sanki? Ya sölä.

1989

NEÇİN, NEÇİN, ACABA...

Ne haber, ne da kiyat
Yok çoktan sendän.
Sölesänä, bileyim,
Ne kabaat bendä?
Her avşam bän bakacam
Gün battı erä.
Sansın bizi o avşam
Ayırdı derä.
Sän kaldın ötäyanda,
Bän kaldım burda.
Ani bän sendän gebä –
Yok umurunda.
Yastıcaam kurumêêr hiç
Göz yaşlarından.
Pek sana yalvaracam:
Bozma akıldan.
Ama hiç işitmeersin...
Saar olmuşun sän...
Bekim bir acı lafçaaz
İşittin bendän?

Nasıl sanki ozaman
Bân seni sevdim?
Neçin sän yılan gibi
Döşemä girdin?
Söledin gözäl laflar –
İnandım seni.
Neçin sän ayıpladın
Ozaman beni?

1991

AÇAN GENÇTİK

Açan seninnän gençtik,
Sevârdik pek çalmaa.
Sän büün armut çalarsan, –
Çalardım bân alma.
 İmää biz hiç sevmääzdik –
 Verârdik kızlara.
 Eer sän armut verärsän –
 Verârdım bân alma.
Katır-kütür iyärkän
Alma hem da armut,
İkimizä dostumnan
Kalardı salt umut.
 Ondan sora çekârdik
 Kıra o kızları.
 Kimâr kerä öpärdik
 Gözäl dudakları.
Kırda türkü çalardık,
Gezârdik kâr sarfoş.
Onnarlan öpüşärkän,
Bizä gelârdi hoş.
 Biz kırlarda gezârdik
 Kızlarlan barabar.
 Bizi evä koollardı
 Sade göktä dannar.

1990

SUSANA

Açan auldan bän
Çıkêrim sokaa,
Baarêr yıldızlar: sän baksana,
Susana geçer.

Tekrarlêêr üreciim:

Susana, Susana, Susana.
Susana, – baarêrlar
Saçak kuşları, –
Susana, Susana, Susana.
Olsana benim sän,
Dünnä – gözeli,
Olsana, olsana, olsana.

Susana, Susana,
Severim seni,
Seni bän severim, Susana. –
Bunu işitsin
Bän isteerim Allaa, –
Susana, Susana, Susana.

Seni pek severim,
Susana-canım.
Sensiz bän ölerim, Susana.
Gelsänä bir gün
Da kalsana bizdä,
Kalasna, kalsana, kalsana.

Çıksana, gülüm,
Hiç zeetlâmä beni,
Susana, Susana, Susana.
İstäärsän, Susana,
Göktän baaracam:

– Seni salt severim, Susana!
Susana, istäärsän,
Gökä çıkacam.
Büüdü kanadım kâr, Susana.
İstäärsän göktän
En iiri yıldızı
Sana takacam bän, Susana.

İstäärsän sana
O altın balıcaa
Tutup denizdä, baaşlaycam.
İstäärsän Susana,
Köpään erinä.
Bir yaban sincirä baalaycam.
 Seni bän gördüynän,
 Olêrim mahkul,
 Olêrim girgin bän, Susana.
 Söleerim sana,
 Ani diilim korkak –
 Devi da ensäärim, Susana.
İstäärsän dragonnan
Düüşärim erdä.
Deniz dibinä bän inärim.
İstäärsän, Susana.
Lääzımsa pekçä –
Öbür dünneyä bän gidärim.
 Ama sän biläsin:
 Benim olacan.
 Sendän atılmam bän, Susana.
 Sensiz yok bana
 Yaşamak dünnedä.
 Sensiz kısmetsizim, Susana.

2000

SANKİ VAR MI?..

– Sanki var mı seni
Bendän taa pek sevän? –
Bän sordum yärimä,
Gidecääkän evä.
 – Yok, yok, yok! – işittim, –
 Bän ölüncä senin,
 Kär hazırım sana
 Vereyim bir emin.

– Sanki var mı küüdä
Sendän taa pek gözäl? –
Bän sordum kendimä
patredi elimdä.
– Bendän taa gözäl yok, –
Söledi patrettän.
– Bän da bunnan kayıl, –
İşittim ürektän.
– Şindi naşey yapmaa? –
Sordum genä ürää.
– Çok düşünmä, dostum,
Hazırlan sän düünä.
– Sanki var mı bizdän
Kısmetli dünnedä?
Dolaykı küülerdä
Hem başka erlerdä?
İşittim bir cuvap:
O geldi göklerden –
Kısmetli erdä çok,
Salt sizin gibi – yok!

1991

MARDIN SEKİZİ

Mardın Sekizi geldi –
Biz sizi kutlêêrız.
Kızlara, karılara
Çok çiçek baaşlêêrız.
Bu yortu adamnarda
Pek büük sayılêr.
Karılar bu yortuda
Kâr çiçek açêr.
Neçin sanki adamnar
Pek tez unudêr,
Ani karılar erdä
Dünneyi tutêr?

Biz yıldız – onnar güneş!
Biz adamız – onnar eş!
Biz dallarız – onnar kök!
Biz toprakız – onnar gök!

Onnarsız aftaylan aaç
Hem yırtık gezäriz.
Karısız, nicä günsüz,
Biz kär kaybeläriz.

Karılar verer büük şafk
Hem sıcak bizä.
Hadi onnarı, dostlar,
Tutalım eldä!

2001

CENNET

Geçmeer gün, ani karı
Düümesin oklavaylan.
Yaklaştırmêêr hiç döşää,
Örtünerim palaylan.

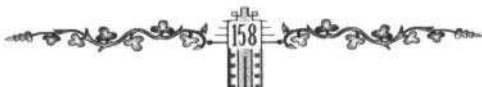
Unnuttum artık, ne o
Kendimi duymaa adam.
Sade beenmesin bişey –
Beni kurtarêr salt dam.

İstedim islää olsun,
Pindirdim onu elä.
Osaydı eldän hızlı
Atladı kär enseyä.

O atlı pindi bana
Hem aydêêr beni cansız:
Küstürer, zeeleer beni,
Cezalêêr bir kabaatsız.

Allaha yalvaracam:
Sayılsın çektiklerim.
O da cendemä gitsin,
Günneri orda bitsin.

Tä geldi sıra ölmää:
Cennetä düştüm.
Adetlerinä görä
Hepsini öptüm.

Bir da gürültü kalktı.

– Ne bu, Alahım?

Şeytanda atlı beni

Karşılêê karım.

Ter-su içindä, dostum,

Ansızdan kaldım.

Şükür genä, ani bän

Pek tez uyandım.

2003

YAŞAMAK

Düün. Güvää. Eni gelin.

İlk gecä. Seftä emin.

Kayna, Kaynata. Toprak.

Gelinin boyu kıvrak.

Tä sabaa oldu. Döşek

Pek hızlı kaldırıldı.

Hepsinä imää ekmek

Vakıdında koyuldu.

Adamın işi kırdı –

Çok işi var tarlada.

Gününä gündä yanêr,

Ter-su içindä kalêr.

Kapunun önü. Kuşlar,

Domuzlar hem koyunnar... –

Hepsicii imää isteer,

Hepsi gelini bekleer.

Ön etek kaldırılı...

Aul çoktan kazılı.

İki tarafa kaçêr

Hem da şen türkü çalêr...

Tä geçti yıllar. Karı

İşindä yavaşıldı.

Yardıma gelgi kızlar,

Dev gibi o çocuklar.

Şindi sän dinnen, karı,

İşledin, nicä arı.

İçerlär dolu uşak:

Buydur – haliz yaşamak!

2001

ŞAKA İSTEDİİM

Eer olaydı dünnedä
Bizim kızçaazlar uçsun –
Olaceydım bän bir dal,
Ko bana onnar konsun.

Konsunnar, oynasinnar,
Türkülerni çalsinnar,
İlkyaz vakıdı onnar
Bendä yuva yapsinnar...
Yavrucuk çıkarsinnar,
Tepemä kâr s...nar...
Olacêydım käämil dal –
Kızçaazlar desin: "Helal!"

2002

FENA KARI

Bu cadı gibi karıylan
Pek zor yaşamaa.
Taa kalkamêêr döşerktän –
Çekeder salmaa.

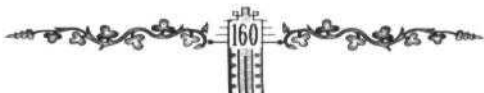
İçimi artık idi,
Yok näanı kaçmaa.
Almêêr onu ne ii laf,
Ne iiri saçma.

Eer düşürsä cendemä –
Zavalı şeytan,..
Bir da gün dayanmaycek,
Kaçacek ordan.

Orada ölä sıra
Kuracek karı,
Bir gündä yok edecek
O şeytannarı.

Sade, ani onca yıl,
Dayandım ona,
Lääzım bulsunnar bir er
Cennetä bana.

1996

ÜZÜKLÄR HAZIR ÇOKTAN

Pek gözäl yârim benim!
Pek kıvrak bir kız!
Kâr onun annisinde
Bir şafklı yıldız!

Gözleri – güneş gibi!
Saçları – ipek!
Çalışkan o, mukayet
Hem da pek çemrek!

Yolladım ona dünür.
Onsuz yok kısmet,
Neçinki severim pek,
O da beni – pek!

Ay, görüp beni göktän,
– Dur, – dedi, – çocuk,
Al kendi sevdacına
Bir dizi boncuk.

Otuz endezâ verdi
Gök bezi lüzgâr,
Ki olsun benim yârim
Hepsindän gözäl.

Döndülär dünürcülär –
Pek ii sözleri:
– Hazırlayın siz, gençlär,
Tez üzükleri.

Üzüklär çoktan hazır,
Tedarik ta var:
Bıçaa bekleer koyunnar
Hem tavlu kazlar.

Fıçılar dolu şarap,
Unnan – unnuklar...
Varkana sevda, varlık –
Pek ii yaşanar!

1993

HADİ KOMRADA!

Yaşêêrız biz Moldovada,
Yaşêêrız Bucakta.
Yaşêêrız biz, kardaş gibi,
Yaşêêrız dostlukta.

Topraamız zengin bizim,
İnsannar – yalpak.
Başçalar meyva dolu –
Gel, dostum, da bak.

Fıçılar maazalarda
Kâr toklu yatar.
Şaraplar – şampan gibi,
Süüş tauk ta var.

Piinirlär tulumnarda,
Sızırma – küptä.
Şaraptan sora, dostum,
Hiç bozmaz küftä.

Moldovan gagauza

Deer: "Dostum, norok!"

Aramızda annaşmak,

Bir da kavga yok.

– Moş İon, gelin hazır mı?

Petri kapuda.

Çiizleri biz üklederiz,

Hadi Komrada!

2001

BENİM DOSTUM

Benim ii dostum –

Akıllı kiyaçık.

Onunnam yollar

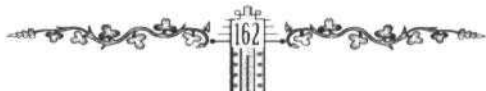
Aydınnık hem açık.

Eni erlerä

Hem gökâ bän çıkarım,

Ama dostumu

Yanıma hep alarım.

Beni üüreder o
Yazmaa, okumaa,
İnsanın yaptını
Derindän annamaa.
O beni üüreder
Tanımaa dilleri.
O bana annadêr.
Ne olmuş ileri...
Kaç olêr binnän bin,
Neçin gün kauşêr,
Neredä Hacılık
Hem Parij bulunêr...
Pek severim seni,
Akıllı dostumu.
Sensiz bän hiç yokum! –
Biläsin bunu.

KOLADA

Gelin, dostlar, burayı
Kutlaylım çorbacıyı,
Büükleri, uşakları
Hem gözäl dolayları!
Hadi hepsimiz birdän
Baaralım: h-â-y! h-â-y!
Çok saalık Allaa versin,
Eviniz dolu olsun,
Ambarlar çatırdasın,
Para sayısız olsun!
Pak ekmek, yaanı, sucuk
Topracaa da pak soluk,
Tulumda biyaz piinir,
Ahırda kara beygir,
Aullarda kuş, hayvan...
Hepsi saa hem pek toyan!...
Hadi hepsimiz birdän
Baaralım: h-â-y! h-â-y!

Eni yılda, çorbacı,
Kimsey bilmesin acı,
Hepsi cengi unutsun,
Kardaşlık bizdä olsun!
Dünnedä olsun birlik,
Evindä dursun şennik,
Umutlar tamannansın,
İşiniz ilerlesin.

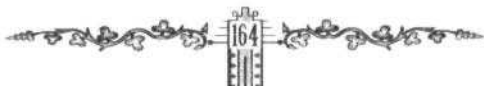
Çok yıla sizä saalık,
Eni yılda büük varlık!
Hadi şindi, çocuklar,
Baaralım: h-ä-y! h-ä-y!

Çorbacıyka, çık kbizä,
Ver kolaç elimizä!
Sän da, çorbacı, aara
Cebindä bizä para!
Ko ötsun sesli çannar,
Dangırdasın trakalar!
Ko bizä sevinsinnär
Bucakta yaşayannar.
Moldovannar, bulgarlar
Hem girgin gagauzlar!
Hepsinä saalık, kismet!
Olsun hepsi şeremet!
Hadi genä, çocuklar
Baaralım: h-ä-y! h-ä-y!

1989

DÜÜN YILI

Düününüz oldu, bana kalsa, hiç diil çoktan.
Yıllarlan bilä sarardı, karardı yapraklar.
Ya neetläyin, olsun salt kismet önemli.
Bokalı kaldırêrız sevdaya, bezbollahi.
Bu günü karşılayın duyguyan, dostlar,
Sizä üz yıladan kismet, tatlı bil barabar!

Refren:

Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Olêr ömürdä güneş hem da borannar.
Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Yaşamak – o diil türkü, – derin okeannar.

Yıl-yıldan duygular olêrlar sizdä taa haşlak.
Sizin eviniz aydınnık – çünkü var çok uşak.
Ko olsun bu evdä sevdayan kismet çorbacı,
Yıllarlan, ölüncä, siz bilmeyin, ne o acı.
Kismet için ana-boba sizä örnek olsun,
Ko Mendelson marşı hep aklınızda dursun.

Refren:

Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Olêr ömürdä güneş hem da borannar.
Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Yaşamak – o diil türkü, – derin okeannar.

Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Yıllar kâr kıpım, uçêrlar, uçêrlar, ... korun.
Paalı dostlarım, sevgili dostlarım,
Saalık, kismet, uşak sizä hem da çok torun!

VIII. PAALI VATANIM, SANA YALPAK LAFLARIM

1. Pek severim seni, kudretli Vatanım.
Bän sendän uzaktaykan – er bulamêêr canım.
Bän hazırım evä kaçarak kâr dönmäâ.
Bucaktan uzacık bireri gitmemäâ!
2. Sevda bizä deyni – balzam.
Sade sevdaylan biz adam.
3. Binnärlän yıl yaşa, Bucak! Sarsın seni dostlar.
Yıldan-yıla çetin dursun erdä gagauzlar!
4. Küçük Bucak,
Sana bän büün çalêrım...
Sana, halkım, –
En ii türkülerimi!
Sizä, kızlar,
Bän üreemi baaşlêêrım!
Sizä, dostlar, –
Kendi şiirlerimi!
5. Bän kısmetliyim, ani duumuşum bu ayozlu erdä,
angısının adı Bucak!
6. Sän nazlıcaysın, yalpacık,
Nicä eni gelin,
Gaguzlarlan barabar
Yaşa, ana dilim!

7. Çalışkan hem arif gagauzların önündä emin ederim,
ani nekadar saalım olacak – halkıma, Vatanıma izmet
edecäm.
8. Bän büüdüm çoktan,
Er gördüm pek çok,
Ama bil, Bucak:
Sendän gözäl – yok!
9. Tabiatı korumaa – bu herkezin borcu. Koruyacan ta-
biatı – koruyacan yaarınkı günü: uşakların, torunnarın
saalını.
10. Yaşamaa isteeriz birliktä,
Düündä olmaa şenniktä,
Görmää gökün üzünü,
İmää tatlı üzümü,
Olmaa yıl-yıldan zengin,
Gençlär gezsinnär girgin,
Bayraamız çalkalansın,
Gagauzlar yaşasın!
11. Sade adam var nicä diiştirsın, güzelletsın tabiatın
üzünü.
Paalı dostum, hatırla tabiatı!
12. Sofra gözellii – tuz-ekmek.
Halkın gözellii – onun kültürası.
13. En paalı bu dünnedä – mamu hem Vatan.
Bunu hepsicii biler, kim kendi insan.
14. Zanaatın er yoksaydı – Dilini bilmäärseydin –
Sän adammıysın? Gagauzmuysun?
Akılın er yoksaydı Vatani sevmäärseydin –
Sän insanmıysın? Vatandaşmıysın?
- Bişeycik yapmaarkana –
Sän yaşaarmıysın?
15. Kim çalışmadı – o yaşamadı,
Ondan şafklı iz bu dünnedä kalmadı.
16. Haylaz adam kâr sakırgaya benzäär,
Çünkü o aalemin terini iyär.

17. Eer sana insan engel edärsä – ozaman daada senin erin.
18. Eer canın beladasaydı – altın döşek ta yardımnamaz.
19. Aacın gözellii – yaprakları, adamın – yaptıkları.
20. Unutma, adam, ani sän tabiatın ooluysun.
Akıllı ool anaya- bobaya fenalık yapmaz.
21. Padişaa da, dilenci da – hepsicii imää isteer.
22. Adamın ömürü ölçülmeer yıllarlan, ölçüler yaptıklarınnan –
Bunu unutma hiç!

MAMU. VATAN

1. En paalı bu dünnedä – mamu hem Vatan.
Bunu hepsicii bilir, kim kendi insan.
2. Var paalı, gözäl şeylär
Bu dünnedä çok.
Mamudan paalı erdä –
Bişeycik hiç yok!
3. Bän kısmetliyim, ani duumuşum bu ayozlu erdä,
angısının adı Bucak!
4. Ana, görmesä da, ne uşaannan olêr – üräännän duyêr.
5. Mamuyu acılayan, dili kurusun birdän.
6. Anaya hem Vatana canımı da kâr verärim.
7. Vatanın gözellii – ana gözellii.
8. Mamudan gözäl, yalpak – kimsey yoktur dünnedä.
9. Halkın gözellii – adetlerdä.
10. Kâr kuşlar da kendi dilindä lafederlär.
11. Evdä güneş ta taa pek yısıdêr.
12. Vatan – kâr nicä ana, yabancılık – karı fena.
13. Kal çibık gibi kuru, ama Vatanı koru.
14. Vatanımdan gözäl er dünnedä hiç yoktur.

15. Vatan herkerä dooru, duşmandan onu koru.
16. Açan adam gagauz – çalışkan o, işi uz.
17. Duşmannarın yolunda kanara gibi kalkasın.
18. Girginniklän hem kuvetlän duşmanı enseyecän.
19. Genger da köksüz olmaz.
20. Bän büüdüm çoktan,
Er gördüm pek çok,
Ama bil, Bucak:
Sendän gözäl yok!
21. Vatan, nicä tatlı bal, onu koruyan – helal!
22. Varkana ana toprak, olma birkerä korkak.
23. Ana topıraa büük sevda – duşmanın günü kara.
24. Dostundan ayırıldıynan, adam aalêêr üç yıl,
Vatandan ayırıldıynan – ölüncä.
25. Adam Vatansız, nicä gök yıldızsız.
26. Yabancı taraflarda ilkyazlar da diil ölä.
27. Vatanda taa ii fukaara olmaa, nekadar yabancılıkta
– zengin.
28. Diil laflan, ama kendi zaametinnän sevdanı Vatana
göster.
29. Vatanda genger da yapêr para, gargalar da taa kara.
30. Bän hazırım evä kaçarak kâr dönmeä.
Bucaktan uzacık bireri gitmemä!

DOST. DOSTLUK

1. Dostun yoksaydı – edin, tutma kendini girgin.
2. Senin dostundan hızlı bän seni tanıyacam.
3. Dostluu aklında sän tut, körlük yapanı – unut.
4. Yalnız, dost, – şennik olmaz,
Yalnız horu oynanmaz.
5. Eni dost sän aara, ama eskilerini unutma.

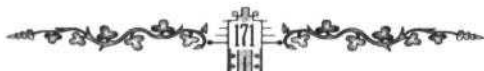

6. Ko köpek olsun dostun, sade dostun olmasın köpek.
7. Bir ellän düünük baalanmaz, şamar düülmüz.
8. Bir elin nesi var? İki elin –sesi var.
9. Kendisi dost ölecek,
ama zorunda gelecek.
10. Kuşlar belli uçmakta,
insannar da – dostlukta.
11. Kaavi dostluu nacak ta kesmüz.
12. Dostluk belada belli.
13. İnsana deyni dostluk –
kär nicä taazä soluk.
14. Käämil dost, nicä kalä!
15. Bir eski, käämil dosta on eni verärim.
16. Eski dost, nicä kardaş.
17. Varkana käämil dostun – hepsindän zengin oldun.
18. Dostların olsun çetin hem da insadan metin.
19. Az dostun olsun, ama dayak olsunnar sana.
20. Kim geler sana zorda,dost aara oralarda.
21. Adam dostsuz,nicä ev kapusuz.
22. Herkerä koru eni evini hem eski dostunu.
23. Sıçannar dostlaşacak – kediye da iyecek.
24. Dostluk unutulmaz. Ama unuduldusaydı – o diilmiş dostluk.
25. Adam dostsuz, nicä manca tuzsuz.
26. Fena adamın dostu da yok.
27. Eer kayılsan dost olmaa, dost kolay sana bulmaa.
28. Dostun aldattısaydı – brak onu gitsin
29. Kim söleer kusurlarını senin üzünä, dostum,
sokult kendinä onu, yanında senin olsun.
30. Korkak dost duşmandan da çirkin.

31. Taa ii bir gün dostlarlan yaşamaa, nekadar bir yıl duşmannarlan.
32. Dostu yıllarlan aarêêrsın, ama kaybetmää var nicä bir saatta.
33. Akıllı duşmandan korkma, ahmak dostundan sakın.
34. Dostluun paası belada belli.
35. Diil o dost, kimin aazından bal akêr, ama o – kim dooruyu söyleyip, gözünä bakêr.
36. İi dostsuz adam bilmâz kendi kusurlarını.
37. Bul ölä dost, kimin için var nicä canını da havezlän vermää.
38. Haliz dost o, kim iilää üüreder, fenalıktan da durgudêr.
39. Eski dost, nicä şarap: nekadar taa eski, okadar taa kaavi.
40. Nicä dostuna döşedecän, kendin da ölä yatacan.

KIYAT. ÜÜRENMAK. BİLGİ

1. Kiyatta bilgi aara, o – nicä altın para.
2. Bilgi adamın gözlerini açêr.
3. Nekadar üürenecän – okadar da bilecän.
4. Çok bilän – açıkgöz, adamın da sözü – söz.
5. Eer istäärseydin bilmää – läüzüm taa çok üürenmää.
6. Üürenecän – ilerleyecän, üşenärseydin – geeri kalacan.
7. Ko saçın kısa olsun, ama fikirin – uzun.
8. Okuyarsan, dostum, çok – köstek bu dünnedä yok.
9. Çok bilärsän – kaçarak, eer bilmäärsän – aalayrak.
10. Okumaa sän bilmäärsän – bokluk,
Kapalı gözlerin perdesi.
Sän tutarsan kiyatlan dostluk –
Aydınnık hem şafklı ilersi.
11. Çok kerä tekrarlaycan – birkerä unutmaycan.

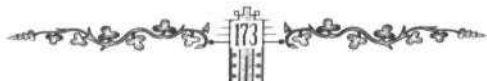
12. Çok istäärsedydin bilmää – taa az läázım dinnenmää.
13. Üürenmenin faydası belli – üürenän taa fikirli.
14. Hiç utanma üürenmää, çalış taa çokça bilmää.
15. Bilgidän zarar hiç yok, ama faydası pek çok.
16. Üürenmää utanma, bilmemää utan.
17. Dostlaş kiyatlan, kardaşım,
Onsuz yola hiç çıkma.
Başka şeylär ko bıktırsın,
Kiyatlara – sän bıkma!
18. Dünneyi aydınnadêr güneş, ama adamı – bilgi.
19. Taa ölüncä üürenäsin.
20. Üürenärsän – yaşamak! Üşenärseydin – ahmak!
21. Üüreniciyâ – bilgi, üürediciyâ – sevgi.
22. Çok lafedän, dostum, – eker, ama sesleyän – biçer.
23. Yanıldısaydın – tanı, bozma hiç sän kanını.
24. Sölâ sözün özünü, çıkarmasın gözünü.
25. Bilginin kökü acıydır, ama meyvası onun tatlıdır.
26. Kim denämeer karannı, aydınını aaramaycek.
27. Üürenecän – bilgiyâ yol verecän.
28. Bir üürenmişä üz ahmak verärim.
29. Üürenmeycän, okumaycan – nacak gibi kör kalacan.
30. Taa su içinä girmeyincä, üzmää üürenämeycän.
31. Kim bilgiylän dost, ona olmaz prost.
32. Bilgisiz yaşamaa, sade eri kaplamaa.
33. Bilän adam ilerdä, bilmeyennär – geeridä.
34. Bilmeziyâ bir çift terlik ta dikämeycän.
35. Bän bilerim, ani bişey bilmeerim.
36. Çalışma bilmää hepsini.
37. Arif adam üürener sade onu, ne läázım, ama dil sıradan.
38. Gecelär verilmä, şafk läázım olsun deyni.

39. Eer sendä varsaydı bilgi şafkı, brak başkası da kul-
lansın onu.
40. Pek siirek hem akıllı adam var nicä açıklasın, ani o
naşeyı saydı bilmeer.
41. Bilginin ucu, kenarı yok.
42. Görän adam diil o, kim bayırn görer, ama o, kim görer,
ne bayırn ardında var.
43. Yarı ilgi – diil ilgi, yarı bilgi – diil bigi.
44. Bilgisiz adam, nicä pençeresiz ev.
45. Kim kiyat okumêr, dost – onun işleri pek prost.
46. Kim baari naşeyı saydı okuyêr, okumayannardan taa
akıllı.
47. Yazan adam iki kerä okuyêr.
48. Annatma, ne okudun, annat, ne annadın.
49. Nekadar az adam biler, okadar taa çok lafeder.
50. Kiyatlar, nicä kullar, bilgi bana taşıyarlar. Ömürün
ucu var, ama bilginin – yok.

ZAAMET. İŞ. ZANAAT

1. Eer bilmäärsän ustalık – seninnän yapmêrim dostluk.
2. Saburluk, zaamet getirär kısmet.
3. Edi kerä ölçecän – birkerä yanılmaycan.
4. Haylaz örüyüşündän belli.
5. İi adam prost iş yapmaz, becermäärsä – tutunmaz.
6. Adam işindän belli.
7. Küsmä hiç bana, zerä ödek işinä görä.
8. Ne ekecän – onu da biçecän.
9. Nicä döşedecän – ölä da yatacan.
10. Erken kalkana Allaa da yardımıyarmış.
11. Eer istäärsän süt içmää – taa islää doyur inää.
12. Kim isteer zengin olmaa – taa çok lääzım çalışmaa.

13. Adamın paası işinâ görä.
14. Zaametsiz pireyi da tutamaarsın.
15. Kısmetli olmaa istäärsän – sayma zaameti, dostum.
16. Adamı bakêr zaamet, eer haylazsan – yok kısmet.
17. İşleyärsän – iyecän, üşenärsän – parmaanı emecän.
18. Çilingir käämil zanaat, ol buna da sän kanaat.
19. Bişey yok bu dünnedä, angısını zaamet enseyâmesin.
20. Zaametsiz yaşayacan – aalemdän ileri ölecän.
21. İşlämedään dinnenmäk ta yok.
22. Kırdä kuru ekmek ta tatlı.
23. Eer haylazsaydın, dostum, yaşaman raatsız olsun.
24. Uzun geceyi kısalt, gün duuncasına kalk.
25. Erin gözellii – güneş,
Adamın da – sade iş.
26. Ekmää ertesi gününä brak, ama işi brakma.
27. Adam terindän taninêr.
28. Adamı Adam yaptı – zaamet.
29. Zaamettä kısmet aara, zaamet – yaşamak, para...
30. Ekmek iştan sora – baldan da tatlı.
31. İşleyän adamdan kısmetli yoktur.
32. İş düşünüp ta yap, düşünmä yaptıktan sora.
33. Zaamet adamın ömürünü uzaldêr,
Ama haylazlık – onu kısaldêr.
34. Zaametlän kısmet kol-kola gezerlär.
35. Uykusuzluun ilacı – zaamet.
36. Zaamet – en büük ilaççı.
37. Zorundan, belalardan sade zaamet kurtarar.
38. İşleyän adam kaavi, haylazın üzü – maavi.
39. Sıkıldısaydı canın – taa tez işindän tutun.
40. Yaşamanda zaametini eri herkerä olsun.

41. Adamın varkana işi, yok vakıdı hastalanmaa da.
42. Haylazlıkta – şennik az.
43. Haylazlık – büük hastalık.
44. Çok uyuyacan – tez ihtyarlayacan.
45. Kullanılmaz enser (puluk) küflener.
46. Haylaz adam taa öluncä hep hasta yapınêr.
47. Haylaz adam – diil adam, uzak olsun kapumdan.
48. Küf iyer kâr demiri, haylazın – kısa ömürü.
49. Göldä duran su kokêr.
50. Kim çalışmadı – o yaşamadı,
Ondan şafklı iz bu dünnedä kalmadı.
51. Haylaz adama dinnenmäk,
nicä zenginä – dilenmäk.
52. Adamın büüklüü – onun yaptıkları.
53. Zaamet – kısmetin bobası.
54. Adam zaametsiz, nicä kuş kanatsız.
55. Varsaydı, dostum, işin, – diiyecek etä dişin.
56. Näändä zaamet – orada kısmet.
57. Zaametsiz adam, nicä uşaksız karı hem balsız arı.
58. Zaametsiz adam – kâr susuz pınar, ekinsiz kırlar.
59. Zaamet faydasız, yoksaydı onun ucu-bucu.
60. Haylaz adam sakırgaya benzäär, çünkü aalemin terini
iyär.
61. Zaametsiz sinää da ürküdämeycän.
62. İştän kaçan adam – insanın duşmanı.
63. Kısmet havadan düşmüz, çürük armudu – domuz da
imüz.
64. İsteyän – yapêr, aarayan – bulêr.
65. Beyaz ellär aalemin terini sevär.
66. Metétmä kendi işini, ko aalem metetsin.

67. Çalışkan adam – helal! Haylaza – eşil hardal.
68. Küçüktän zanaat aara, sora dalacan bala.
69. Senin yoksa zanaatın – benim hiç yok kabaatım.
70. Zanaatsız adam – sakat.

ADAM HEM ADAM İÇİN

1. Akıllı adam – irmidä da adam, ahmak adam – ellidä da eşek.
2. Adam – taştan çetin, çiçektän nazlı.
3. Dünnenin gözellii – Adam.
4. Önemli diil, nicä duudu adam, ama nicä o öldü.
5. Eer sana insan engel edärsä – ozaman daada senin erin.
6. İi adam var nicä demää ona, kimin yanında ilin solunêr.
7. Yalnız bän cennettä da yaşamam.
8. Akıllı adam aarêêr kusur kendisindä,
Ama ahmak olanı – aalemdä.
9. Eer istäärseydin adamı annamaa,
Lääzim onunnan yaşamaa.
10. Adamın ürää gözlerindän belli.
11. Dünnedä adın – Adam!
Olma bozuk kafadan.
12. Eer adamsan – ol Adam.
13. Herbir arı bal yapmaz.
14. Herbir uçan kuş inmâz.
15. Aarayan bularmış.
16. Korkutmuş kediyi kaymaklan.
17. Vakıdında işleycän – şen kadınca oynaycan.
18. Ürek şennenärkenä, adamın üzü-gözü güler.
19. Ne ekecän – onu da biçecän.
20. İnek ta kara, ama südü biyaz.

21. Güneştä da lekä var.
22. Sade Allaa yanılmaz.
23. Korkak olanı köpeklär uzaktan tanıyêr.
24. Girgin ölümdän korkmaz.
25. Zaalet bizi doyurêr, haylazlık – dilenci brakêr.
26. Çok lafetmektän fayda az, laflardan karnın doymaz.
27. İş bizä, dostum – saalık, haylazlık – büük hastalık.
28. İri otur, ama dooru (sölä) lafet.
29. Herbir tencerä kapaanı bularmış.
30. Şiret tilki burnusundan tutularmış.
31. Söleerim, kızım, anna, gelinim.
32. Anasını tanımazkan, bobasını hiç ta tanımaz.
33. Garga garganın gözünü çıkarmaz.
34. Göz yaşınnan yangın süündürülmäz.
35. Saalicaan olsun istäärsän –
Taa çok sportlan iilenäsin.
36. Yokkana saalın – dünnä karannık.
37. Ko tenin ihtyarlasın, ama canın genç kalsın.
38. Aç kuruyêr, taş falanêr, ama adam hepsinä dayanêr.
39. Yımışak aacı kurt iyär.
40. Adam kaavi, demir gibi, yufka – yumırta gibi.
41. Sade ozaman adam olacan,
Açan aalemi da insan sayacan.
42. Göz acısı görünêr, ama can (ürek) acısı saklı.
43. Parmaan acısını can duyarmış, ama can acısını
– kimsey.
44. Eer canın beladasaydı – altın döşek ta yardımnamaz.
45. Balı denizdä buultmuş.
46. Büün yalan sän sölediysän –
Sabaa da inanmazlar.
47. Adamın kaavilii – ürektä, aacın kaavilii – köklerdeä.

48. Yalancıysan – git uzak, prost tabeetini sän brak.
49. Eer yalan sän sölediysän – dilin kurusun senin.
50. Haylazlarlan iş kolay: işlemäärsän – yok malay.
51. İşlemäärsän yazın, dost, işlerin senin pek prost.
52. Eer raatlını bozarsaydı komuşun – atıl evdän,
Ama eer dişinseydi – çıkar köktän.
53. Çürük dişlär kemik kemirmäz.
54. Dişlär diil sade imäk için, ama gözellik için da.
55. Aaz dişsiz, nicä dermen kayasız.
56. Kimin dişleri acıdı, sade o var nicä annasın diş acısım.
57. Becerärsän sän çok iş – yıllan iyecän emiş.
58. Tabeetini brak, dostum, taa tez işindän tutun.
59. Sarfoşluk – pek prost tabeet, sän ondan brakıl, elbet.
60. Hırsızın işi bokluk, sorma ona dooruluk.
61. Paun kuşu istäärseydi beenilmää, läözım sussun.
62. Gözellik akılsız, nicä gül yapraksız.
63. Saçsızı kolay kırkmaa.
64. Dostum, yoksaydı saçın – zarar yok,
kafanda sade fikir olsun çok .
65. Aalemä kuyu kazma – kendin düşärsin orayı.
66. Fena adamın aazı kokêr.
67. Eer eşeksän – taa ii sus.
68. Lafların olsun kaba, ama işlerin – çetin.
69. Diil ayıp fukaara olmaa, ayıp püsürlüktä yaşamaa.
70. Çok kerä yalandıran, sän biläsin – yok adam.

GENÇLİK. SEVDA. AYLÄ

1. Gençkenä aylä sän kur, ellidäseydin – otur.
2. Nicä anası, ölä da danası.
3. Ana sevdası bulacak uşaanı denizin dibindä da.

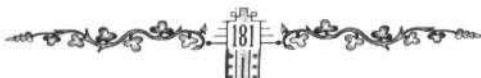

4. Çok gezeçän, çok yaşaycan.
5. Sevdanın üzü gözäl, sevdaya açêr güllär.
6. Sevdanı sevärsän az, sora geeri o dönmaz.
7. Yangını suylan süündürärsin, ama sevda aliflenärseydi, yangıncılar da yardımnamaz.
8. Sevda – süündürülmäz ateş.
9. Sevda ölümdän kaavi.
10. Yoksaydı kimi sevmää, düşmeer eri çiinemää.
11. Fena laf adamın üreeni yaralêêr,
Ama sevda – ilaçlêêr.
12. Sevdadan, nicä da ölümdän, kurtuluş yok.
13. Eski sevda tez süünmäz, yıl-yıldan unutulmaz.
14. Evlenmedik kız, koparılmadık (sevilmedik) çiçää benzäär.
15. Kocasız karı, nicä balsız arı.
16. İşi ertesi gününä brakma, evlenmeyi da ihtyarlaa.
17. Yaşlı çocuu evermää, nicä kart yaanıyı pişirmää.
18. Karı evdä fenaykana, köpek ta o aulda durmaz.
19. Aacın yoksa kökleri – kuruyêr,
ayledä yoksaydı uşak – kaybeler.
20. Uşaklar – yaşamanın çiçekleri.
21. Herbir uşak anasına deyni – dünnä gözeli.
22. Anaya deyni onun uşaa altından da paalı.
23. Aylenein gözellii – uşak.
24. Hepsi gençkenä gözäl.
25. Gençkenä kız – toomrucak, vakıdı almaa kucak.
26. Yokkana uşak, yok sevinmelik ta.
27. Bir uşak – diil aylä, iki ev o – diil maalä.
28. Adam belli karısından, uşak belli anasından.
29. Yulaf ekän booday biçmäz.

30. Eer sevärsän – seviceän.
31. Sevda – en gözäl duygu.
32. Taa ii ölmää sevdadan, nekadar salgınnardan.
33. Eşillii sän sevärsän – çok yıllar yaşaarsın.
34. Sän daayı koruyacan – taa ilin soluyacan.
35. Ayaz ihtyarı da gençleder.
36. Gençlik – insan ilkyazı.
37. Gençliktä ne ekecän, ihtyarlıkta biçecän.
38. Gençkenä zanaat edin, sora olacan zengin.
39. Sevmäk – aalemin kısmetinä sevinmäk.
40. Sevgili karı ihtyarlamaz.
41. Sevda maymunu da oynamaa üüredär.
42. Sevda satın alınmaz.
43. Sevda akıllıyı da ahmak yapar.
44. Karıyı ayır diil gözlän, ama kulaklan.
45. Adamsız karı – üüsüz.
46. Kuşlar kaavi kanadınnan,
Karı kaavi kocasınnan.
47. Anasız uşak – uşak üüsüz,
Bobasız uşak – uşak üzsüz.
48. Kocasız, nicä kafasız, karısız, nicä elsiz.
49. Ayledä varkan tatlı dil, ortada – sevda, sän bil.
50. Karı adamsız, nicä beygir çılbrısız.
51. İkinci karı – yama.
52. Karı hızlı bulacan – taa ölüncä aalaycan.
53. İi karının adamı aaç durmaz.
54. Ana sevdası ihtyarlamaz.
55. Açan karı evciman, o evdä bitmüz paran.

TABIAT (NATURA)

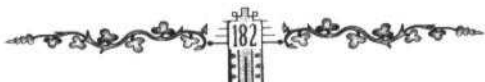
1. Pak soluk – saalın dostu.
2. Yaamurdan kaçmış, toluya düşmüş.
3. Yımırta tauu üüretmâz.
4. Aaç gözâl dallarınnan, adam – yaptıklarınnan.
5. Neredâ paklık – orada saalık.
6. Eşillii sevârsân sän – sevecek seni insan.
7. Söleyim sana dooru: eşillii pekçâ koru.
8. Olma pupuk sän, karı – kaybedecân uşakları.
9. Korku daayı bekleyârmış.
10. Canavardan korkan, daaya gitmâz.
11. Kurt-kuşlar – bizim dostlar, çok fayda yapêr onnar.
12. Tabiat – büük evimiz, biz onu koruyacez.
13. Tilki, kümesâ dalarsan, kuyruksuz olur kalasın.
14. İlilikçi adamsız dünnâ olmaz.
15. Kendi karımca küçücük, ama işleri pek büük.
16. Garga gargacı görmüş: “Gözelim benim”, – demiş.
17. Balsız hotulda arı kışlamaz.
18. Garga garganın gözünü çıkarmaz.
19. Garga aynaya bakmış, kartal kendini saymış.
20. Yılanın kuyruuna basmayınca – dalamaz.
21. Karımca kışa yazdan hazırlanêr.
22. Kör kedadân sıçannar korkmaz.
23. Aaç köpek sürüyü beklemâz.
24. Öküzâ boyndruk aar gelmâz.
25. Kartallar yalnız uçêr, koyunnar sürüyâ toplanêr.
26. Bülbülâ altın kafes ta – kapan.
27. Kediye sıkıştırarsan – üstünâ atlaar senin.
28. Körkötebek fener aaramaz.
29. Sülük komuşulara da gitsâ, evini evdâ brakmêêr.

30. Hayvannar iyer otu, biz da – hayvannarı.
31. Yılan derisini diiştirer yılda bir kerä,
ama hayırsız adam üzünü – hergün.
32. Karımcadan örnek al – kışa yazdan hazırlan.
33. Tauk kıtkıdaklamasına görä yımirtayı yapsa –
o yımırta dama sıymaz.
34. Angı küüdä aaç var çok, ölü orada pek yok.
35. Taa ii daalarda gezmää, nekadar ilaç içmää.
36. Varsaydı çok aaç – kesmä, azsaydılar – koru,
ama yoksaydı – mutlak dik.
37. Serin lüzgär – eski dost.
38. Daayı, dostum, koruyarsan – saalını koruyacan.
39. Tabiattan taa ii ilaççı yoktur.
40. Pak soluk – salgınnarın duşmanı.
41. Yoksaydı güneş – saalık ta yok.
42. Güneşsiz ot ta bümüz.
43. Angı evdä güneş çok – ilaç, hasta orda yok.
44. Herbir otçaaz da güneşä uzanêr.
45. Nereyi güneş girämeer – orda hastalık yataa.
46. Gün, sucaaz hem soluumuz – bizim en ii dostumuz.
47. Adam tabiatın dostu. Dost dosta fenalık yapmaz.
48. Sade adam var nicä diiştirsin, gözelletsin tabiatı.
Paalı dostum, hatırla tabiatı.
49. Unutma, adam, ani sän tabiatın ooluysun.
Akıllı ool anaya-bobaya fenalık yapmaz.
50. Tabiatı korumaa – bu herkezin borcu.
Koruyacan tabiatı – koruyacan yaarınkı günü, uşak-
ların, torunnarın saalını.

YILIN ZAMANNARI

1. Yazın kızaa hazırla, kış – taligayı sakla.

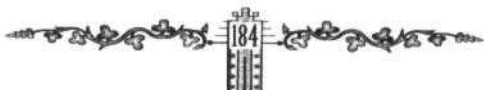

2. Varsaydı martta yaamur – olur teknedä hamur.
3. İlkyazın gözellii – çiçek, güzün gözellii – ekmek.
4. Yazın sän çalışacan – kışın tatlı uyuyacan.
5. Dışarda urdu ayaz,
Yap içersini sän yaz.
6. Kışın ii dinnenecän –
Kırı ilkin ekecän.
7. Kaar yaadıysa kışın çok –
Kahır ekmek için yok.
8. İlkyazın çalışacan –
Güzün boyar olacan.
9. Bütün yaz çalışacan – kışın raatlık bulacan.
10. Ayaz pekçenä yakêr, meşinneri patladêr.
11. Yatma yazın gölgedä, ekmek büümeer sergendä.
12. Yaz geldi gölmään terli, ekmään olur şekerli.
13. Sıyırıklar geldilär – ilkyazı getirdilär.
14. Turnalar gitti kırdan – lüzgär esti poyrazdan.
15. Turnalar uzaa uçêr, güz kışa hazırlanêr.
16. Aprel geldi, suuk gitti.
17. Kışın kork canavardan, ama yazın – sinektän.
18. Kışın kuvet topladıysan, ilkyazdan hiç korkma.
19. Eri güneş yısıttı, çayırdä otlar çıktı.
20. İki turna bir da kaz ilkyazı, dostum, yapmaz.
21. Herbir hastalık, dostum, çekeder suuklamaktan.
22. İçerdä sıcakkana, lafedersin taa havezlän.
23. Üşüdüseydin – yısın, saç büüdüseydi – kırkın.
24. Adam, üşüdüynän, giyer, ne bulêr,
acıktıynan – kuru ekmää da kolaç sayêr.
25. Tok adam ayazdan korkmaz.
26. Brak, dostum, kışlar gelsin,
Tabiat ta dinnesin.

27. Açan kışın çokça kaar, seviner pek uşaklar.
28. Ev boyunca kürtünnär – berektli ekinnär.
29. Yaz veriler, kışa hazırlanmaa deyni.
30. Güzdän gözäl zaman yok, meyva, eşillik – pek çok.
31. Güzlär bizdä pek paalı – baalar üzüm asılı.
32. Güzün dolaya baktın – herersi dolu altın.
33. Suukkana, inek derisini da güyecän.
34. Önemli sıcak olsun döşek, imäk suuk ta var nicä olsun.
35. Herbiri sıcaa sever, herbiri sıcak bekleer.
36. Sıcak, nicä eski doktor.
37. Açan dışarda sıcak, bunu sevmeer salt ahmak.
38. En gözäl çiçeklär aêrlar sıcaktan.
39. Karı günündä, dostum, vazalar iek dolsun.
40. Uşaklar yazı taa kıştan bekleer.

EKMEK. İMÄK

1. Papşoy unundan kolaç olmaz.
2. Diiliz, dostlar, biz hiç aa, varkana biyaz kolaç.
3. Ekmek unsuz olmaz.
4. Aa tauk düřündä darı görärmiş.
5. Toprak bizi doyurêr, nicä ana uşaanı.
6. Suylan ekmek varsaydı – kahır lanma, dost,
Ama bunnar yoksaydı – ozaman iş prost.
7. Sofra gerciklii – ekmek.
8. Çok, dostum, işleyecän – tatlı ekmek iyecän.
9. Aa adamı uyku tutmaz.
10. Ne ekecän, onu da biçecän.
11. Ekmeyän, biçmääzmiş ta.
12. Ekmeklär aata büümüz, tersiz sana verilmüz.

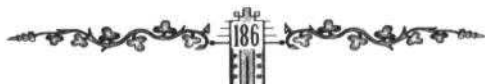

13. Sıkacak oolu boba – olacak ekmek kaba.
14. Zaametsiz ekmek olmaz.
15. Terleyincä sän işläärsän – ekmecii tatlı iyärsin.
16. İi aşçı on doktorun erini tutar.
17. İi aşçıylan çok yaşayacan.
18. Adamın ameli iyärkän açılêr.
19. Masada kalabalıksa – imeklär taa datlı.
20. Eer istäärsän kaurma – läüzım taa çok çalışmaa.
21. Nicä işleyecän, ölä da iyecän.
22. Padişaa da, dilenci da hepsicii imää isteer.
23. Nicä pişirecän – ölä da iyecän.
24. Eer piinir imää istäärsän – läüzım koyuncuk tutasın.
25. İki parça kırma bir lobuttan taa iidir.
26. Çalışkannar imektä haylazlardan geeri kalêrlar.
27. Nicä iyer, ölä da işleer.
28. Lafedärkän, läüzım düşünmää, ama iyärkän – çii-nemää.
29. Taa ii iki kerä imää, nekadar bir kerä düülmää.
30. Süüş tauk süüş kartofidän taa iidir.
31. Tenesiz tauk büümüz.
32. Yok ölä adam, ani imedään işlesin.
33. Kendi terinnän kazanılmış imäk taa datlı.
34. Adam yaşamêer imää deyni, ama iyer yaşamaa deyni.
35. Nekadar çok çiineyecän – okadar çok yaşaycan.
36. Yokkana ekmek – gitmüz başka imäk.
37. Yaanisız yaşamaa var nicä, ama ekmeksiz – yok.
38. Yoksaydı masa, ekmek olsun – onu ayakça da var nicä imää.
39. Nekadar da düşünmesän – tuzdan-ekmektän taa paalı yoktur.

40. Saayaa bulamacı bozamaz.
41. Prasayı kâr popaz da hergün imâz.
42. Ballan kaymak islââ, ama ekmeksiz yaşayamaycan.
43. Balı çok imââ olmaz.
44. Yokkana ekmek, zorda kolaç ta gidecek.
45. Salgınnarın duşmanı – suan, korkma, dostum, sãn ondan.
46. Acıkmiş adam kudurmuştan beter.
47. Açık aaz aaç kalmaz.
48. Acıyan – çok, ekmek verän – yok.
49. Aaç adamın gözleri ekmek teknesinâ baalı.
50. Piinir, ekmek – hazır imäk.
51. Kaun, karpuz yata-yata büüyer.
52. Ucuz etin dadı da ölä.
54. Veresiyâ şarap içän iki kerä sarfoş olarmış.
55. İyän bilmâz, duurayan bilär.

YAŞAMAK. ÖMÜR

1. Eer bekläärseydin iilik – yapma insana körlük.
2. Çoktan annamayan – azdan hiç ta annamaz.
3. Yatak altında yaamurdan korunmaa zor.
4. Samannıkta iineyi aaramaa.
5. İi mal küüdâ satıarmış, aşırıya çıkarılmaazmış.
6. Adamın aazı çuval olsa da baalayasin.
7. Sinsor (susar) köpektän korun.
8. Örtülü kordan korkasin.
9. Parmaanı aazına alacek – kolunu da yudacek.
10. Sãn söläärseydin yalan – betfalaar seni insan.
11. Baca mı – läázım tütsün.
12. Ateşsiz kotlon olmaz.

13. Kedinin ürüklüü eşiktän külläädän.
14. Eer kalkarsan erken sän – taa uzaa etişecän.
15. Raat istäärsän uyumaa – borcu läüzim çevirmää.
16. Yaptıysan sän erdä iilik – evin olar çiçeklik.
17. Sän körlük yaptıysan çok – raatlık uykuda da yok.
18. Yoksa zanaatın – edin, ürektän sana dedim.
19. Malay attısan fırına – çıkmaycek ordan kırma.
20. Canımızı Allaa alêr, yaptıklarımız sade kalêr.
21. Alatlama dilinnän, taa ii alatla elinnän.
22. Bıyaz ellâr kara işi sevmâz.
23. Ömür ölçülmeer vakıdın uzunnuunnan, yıllarlan, ama adamın yaptıklarınınan.
24. Eer yaşamanın dadını annamaarsaydın – boşuna yaşêêrsın.
25. Çok yıl boşuna yaşamak – o hep okadar, ani küçükkenâ ölmäk.
26. Kim saklêêr yaşlarını – o saklêêr yaptıklarını.
27. Läüzim bu dünnedä ölä yaşamaa, ani öldüynän, mezarçıların da canı acısın sana.
28. Halkını sevän adam – öldüktän sora da yaşêêr.
29. Patriot – Vatanın canında birkerä bilä ölmâz.
30. Diil çirkin ölmää – çirkin unutulmaa.
31. Taa ii ölmää, nekadâr öldürmää.
32. Hayvan öldüktän sora brakêr derisini, ama adam – kendi adını.
33. Öldüktän sora adam var nicä yaşasın yaptıklarınınan sade insanın üreendä.
34. Pek ii, açan uşak büüklâr gibi düşüner pek prost, açan büük adam uşakçasına yapêr.
35. Ömür, nicä deredä su – gider üfkeli, uslu...
36. Sakla samanı – gelâr zamanı.

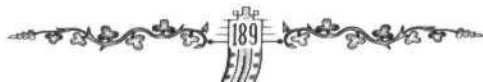
37. Ayaklarını uzat yorgana görä.
38. Sevinmä varlaa, kalarsın darlaa.
39. Boşuna vakıdı öldürän ömürünü kısaltarmış.
40. Pençerä aşırı dünnä görünmüz.
41. Yatarkan uyumaa kalkmasını da düşün.
42. Eer gençliktä açlık çekärsän – kahırlanma pek, ama zenginmediysän – atatlama sevinmää.
43. Beyaz koyunun kara kuzusu da olur.
44. Alçak erdä bir topaç ta kendisini bayır sayarmış.
45. Altın küflenmüz, deli akıllanmaz.
46. Almaların iisini domuz iyärmiş.
47. Pek yaş olma – sıkarlar, pek kuru olma – kırarlar.
48. Küçük uşak – küçük kahr, büyük uşak – büyük kahr.
49. Cömertlän nekezin harcı birmiş.
50. Kama kamayı fırladarmış.
51. Tikensiz güllär olmaz.
52. Dünnenin ucu yoktur.
53. Eşektän beygir olmaz.
54. Avcı olmasa, tilkilär panayır içindä gezerlär.
55. Gözelä bir gündä da doyulur,
ii adama – bir yılda da doyulmaz.
56. Hırsıza kilit olmaz, kâr demir da dayanmaz.
57. Kör kuşun yuvasını Allaa yaparmış.
58. Musaaafir – üç gün musaaafir.
59. Lüzgär ekän – boran biçär.
60. Saarsaydı – iki kerä sölemää faydasız.
61. Taa ii varlıksız saalık, nekadar saalıksız varlık.
62. Korunan gözä gübür düşmüz.
63. Söz gümüssä, susmak – altın.
64. Tarlada izi olmayanın, sofrada üzü olmaz.

65. Bir kanatlı kuş uçmaz, aylä uşaksız olmaz.
66. Derä boyunda çeşmä yapılmaz.
67. Köpään duvası tamannansa, göktän kemik yaayacak.
68. Çok aarayarsan – az bularsın.
69. Taliga şindi da orda.
70. Kotoy sesläärmiş hem iyärmiş.
71. Gençliktä ne yapacan – ihtyarlıкта bulacan.
72. Sütlän aşlanmış da yuurda da üfleer.
73. Namuzluysan – iş helal, ama diilseydin – bela.
74. Gülmä sän komuşuna, gelär kendi başına.
75. Saburluk hem dayanmak – usluluk, raat yaşamak.
76. Pıtırak ekän booday biçmäz.
77. Çalışan – kazanêr.
78. Çalış laflar az olsun, ama çokça annatsın.
79. Duran demir – küflener, işleyän – yalap eder.
80. Tatlı dil yılanı da deliindän çıkarar.
81. Nekadar çok sän kendin verecän – okadar taa zengin olacan.
82. Yatan taşın altına su akmaz.
83. Kan su olmaz.
84. Yaşamaarsaydın dooru – öbür dünnedä korun.
85. Alatlama fenalık yapmaa.

MAMU

Mamudan paalı bu dünnedä bişeycik hiç yoktur. Mamunun lafları nazlı, paalı, gözäl, yalpak, sıcak hem tatlı. Onun biyaz saçlarını, göl gibi derin gözlerini, kabarcıklı ellerini bän pek severim hem birkerä bilä unutmam. Mamu yaşasın deyni, bän hazırım kâr genç canımı kurban vereyin.

(Beşgöz, may, 1967-nci yıl)

BÄN KISMETLİYİM

Bän kismetliyim, ani duumuşum bu ayozlu erdä, angı-sının adı Bucak! Bän kismetliyim, ani bu geniş ürekli hem girgin halkın birisiyim! Bän kismetliyim, ani uslu hem girgin, çalışkan hem serbest gagauzların ooluyum!

Bän bıkmêırım şaşmaa gagauz karıların hem kızların elindän çıkan kilimnerä, palalara hem türlü kadrelerä! Bän bıkmêırım şaşmaa: “Nezaman, sanki, bu nazlı, küçüräk insannar etiştirerlär uşaklarını da bakmaa, evlerini da tertiplemää, aylelerini da yıkayıp – doyumaa, aulda da işlemää, gözellenmää da, başka işinä da bakmaa!”

Bän herkerä mayıl olêrim, açan görerim işlän gömülü gagauzları düünnerdä yada başka konuşkalarda. Ne kadıncalar hem maaramcalar kıvradêrlar! Ne horular hem joklar yavruşka gibi büülü kuvetlän kaldırêrlar bu yorgun gagauzları havaya da onnarın tabannarından sade kıvılcın fırlêr! Şaşılacak iş!

Bän çok hodullanêrim, açan başka milletlerin arasında (üürenmişlerin, politiklerin, sportsmenlerin), bir kilim sızgısı gibi, durêr yada bulunêr gagauzların da birisi! Bu gösterer, ani Gagauziya yaşêr, yıldan-yıla kuvetlener! Bu gösterer, ani gagauzlar da sayılêrlar, hatırlanêrlar başka milletlerin arasında! Bu gösterer onu da, ani gagauzlar giderlär zor, ama dooru yoldan!

Beni kâr hodulluk şişirer, açan düşünêrim, ani bän da halkımnan barabar giderim bu geniş serbestlik yolundan güneşä karşı! Bän kismetliyim, ani bän da gagauzum hem bütün türk dünnesinin bir azasıyım!

(Kişinöv, avgust, 1998-inci yıl)

LAF

Laf – o büük bir instrument. Lafın biri var nicä insanı toptasın da, çil gibi daatsın da. Başka bir laf – var nicä onnarı ayırsın da, dostlaştırsın da. Laf var nicä izmet etsin sevdalaa da, ama var nicä izmet etsin duşmanna da.

Tatlı laf – var nicä aar hastayı döşektän kaldırsın. Ama acı laf saa adamı da olur mezarlaa götürsün.

Halkım, paalı dostlarım! Kullanın herbir lafı düşünüp ta. Hızlanmayın adamın üstünä o laflarlan, nicä kılıçlan. Unutmayın: tatlı laf var nicä kâr yılanı da kendi deliindän çıkarsın. Kullanın lafları düşünekli: nicä doktor yılacı kullanêr, adamın hastalına görä.

(Kişinöv, fevral, 1992-nci yıl)

HALİZ YARATICI

Vatanımız, halkımız bekleer, ki evlat boyları çıksınnar bizim elimizdän terbedili hem zengin ruhlu, namuzlu hem çalışkan, işä hem zaametä hazır, dilini hem adetlerini kullanan, Gagauziyanın hem gagauzların ömürünnän yaşayan...

Bu diil kolay. Şkolaları kurikulumun temelinä koymaa deyni, läüzim halız üüredicilär, haliz yaratıcılar!

(Kişinöv, avgust, 1998-inci yıl)

ÜÜREDİCİ

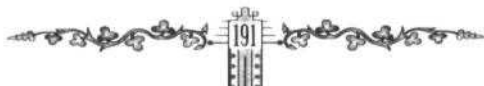
Üüredicinin eri büünkü zor vakıtlarda – olmaa yaşamanın önündä, hepsindän ileri da diil uşakları kendi ardına götürsün, sürüklesin, ama herbir uroonu otakım kursun, ki uşaklar kendileri büük havezlän onun ardına gitsinnär, çalışarak kendi öndercilerindän geeri kalmamaa hem mutlak koyulmuş neeti tamannamaa..

(Kişinöv, yanvar, 1996-nci yıl)

BÜÜK USTA

Üüredicidän taa büük usta bu dünnedä yok! Onun elindän çıkêrlar doktorlar da, çobannar da. Herkezi läüzim alsın bunu kafasına. Hem läüzim kâr prezident ta baş iiltsin ustasına.

(Kişinöv, may, 2000-inci yıl)

EN PAALI

Benim halkıma deyni büünkü gündä en paalı: Gaga-uziya, Moldova, Vatanımızın bayraa, usluluk, dostluk, dilimiz, adetlerimiz, kismet hem bereket, uşakların kismetli küçüklüü, türkülerimizin ötmesi hem kulturamızın ilerlemesi.

Yaşamaa isteeriz birliktä,
Düündä olmaa şenniktä,
Görmää gökünüzünü,
İmää tatlıüzümü,
Olmaa yıl-yıldan zengin,
Gençlär gezsinnär girgin,
Bayraamız çalkalansın,
Gagauzlar yaşasın!

(Kişinöv, yanvar, 1998-inci yıl)

AÇIK DANNARI BEKLEERİZ

Büün, 21-inci asirin çeketmesindä, herbiri kendi bakışlarını şkolaya doorudarsaydı, yaarınkı günün dannarı taa açık hem taa şafklı olarlar!

(Kişinöv, yanvar, 2001-inci yıl)

HATIRLIK

Hepsicii insannar, bu dünnedä yaşayannar, läázım bilsinnär hem birkerä bilä unutmasinnar, ani läázım namuzlu olmaa, kendi terinnän yaşamaa, biri-birinä yardımnamaa, tabiatı korumaa; çalışmaa, yaşayarkan, nekadar taa çok hatırlık hem ilik yapmaa.

(Kişinöv, sentäbri, 1990-inci yıl)

ÜÜRENMIŞ ADAM

Herbir üürenmiş adam: deputat, prezident, politik-birkerä bilä düşmeer unutsun, ani onu bu üüseklää üüredici kaldırdı!

(Kişinöv, avgust, 2001-inci yıl)

EMİN EDERİM!

Zavalı hem çok mutlu Vatanım! Sevgili hem çalışkan halkım. Nelär başından geçirdin – sade sän bilersin! Cenklär hem türlü ateşlär yaktılar gagauzları – yakamadılar! Çok türlü duşmannar abandılar üstünä, zeetledilər, istedilər öldürmää – öldürämedilär! Çirkin açlıklar hem salgınnar, türlü belalar hem zorluklar harman taşı gibi çok kerä geçtilär gagauzların üstündän, topraklan hem çamurlan karıştırdılar – kaybedämedilär!

Gagauzlar herbir belanın, zorluun altundan, nicä masal kahramannarı, kalkıp silkindilär da ilerkisindän taa kaavi oldular! Halkım evelki zamannardan artık irmi birinci asırä çatt hem taa da binnärlän yıl yaşayacak!

Böläydir benim kahraman halkım! Böläydir bizim gagauzlar, anguları işin da sırasını bilerlär, dinnenmää-sennenmää da becererlär!

Tä neçin bän büün, kraalı saçlı irminci hem irmi birinci asirlerin çatırında, bän – evelki oguzların oolu – paalı ana topraan önündä, lüzgerdä saurulan halk bayraan önündä emin ederim! Sevgili karagöz Bucaan, kül saçlı çayırların-bayırların önündä, gençecik hem yalpak Gagauziyanın önündä emin ederim! Çalışkan hem arif gagauzların önündä emin ederim, ani nekadar saalım olacak – halkıma, Vatanıma izmet edecäm! Nekadar halım olacak – bütün haşlak üreemi, can sıcaklını halkıma, Vatanıma baaşlayacam! Taa öluncä – sizi sevecäm, hoşlayacam hem şannayacam! Emin ederim!

(Kişinöv, dekabri, 1997-nci yıl)

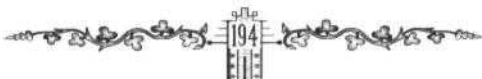

IX. ŞİİR KIRINTILARI

1. Karannıkta bir haydut
Pinmiş aaca, iyer dut.
Ya sölä bana sän, aaç,
Bekim o dündän taa aaç?
2. Pek gözäl bizim maalä:
Başçalar dolu laalä.
Gülümseer maavi zümbül:
Göz kıpmış ona bir gül.
3. Çadırdan bizim boz palı
Almış kendinä sandali.
O sandalilär gözäl,
Kendileri kâr gezär.
4. Sokakta bizim ördek
Koymuş beygirä köstek.
Beygir kâr şaşa kalmış,
Nicä kurbaa yayılmış.
5. Hızlı gel, dostum, da bak, –
Baarêr küpeli olak:
Avşam deredä buzu
Kırdı küçücük kuzu.

6. Aulda tekir tauk
Gezer, kâr nicä nauk.
Ama horoz kotlonda
Papşoydan yapêr kauk.
7. İşitsin mi sän, Denis,
Kurumuş Kara deniz,
Dibini da sürmüşlär,
Papşoy orda ekmişlär?
8. Derä boyunda süütçääz
Her sabaa içer sütçaaaz.
Tä onuştan dalları
Suvazlêêr dalgayları.
9. Taa hızlı, dostum, sän ay, –
Baarmış göktän eni ay.
Seslä beni, paalı ool, –
Taa sıkça ayık sän ol.
10. Kim, dostum, bana karez
İsin öt-eşil kirez.
Ama kim heptän deli –
İsin sütlän zerdeli.
11. Aaç kaldıynan göktä ay
Herkerä iyer susay.
Açan bän acıkacam,
Lokmadan tutunacam.
12. Bu sabaa düştü büük çii,
Ekmeklär dä kaldı çii.
Ama açan gelir yaz –
Ekmeklär olêr biyaz.

13. Git tã aulu tez kaz, –
Dedi bıçıya sert kaz.
Topraa derincã kazarsan,
Gömü orada bularsın.

13. Saçêr kavaklar tüüyü
Doldurmuşlar bütin küüyü.
Kaplumbua yolda kaçêr,
Gözlär yıldırım saçêr.

15. Hızlı çık, dostum, da pak:
Havada uçêr olak.
Bulutları o daadêr,
Hem sana selâm yollêêr.

16. Çiftçiyã gitmiş karımca:
– Ne yapêrsın sãn, amuca?
– Bãn ekerim tenecik,
Kışa olsun ekmecik.

17. Aulda baarêr inek:
Konmuş sırtına sinek.
Sãn uslan, Çakal-inek,
İmeycek seni sinek.

18. Koç teklif etmiş koça:
– Gel tanışalım.
– Pek istäärseydin, – demiş, –
Ha, uruşalım.

19. Kalkınmış bütin sokak:
Delirmiş bizim olak.
Başçaya ahmak girmiş,
Yakıcı biber imiş.

20. **BALIK**

Büük balık küçükleri
Denizdä yudarmış.
Hepsini dolaylarda
Korkuda tutarmış.

– Sän, balık, tabeetindän
Tezçenä vazgeç!
Önünä onun çıkıp,
Korkutmuş engeç.

21. **DERMENDÄ**

Bir karımcaylan böcek
Dermenä gitmiş.
Şindi uncaaz üünecek,
O böcää demiş.

Çuvalı, alıp, döker
Sepedä böcek.

– Akını dermenciyä
Heylän ödeyceç?

22. Güneş batıya kaydı,
Suya daldı ay.
Sansın bu vakıt göktä.
Daatmışlar malay.
Yıldızlar, yıldızçıklar
Göz attı suya.
Sora hepsicii daldı,
Bakarak aya.
-

23. Yıldızlar düşmüş gölä:
Kurtarmaa läüzüm.
Kaçarak gittim evä,
Kancayı aldım.

24. Sellär, bir uşak gibi.
Emmişlär kili.
Şoparlar koraylıkta
Tutmuşlar çili.
Brakın siz anaçkayı:
Çilceezlär aalêêr.
Akıllı uşacıklar
Salt ilik yapêr.

25. **ERİK**
Mas-maavi eriklär
Dallarda olmuşlar.
Datları, nicä bal!
Pek tatlı olmuşlar!
Sän iyärsän erik –
Gözlerin açılar.
Şekerli eriklär
Kefini kaldırar.

26. **KÖRSİNEK**
Körsinek gelmiş sinää:
Yardımna bana.
Pek isterim bän imää,
Yok mu bir dana?

27. Kendini pek şişirärdi
Bir soluk topu.
Küflü enserä diidiynän
O birdän koptu.

28. Hiç yalvarma bana kız –
Vermeycäm sana sakız.
Kiyadı okuyacan, –
Sakızı da bulacan.

29. **DAUL**

Bän yıllarlan damda,
Tavanda hep durdum.
Pek isteerim düüsün
Beni kim sä, dostum.

30. **ÇIRKİN DÜŞ**

Kurbaacık uykusunda
Çirkin düş görmüş:
Denizin ortasında
Gemiyi yutmuş.

31. Kär sertleş sän yada kız,
Ama diilsin käämil kız:
Sän haylaz hem da püsür
Kedilär sana gülür.

32. Palıcık görmüş köpää
Da demiş: „Sölä,
Neçin, Canabin-Köpek,
Bän küçük ölä?”

33. Kara garga, ga-ga-ga,
Karpuzaya yapmış damga.
Konma başka hiç erä,
Kalacan tüüsüz zerä.

34. Kotoy divanda yatêr;
Kär nicä boyar.
Süüş tauk ona verdim,
Bekim da doyar.
Tauu kotoy kemirdi,
Bıyını sildi...
– Şindi getir horozu, –
O bana dedi.

35. **SAKAT SIÇAN**
Var bizdä sakat sıçan,
Kediciktän pek korkan.
Kulacı onun kertik,
İki bacacı bertik.
Bän yaptım ona makak –
Pek şaştı buna sokak.
Bir putövkacık aldım,
Kurorda şu yolladım.

36. Tavşam gitmiş Kongaza,
İçmiş bir oka boza.
Bozadan sarfoş olmuş,
Yol üstündä uyumuş.

37. **OLAK**
Baaladım duda
Bu inat olaa.
Bän cezaladım
O çakal ahmaa.
Dur burda uslu,
Uşakları süsmä!
Eer durmasaydın,
Sora bana küsmä!

38. **PANTİ**
Panti kışın sarınmış,
Sade burnusu kalmış.
Olmuş nicä bir fıçı –
Diil belli önü, kıçı...

39. Keçi başçaya atlamış,
Laanaları otlamış.
Sora sopadan onun
Ökçeleri patlamış.

40. Petri, gii eni kürkü:
Buzaacık çalêr türkü
Geldi olacık dünkü,
O da çaldı bir türkü.

41. Saksannar çirkin düüşerlär
Kan içindä kalmışlar.
Küllüktä bir yalabık
Kırık kaşık bulmuşlar.

42. Olak örtüyä pinmiş,
Guguşa seläm vermiş...
Sora ahmacık olak
Bacadan aşaa düşmüş.

43. Garga gargaya demiş:
– Ne ölä karaysın?
Sän gitsänä da göldä
Biraz ikanasın.

44. **KEMENÇÄ**
– Gızı, gızı, kemençä,
Näända yattın bu gecä?
– Horozun aulunda,
Kümesin tavanında.
Sakladı beni horoz,
Ki çalaarmışım pek prost.
Ama bän ondan kaçtım,
Çalgısız onu braktım.

45. **BUCAKTA YAŞÊERİZ**
Biz yaşêêrız Bucakta,
Dostluumuz kaavi.
Gel bizä musaafirlää,
Gel, açık evim!

46. **MOLDOVA HEM BUCAK**
Sizi, Moldova hem Bucak,
Girgin gagauzlar!
Severim bän cömert candan!
Severim pek sıcak!

47. **MAMU**
Var paalı, gözäl şeylär
Bu dünnedä çok.
Mamudan paalı erdä –
Bişeycik hiç yok!

48. **PAALI DOSTUM!**
İstäärsän kosmosa çıkmaa,
Doktor, injener olmaa...
Traktorlan, kombaynaylan
Çiftçiyä yardımnaaa? –
Şkolada käämil üüren!
Yaşaman olur pek şen.

49. **TOPALAK CENGİ**
Kaar yaayêr çoktan.
Biz çıkêrız uroktan.
Dışarı hızlı fırlêêrız,
Topalak çokça yapêrız...
Çocuklar – iki bölüm...
Ortada salt yok ölüm.
Topalak cengi biter,
Açan sesli çan öter.

50. **EVİM-BUCAK**
Bän hazırım evä
Kaçarak kâr dönmaa.
Bucaktan uzacık
Bireri gitmemää!

51. **BENİM İLK KİYADIM**

Benim ilk hem paalı kiyadım,
Taa ölünçä seni unutmam.
Büük adam kendimi bän saydım,
Açan "mamu" yalnız okudum.
Okumaa sän bilmärsän – bokluk,
Kapalı gözlerin perdesi.
Sän tutarsan kiyatlan dostluk –
Aydınnık hem şafklı ilersi.

52. **RUHLU ADAM**

Ko bilsin çimen, böcek...
Bän onu koruyacam,
Neçinki bu dünnedä
Bän kaavi, ruhlu adam!

53. **YORGUN GÜN**

Yorgun gün gecäylän sarmaşêr.
Uykuya daldı dolay.
Bütün dünneyä yalnız
Çorbacı kaldı salt ay.

54. **LELEKLÄR**

Leleklär uçêr kamaylan
Gök üüsekliindä.
Güneşin şafkı yanêr
Kız küpesindä.

55. **BUUNUK SICAK**

Buunuk sıcak. Uyku hiç tutmêêr.
İçerin bän gecä serinniini.
Bir sürü yıldız göktän gölä,
Atlayıp, ölçeer derinniini.

56. **AY**

Pita gibi ay bakêr göktân.
Kalaylı sini gibi – güneş.
Her avşam, nicâ eni adet,
Gölün boyunda yanêr ateş.

57. **GECÄ**

Gecä sert dürmüş kaşlarını.
Lüzgär yolêr çamın saçlarını.
Daalarda uluyêr canavar.
Çamcaazı emzirer suuk yanvar.

58. **YILDIZLAR**

Yıldızlar düşmüş gölä.
Kurtarmaa läözüm.
Kaçarak gittim evä,
Kancayı aldım.

59. Seni aarêêrım pek çoktan
Sensiz bana yok yaşamak.
Beni olur uslandırsın
Sade seninnän buluşmak.

60. Eer süündüseydi canın
Yok nâpmaa, makarki bet.
Ama eer sevârseydin,
Gelecän geeri, elbet.

61. İki göz bana karşı
Küsülü, mahkul bakêr.
Onnar, nicâ kıvılcın,
Çimçirik gibi, çakêr.

62. **KAYIN-KIZÇAAZ**

Yamaçta kayın-kızçaaz
Buluştı bir genç kavaklan.
Levent kızçaazın başı
Örtülü eşil duaklan.
Bän mayıl oldum, şaştım
Kayının gözelliinä.
Bir gözäl çiçek taktım
Onun eşil peliinä.

63. **GÜLLÄR**

Evi sarmışlar güllär,
Gelmiş en bürcü günnär.
Ev durêr gül altında,
Al güllär kalkanında.
Donaklı gül-kär gelin.
Altında büüyer pelin.
Başında gelin duaa...
Hoş geldin, eni sabaa!

64. Bana göktän bu verilmä
Hiç çok ayırmamaa seni.
Sevdayı da, gözelli da –
Sendä buldum bän hepsini.

65. Ko yaşaman senin geçsin.
Gözäl çiçek başçasında,
Ko yaşasın seninnän hep
Umutlan bitkisiz sevda.

66. Vulkannar susarkana,
Tez onnar unudulêr.
Bak, canın, hiç suumasın –
O da unudulmasın.

67. Zavalı, canım benim,
Kâr kaybelecân.
Prost edârseydin onu,
Taa pek sevecân.

68. Diferamb çalmaa istämeerim.
Salt isteerim sölemää candan:
Ne istääreydi olsun, sevdam,
Çıkmaycan benim sän aklımdan.

69. Açan benimnän bulunêrsın,
Bän sansın havada uçêrim.
Eer pek istäärsän sevdacım.
Sana deyni yıldız olêrim.

70. **MORJ HEM MAYMUN**

Su içindän Morj çıkmış,
Maymuna o aalaşmış:
– Brä da sıcak bu hava,
Buz kızgın, nicä tava.
– Bu sıcak mı, Morj-dostum?!
Suuktan bän kemik oldum, –
Gücülä demiş Maymun, –
Diil saka ya, diil oyun.

71. **KEDİ-BABU**

Kedi-babunun iki
Unukası varmış.
Kedi-babu onnara
Çorapçık örärmış.
Hergün babucuk birär
Çorapçık örmüş.
Kaç gündä çorapları
O hazırlamış?

72. **YAŞA, BUCAK!**
Binnärlän yıl yaşa, Bucak,
Sarsın seni dostlar!
Yıldan yıla çetin dursun
Erdä gagauzlar!

73. **İŞÇİ TAVŞAMNAR**
Başçaya işä gelmiş
On korkak tavşam.
Onnardan salt uarısı
Tutunmuş işän.
Kalanı kaçmış daaya –
Köpektän korkmuş.
Ya söläyin, kaç tavşam
Başçada kalmış?

74. Lääzım başka er bulmaa,
Olmasın nicä bulmaa.
Kär buulsak ta insannar
Taa tez bizi bulsunnar.

75. Eer bilärsän sän çok dil,
Birisi dä zeedä diil.
Yoksa şafk, al bir kandil,
Ama taa bir dilcääz bil.

76. Ne bakêrsın sän, bā patu,
Nicä bizim sarfoş svatu?
Açan çekeder çalmaa
Köpek başlêêr ulumaa.

77. Bıyını silip, kotoy
İmiş bir sütlü pāpşoy.
Taa ii o sıçan iyäymiş,
Pāpşoyu kaza veräymiş.

78. Bir küçük sıçan
Hem da boz patkan
Dizilmişlär hastaya
Vermää biraz kan.
79. Kıpçaa hepsicii şaşêr:
Orda Baboglular yaşêêr.
80. Fikirydi – kâr oban –
Tä nesoydu Kara-Çoban!
81. Güllär kaldı sade al,
Parasız verärim, al.
82. Hadi, mari, yap bir borç –
Genä aldım ödünç borç.
83. Çamuru hızlı sän kar,
Zeerä tezdä yaacek kaar.
84. Dün buldum bän bir nestä.
Nestä yaşêêr kümestä.

*Pek severim seni,
Kudretli Vatanim!
Bän sendün uzaktaykan
Er bulamêêr canım.*

*Bän hazırım evä
Kaçarak kâr dönmeä.
Bucaktan uzakık
Bireri gitmemää!*

9 789975 671392 >

